

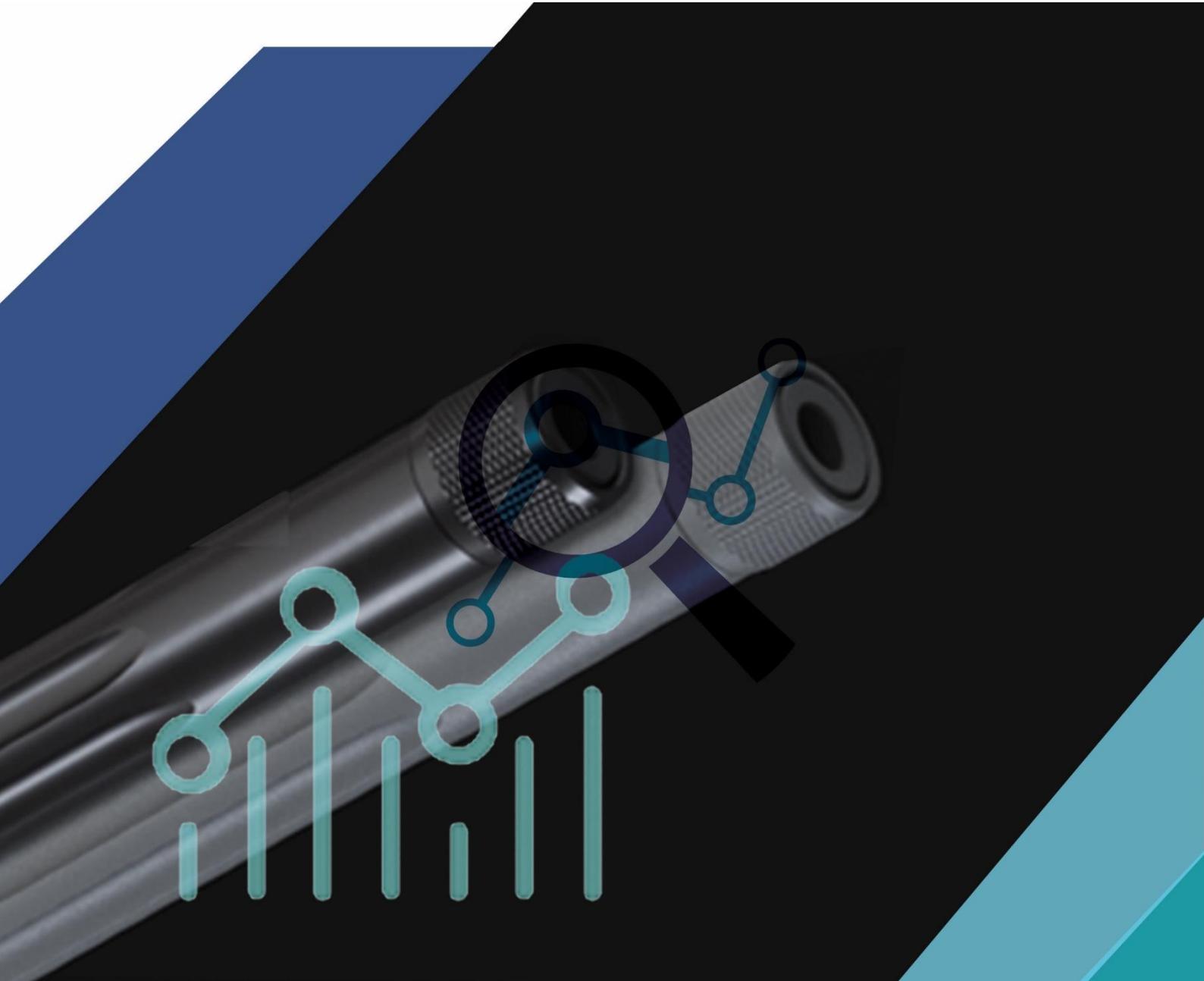
T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Mevlana
Kalkınma Ajansı
Development Agency
www.mevka.org.tr

Konya İli Soğuk Dövme Namlu Üretim Tesisi

Ön Fizibilite Raporu

T.C. SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI

Mevlana
Kalkınma Ajansı
Development Agency
www.mevka.org.tr

Konya İli Soğuk Dövme Namlu Üretim Tesisi Ön Fizibilite Raporu

2020
EKİM

RAPORUN KAPSAMI

Bu ön fizibilite raporu, namlu üretiminde kalite ve yerli üretim oranını artırmak amacıyla Konya ilinde namlu üretim tesisi kurulmasının uygunluğunu tespit etmek, yatırımcılarda yatırım fikri oluşturmak ve detaylı fizibilite çalışmalarına altlık oluşturmak üzere Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı koordinasyonunda faaliyet gösteren **Mevlana Kalkınma Ajansı** tarafından hazırlanmıştır.

HAKLAR BEYANI

Bu rapor, yalnızca ilgililere genel rehberlik etmesi amacıyla hazırlanmıştır. Raporda yer alan bilgi ve analizler raporun hazırlandığı zaman diliminde doğru ve güvenilir olduğuna inanılan kaynaklar ve bilgiler kullanılarak, yatırımcıları yönlendirme ve bilgilendirme amaçlı olarak yazılmıştır. Rapordaki bilgilerin değerlen **dirilmesi** ve kullanılması sorumluluğu, doğrudan veya dolaylı olarak, bu rapora dayanarak yatırım kararı veren ya da finansman sağlayan şahıs ve kurumlara aittir. Bu rapordaki bilgilere **dayanarak bir eylemde bulunan, eylemde bulunmayan veya karar alan kimselere** karşı **Sanayi** ve Teknoloji Bakanlığı ile Mevlana Kalkınma Ajansı sorumlu tutulamaz.

Bu raporun tüm hakları Mevlana Kalkınma Ajansına aittir. Raporda yer alan görseller ile bilgiler telif hakkına tabi olabileceğinden, her ne koşulda olursa olsun, bu **rapor** hizmet gördüğü çerçeveyenin dışında kullanılamaz. Bu nedenle; Mevlana Kalkınma Ajansının yazılı onayı olmadan raporun içeriği kısmen veya tamamen kopyalanamaz, elektronik, mekanik veya benzeri bir araçla herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz, fotokopi veya teksir edilemez, dağıtılamaz, kaynak gösterilmeden iktibas **edilemez**.

KISALTMALAR

Ar-Ge	Araştırma ve Geliştirme
ASELSAN	Askeri Elektronik Sanayi
BR	Button Rifling (Tıg ve Yivset Açma)
BrR	Broach Rifling (Broşla Yiv Açma)
CHF	Cold Hammer Forged (Soğuk Dövme ile Yiv Açma)
ADNKS	Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi
E-TUYS	Elektronik Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Sistemi
GSYH	Gayri Safi Yurtiçi Hasila
GTİP	Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu
KKO	Kapasite Kullanım Oranı
MBDS	Merkez Bankası Döviz Satış
MYO	Meslek Yüksek Okulu
NACE	Avrupa Topluluğunda Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflaması
NBD	Net Bugünkü Değer
OECD	Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü
OSB	Organize Sanayi Bölgesi
PRODTR	Avrupa Topluluğunda Sanayi Ürün Listesi
SD	Soğuk Dövme
SPCR	Single Point Cut Rifling (Tek Noktadan Keserek Yiv Açma)
TB	Teknoloji Bölgesi
TEB	Teknoloji ve Endüstri Bölgesi
TGB	Teknoloji Geliştirme Bölgesi
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği
TCMB	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası
TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
YDO	Yatırım Destek Ofisi
YEP	Yeni Ekonomi Programı

İÇİNDEKİLER

Sayfa
No:

1. YATIRIMIN KÜNYESİ	5
2. EKONOMİK ANALİZ	7
2.1. Sektörün Tanımı	7
2.2. Sektöre Yönelik Sağlanan Destekler.....	8
2.2.1. Yatırım Teşvik Sistemi.....	8
2.2.2. Diğer Destekler	12
2.3. Sektörün Profili	14
2.3.1. Sektörün Yapısı.....	14
2.3.2. Sektörün Ürün Yelpazesi.....	15
2.3.3. Sektörün İleri ve Geri Bağlantılarının Bulunduğu Sektörler	16
2.3.4. Dünya Ticareti ¹	17
2.3.5. Türkiye'de Av Tüfeği Namlusu İmalatı Sektörünün Durumu	21
2.4. Dış Ticaret ve Yurt İçi Talep.....	24
2.4.1. Türkiye Av Tüfeği Namlusu Dış Ticareti	24
2.4.1.1. Av Tüfeği Namluları İhracatı	24
2.4.1.2. Av Tüfeği Namluları İthalatı	25
2.4.1.3. Spor İçin Av Tüfekleri ve Diğer Tüfeklere Ait Parça ve Aksesuarlar Dış Ticareti	26
2.4.2. Yurt İçi Talep	27
2.5. Üretim, Kapasite ve Talep Tahmini	28
2.6. Girdi Piyasası ve Girdi Fiyatları.....	29
2.7. Pazar ve Satış Analizi	29
3. TEKNİK ANALİZ	32
3.1 Kuruluş Yeri Seçimi	32
3.1.1. Yatırım Konusunun İl ve İlçe Açısından Önemi	32
3.1.2. Alternatif Kuruluş Yerleri ve Seçim Kriterleri	33
3.1.3. Fiziksel Altyapı Özellikleri.....	36
3.1.4. Arazinin Mülkiyet Durumu	36
3.1.5. Yatırım, Üretim ve Ar-Ge Açılarından İnsan Kaynağına İlişkin Potansiyel.....	36
3.1.6. Bölgesel Teknolojik Altyapı Potansiyeli	37
3.1.7. Ar-Ge Yapan Kuruluşların Durumu	37
3.2 Üretim Teknolojisi	38
Hammaddenin Tanımı:.....	40
Soğuk Dövme Yöntemine Göre Teknik Kapasitede Yıllık Üretim Miktarı (<i>Birinci Yatırım Alternatifisi</i>):.....	41
TİG Çekmeli Yivset Açma Yöntemine Göre Teknik Kapasitede Yıllık Üretim Miktarı (<i>İkinci Yatırım Alternatifisi</i>) :	41

3.2.1. Üretim Yöntemi	44
3.2.2. Üretim Süreçleri	49
3.2.3. İki Yöntemin Karşılaştırılması	50
3.2.4. Makine Ekipman Parkına İlişkin Bilgiler	51
3.3. İnsan Kaynakları	53
3.3.1. İl Nüfusunun Eğitim Durumu.....	53
3.3.2. Çalışma Çağındaki Nüfus.....	54
3.3.3. Genç Nüfus Oranı	54
3.3.4. İl ve İlçelerde Yatırım Konusunun Gerektirdiği Nitelikteki İstihdama Erişme <i>Durumu</i>	54
3.3.5. İstihdam Edilecek Personelin Unvanı, Sayısı ve Maaşı	55
3.3.6. Aynı Yatırımda Önde Gelen Ülkelerde Personel Maaşlarının Karşılaştırılması ...	57
4. FINANSAL ANALİZ	57
4.1. Sabit Yatırım Tutarı	57
4.1.1. Arazi Tahsis Bedeli	57
4.1.2. Etüt ve Proje Harcamaları	58
4.1.3 Arazi Düzenleme ve Hazırlık Yapıları	58
4.1.4. Bina ve İnşaat Harcamaları	58
4.1.5. Makine Ekipmanlar.....	59
4.1.6. Nakliye ve Sigorta Harcamaları	60
4.1.7. İthalat ve Gümrükleme Giderleri	60
4.1.8. Montaj Harcamaları	61
4.1.9. Tefriş Malzemeleri ve Taşit Araçları	61
4.1.10. İşletmeye Alma Gideri	61
4.1.11. Giderler ile Fiziki Beklenmeyen Giderler Genel	61
4.1.12. Finansal Beklenemeyen Giderler	61
5. ÇEVRESEL ve SOSYAL ETKİ ANALİZİ	64
5.1. Çevresel Etki	64
5.2. Fiziksel Altyapıya ve Üretim Süreçlerine İlişkin Asgari Gereklilikler	65
5.3. Sosyal Etki	65

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1: Yatırımın Künyesi _____	5
Tablo 2: Project Summary _____	6
Tablo 3: Faaliyet Sınıflandırması _____	7
Tablo 4 : Ürün Sınıflandırması _____	7
Tablo 5: Teşvik Sistemi Uygulamaları Destek Unsurları _____	8
Tablo 6: Bölgesel Teşvik Uygulaması Kapsamında Destek Oran ve Süreleri _____	9
Tablo 7: Öncelikli Yatırımların Teşviki Kapsamında Destek Oran ve Süreleri _____	10
Tablo 8: Silah ve Mühimmat (Cephane) İmalatı Sektörünün Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı İçindeki Yeri _____	15
Tablo 9: Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine ve Teçhizat Hariç) Sektörünün Etkileşimde Olduğu Sektörler _____	16
Tablo 10: Dünyada Av Tüfeği ve Namlusu Üreten Önemli Firmalar _____	17
Tablo 11: Dünya Spor İçin Av Tüfekleri ve Diğer Tüfeklere Ait Parça ve Aksesuarlar İhracatı _____	19
Tablo 12: Dünya Spor İçin Av Tüfekleri ve Diğer Tüfeklere Ait Parça ve Aksesuarlar İthalatı _____	20
Tablo 13: Türkiye'de Askeri Silahların ve Diğer Silahların Parçaları İmalatında Kapasite Raporu Almış Firma İstatistikleri (PRODTR Kodu: 25.40.14) _____	21
Tablo 14: Türkiye'de Av Tüfekleri İmalatında Kapasite Raporu Almış Firma İstatistikleri _____	22
Tablo 15: Türkiye Av Tüfekleri Üretimi _____	23
Tablo 16: Türkiye Av Tüfeği Namlusu İhracatı _____	25
Tablo 17: Türkiye'nin Spor İçin Av Tüfekleri ile Diğer Tüfeklere Ait Parça ve Aksesuarlar Dış Ticaretinin Gelişimi (Milyon USD) _____	27
Tablo 18: Türkiye'de Av Tüfeği Üretiminden Kaynaklanan Namlu Yurt İçi Talebi (Adet) _____	27
Tablo 19: Önümüzdeki Döneme İlişkin Av Tüfeği Namlusu Üretim Tahmini (Adet) _____	28
Tablo 20: Türkiye'nin Demir/Çelikten Diğer Boru, Profiller Dış Ticareti _____	29
Tablo 21: İşletme İçin Öngörülen Kapasite Kullanım Oranları ve Satış Miktarı Öngörüsü _____	32
Tablo 22: Konya OSB'ler _____	33
Tablo 23: Konya'daki Sanayi Siteleri _____	33
Tablo 24: Üniversiteler ve İK Durumları _____	36
Tablo 25: Dünya Ölçeğinde Namlı Türleri _____	40
Tablo 26: Namlı Üretim Teknikleri Karşılaştırılmalı Tablo _____	43
Tablo 27: Soğuk Dövme ve Tığ Çekme Yöntemi Karşılaştırma Özeti _____	51
Tablo 28: Şekillendirme Kuvveti _____	52
Tablo 29: GFM Soğuk Dövme Tezgâhının Özellikleri ve Görseli _____	52
Tablo 30: Ana Üretim Grubu Makine Parkı (Birinci Yatırım Alternatifisi - CHF) _____	52
Tablo 31: Ana Üretim Grubu Makine Parkı (İkinci Yatırım Alternatifisi - BR) _____	53
Tablo 32: Konya İli 15 Yaş ve Üzeri Nüfusun Eğitim Durumuna Göre Dağılımı (%) _____	53
Tablo 33: Konya İli Çalışma Çağındaki Nüfusun Oranı _____	54
Tablo 34: Konya İli Genç Nüfus Oranı _____	54
Tablo 35: Konya İlindeki Açık İş Sayısı ve İşe Yerleştirilme Oranı _____	55
Tablo 36: Teknik Kapasitede İşgücü İhtiyacı ve Yıllık Maliyet (TL) (Birinci Yatırım Alternatifisi) _____	55
Tablo 37: Teknik Kapasitede İşgücü İhtiyacı ve Yıllık Maliyet (TL) (İkinci Yatırım Alternatifisi) _____	56
Tablo 38: Etüt Proje Giderleri _____	58
Tablo 39: İnşaat Harcamaları _____	58
Tablo 40: Ana Üretim Makine Grubu (Birinci Yatırım Alternatifisi – CHF) _____	59
Tablo 41: Ana Üretim Makine Grubu (İkinci Yatırım Alternatifisi – BR) _____	60
Tablo 42: Yardımcı Makine Ekipmanları _____	60
Tablo 43: Tefriş Malzemeleri _____	61
Tablo 44: Sabit Yatırım Tutarı (Birinci Yatırım Alternatifisi) _____	62
Tablo 45: Sabit Yatırım Tutarı (İkinci Yatırım Alternatifisi) _____	63
Tablo 46: Atık ve Kullanılan Kaynak Türleri, Miktarları ve Bertaraf Önlemleri _____	65

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1: 2001-2011 Dönemi Dünya Av Tüfeği Namlusu İhracatı (Milyon USD)	18
Grafik 2: Dünya Av Tüfeği Namlusu İhracatında Önem Taşıyan Ülkeler (Milyon USD, 2011)	18
Grafik 3: 2001-2011 Dönemi Dünya Av Tüfeği Namlusu İthalatı (Milyon USD)	19
Grafik 4: Dünya Av Tüfeği Namlusu İthalatında Önem Taşıyan Ülkeler (Milyon USD, 2011)	20
Grafik 5: Kapasite Kullanım Oranındaki Gelişmeler (%)	24
Grafik 6: Türkiye Av Tüfeği Namlusu İhracatında Önem Taşıyan Ülkeler (Milyon USD, 2011)	25
Grafik 7: 2001-2011 Dönemi Türkiye Av Tüfeği Namlusu İthalatı (Bin USD)	26
Grafik 8: Türkiye'nin Av Tüfeği Namlusu İthalatında Önem Taşıyan Ülkeler (Bin USD, 2011)	26

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1: Teşvik Belgesine Başvuru Yolu	12
Şekil 2: Ar-Ge Merkezleri (2020)	38
Şekil 3. Çap Doğrultusunda Radyal Dövme İşleminin Şeması ve Dövme Çekiç Çapları	45
Şekil 4: Mandrel Üretilimi	45
Şekil 5. Mandrel Üzerinde Namlunun Döverecek Şekillendirme Görüntüsü	45

ŞEMALAR LİSTESİ

Şema 1: Tesis Şeması	59
----------------------------	-----------

FOTOĞRAFLAR LİSTESİ

Fotoğraf 1: Soğuk Dövme (Solda) ve Tiğ Çekme (Sağda) ile İşlenmiş Ürünler	39
Fotoğraf 2: Soğuk Dövme Namlu Örnekleri	39
Fotoğraf 3: Alternatif Ürünler	48
Fotoğraf 4: Tiğ ile Yivset Açıma İşlemi	49
Fotoğraf 5: Kesme ve Delme Tezgâhları	49
Fotoğraf 6: Soğuk Dövme İşlemi	50

HARİTALAR LİSTESİ

Harita 1: Türkiye'de Av Tüfekleri İmalatında Kapasite Raporu Almış Firmaların İlere Göre Dağılımı ..	22
Harita 2: Konya Teknoloji Endüstri Bölgesi (TEB)	35

KONYA İLİ SOĞUK DÖVME NAMLU ÜRETİM TESİSİ ÖN FİZİBİLİTE RAPORU

1. YATIRIMIN KÜNYESİ

Tablo 1: Yatırımin Künyesi

Yatırım Konusu	Namlu Üretim Tesisi
Üretilen Ürün/Hizmet	Soğuk dövme tekniği ile namlu imalatı
Yatırım Yeri (il – İlçe)	Konya ve Beyşehir’deki OSB, Sanayi Siteleri veya Konya Teknoloji ve Endüstri Bölgesi
Teknik Kapasitedeki Yıllık Üretim Miktarı Soğuk Dövme ile Namlu Üretimi (Birinci Yatırım Alternatifisi) Tİg çekmeli Yivset Açıma ile Namlu Üretimi (İkinci yatırım Alternatifisi)	Yaklaşık 31 bin adet /yıl (iki vardiya/gün) Yaklaşık 37 bin adet/yıl (tek vardiya/gün)
Sabit Yatırım Tutarı (Birinci Yatırım Alternatifisi)	6,5 milyon USD
Sabit Yatırım Tutarı (İkinci yatırım Alternatifisi)	2,6 milyon USD
Yatırım Süresi	1 yıl
Sektörün Kapasite Kullanım Oranı	%74,2
İstihdam Kapasitesi	27 Kişi (Soğuk Dövme)- 19 kişi (Tİg Çekme)
Yatırımin Geri Dönüş Süresi	7 Yıl 3 ay (Soğuk Dövme) 4 yıl 1 ay (Tİg Çekme)
İlgili NACE Kodu Rev. 3	25.40
İlgili GTİP Numarası	930520009000
Yatırımin Hedef Ülkesi	Yurt外 Pazar
Yatırımin Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarına* Etkisi	
(* Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları; Amaç 1: Yoksulluğa Son, Amaç 2: Açığa Son, Amaç 3: Sağlıklı ve Kaliteli Yaşam, Amaç 4: Nitelikli Eğitim, Amaç 5: Toplumsal Cinsiyet Eşitliği, Amaç 6: Temiz Su ve Sanitasyon, Amaç 7: Erişilebilir ve Temiz Enerji, Amaç 8: İnsana Yakışır İş ve Ekonomik Büyüme, Amaç 9: Sanayi, Yenilikçilik ve Altyapı, Amaç 10: Eşitsizliklerin Azaltılması, Amaç 11: Sürdürülebilir Şehirler ve Topluluklar, Amaç 12: Sorumlu Üretim ve Tüketim, Amaç 13: İklim Eylemi, Amaç 14: Sudaki Yaşam, Amaç 15: Karasal Yaşam, Amaç 16: Barış, Adalet ve Güçlü Kurumlar, Amaç 17: Amaçlar İçin Ortaklıklar.)	Sürdürülebilir kalkınmanın 9 numaralı amaçları üzerinde doğrudan etkisi olan bir projedir . Sürdürülebilir kalkınmanın 1 ve 16 numaralı amaçları üzerinde dolaylı etkisi olan bir projedir .
Diger Hususlar	Oldukça stratejik olan yatırım konusundaki alternatifler değerlendirilirken, ürün performans testlerine başvurulmalıdır.

Table 2: Project Summary

Subject of the Project	<i>Barrel manufacturing</i>
Information about the Product/Service	<i>Small gun barrel</i>
Investment Location (Province-District)	<i>Organized industrial zones or industrial sites in Konya and Beyşehir or Konya Technology and Industrial Zone</i>
Annual Production in Technical Capacity	<i>31,360 barrels / year (two shift / day)- Cold Hammer Forged 37,424 barrels / year (one shift / day)- Button Rifling</i>
Fixed Investment Cost (First Investment Option)	<i>6.5 million USD</i>
Fixed Investment Cost (Second Investment Option)	<i>2.6 million USD</i>
Investment Period	<i>1 year</i>
Economic Capacity Utilization Rate of the Sector	<i>%74.2</i>
Employment Capacity	<i>27 employees (Cold Hammer Forged)- 19 employees (Button Rifling)</i>
Payback Period of Investment	<i>7 years 3 months (Cold Hammer Forged) 4 years 1 months (Button Rifling)</i>
NACE Code of the Product/Service (Rev.3)	<i>25.40</i>
Harmonized Code (HS) of the Product/Service	<i>930520009000</i>
Target Country of Investment	<i>National market</i>
Impact of the Investment on Sustainable Development Goals*	
(* Sustainable Development Goals: Goal 1: No Poverty, Goal 2: Zero Hunger, Goal 3: Good Health and Well Being, Goal 4: Quality Education, Goal 5: Gender Equality, Goal 6: Clean Water and Sanitation, Goal 7: Affordable and Clean Energy, Goal 8: Decent Work and Economic Growth, Goal 9: Industry, Innovation and Infrastructure, Goal 10: Reduced Inequality, Goal 11: Sustainable Cities and Communities, Goal 12: Responsible Consumption and Production, Goal 13: Climate Action, Goal 14: Life below Water, Goal 15: Life on Land, Goal 16: Peace, Justice and Strong Institutions, Goal 17: Partnerships for the Goals)	<i>It is a project that has a <u>direct impact</u> on the goals numbered 9 of sustainable development. It is a project that has an <u>indirect impact</u> on the goals numbered 1 and 16 of sustainable development.</i>
Other Related Issues	<i>While evaluating the highly strategic investment options, product performance tests should be applied.</i>

2. EKONOMİK ANALİZ

2.1. Sektörün Tanımı

Namlı, ateşli silahların, saçma, **barut** ve barutu ateşleyen kapsülden meydana gelen fişeğin ucundaki saçma veya **mermiyi** hedefe göndermesi için gerekli; yivli veya yivsiz, uzun delikli **metal borudur**. Namlı, ateşli silahlarda merminin düz bir doğrultuda gitmesini sağlayan önemli bir elemandır.

Fizibilite konusu yatırım kapsamında üretilcek namlı, ülkemizdeki hafif silahlarda (*av tüfekleri*) kullanılan namluları kapsamaktadır.

Namlı imalatı, NACE Revize 2 sınıflama sisteme göre İmalat Sanayii alt ayrımda 25 nolu Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (*makine ve teçhizat hariç*) içerisinde yer almaktadır. Sektör, 2540 kodlu silah ve mühimmat (**cephane**) imalatı faaliyeti içerisinde sınıflandırılmaktadır.

Tablo 3: Faaliyet Sınıflandırması

NACE Kodu	Faaliyetin Tanımı
C	İmalat Sanayii
25	Fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç)
25.4	Silah ve mühimmat (cephane) imalatı
25.40	Silah ve mühimmat (cephane) imalatı
25.40.01	Tabanca, revolver (altıpatlar), av tüfeği, havalı tabanca, cop, vb. askeri amaçlı olmayan ateşli silahlar ve benzeri aletlerin ve bunların parçalarının imalatı

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Sınıflama Sunucusu, Sınıflamalar.

Namlı ürün sınıflamasında PRODTR'ye göre 25.40.14 kodlu Askeri Silahların ve Diğer Silahların Parçaları başlığı altında yer almaktır olup bu sınıflandırma içerisinde namlunun yanı sıra askeri ve diğer silahlara ait birçok ürün bulunmaktadır.

Tablo 4 : Ürün Sınıflandırması

PRODTR Kodu	Tanım
25.40.14	Askeri silahların ve diğer silahların parçaları
25.40.14.00.00	HS 93.01'deki (harp silahları), HS 93.02'deki (revolverler ve tabancalar), HS 93.03'teki (diğer ateşli silahlar) ve HS 9304'teki (diğer silahlar (yaylı, havalı/gazlı tüfek ve tabancalar, cop vb) parça ve aksesuarlar (askeri amaçlı olanlar hariç)

Kaynak: Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Sınıflama Sunucusu, Sınıflamalar. [9]

Askeri silahların ve diğer silahların parçaları içinde yer alan namlı dış ticarette ise Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi çerçevesinde tutulan Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonu Cetvelinde (GTİP) 2011 yılına kadar 930521000000 kodlu Av Tüfeği Namluları başlığı altında yer almaktır iken 2012 yılından sonra 930520009000 kodlu Diğer Ürünlerden Aksam Parça ve Aksesuar; 93.03 Pozisyonlarında Yer Alan Tüfekler İçin başlığı altında yer almaktadır.

2.2. Sektöre Yönerek Sağlanan Destekler

2.2.1. Yatırım Teşvik Sistemi

15.06.2012 tarih ve 2012/3305 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren teşvik sistemi dört farklı uygulamadan oluşmaktadır:

1. Genel Teşvik Uygulamaları
2. Bölgesel Teşvik Uygulamaları
3. Öncelikli Yatırımların Teşviki
4. Stratejik Yatırımların Teşviki

Konya'da yapılacak olan namlı imalatı yatırımı genel teşvik uygulamaları ve genel teşvik uygulamaları ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında uygulanan destek unsurlarından faydalanaacaktır. Bu kapsamında yararlanılabilen destek unsurları aşağıda gösterilmiştir. Teşvik sistemi kapsamında yararlanılabilen destek unsurları aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 5: Teşvik Sistemi Uygulamaları Destek Unsurları

Destek Unsurları	Genel Teşvik Uygulamaları	Bölgesel Teşvik Uygulamaları	Öncelikli Yatırımlar	Stratejik Yatırımların Teşviki
KDV İstisnası	✓	✓	✓	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti	✓	✓	✓	✓
Vergi İndirimi		✓	✓	✓
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		✓	✓	✓
Gelir Vergisi Stopajı Desteği*	✓	✓	✓	✓
Sigorta Primi (İşçi Hissesi) Desteği*		✓	✓	✓
Faiz veya Kâr Payı Desteği **		✓	✓	✓
Yatırım Yeri Tahsisi		✓	✓	✓
KDV İadesi***				✓

* Yatırımın 6. Bölgede, Cazibe Merkezleri Programı kapsamında yer alan 4 üncü ve 5inci bölge illerindeki OSB'lerde ve Kilis ili OSB'lerinde gerçekleştirilmesi halinde ve Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı (TOSHP) kapsamında desteklenen stratejik yatırımlara sağlanır.

** Yatırımın Bölgesel Teşvik Uygulamalarında 3., 4., 5. veya 6. bölgelerde gerçekleştirilmesi halinde sağlanır.

*** Sabit yatırım tutarı 500 milyon TL üzerinde olan stratejik yatırımlara sağlanır. 2017-2021 yıllarında imalat sektöründe gerçekleştirilecek teşvik belgeli tüm yatırımlara ilişkin bina-inşaat harcamaları da KDV iadesinden yararlanabilemektedir.

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Yatırım Teşvik Sistemi, Yatırımlarda Devlet Yardımları (Sunum), Ocak 2020. [10]

Genel Teşvik Uygulamaları: Teşvik edilmeyecek veya teşviki için aranan şartları sağlayamayan yatırım konuları hariç olmak üzere, asgari sabit yatırım tutarı ve kapasiteler üzerindeki yatırımlar bölge ayrimı yapılmaksızın genel teşvik uygulamaları kapsamında desteklenmektedir. Genel teşvik sisteminde asgari sabit yatırım tutarı, 1. ve 2. bölgelerde 1 milyon TL, 3., 4., 5. ve 6. bölgelerde 500 bin TL'dir. Fizibilite konusu yatırımın yapılacağı yer olan Konya ili teşvik uygulamaları açısından illerin gelişmişlik düzeyine göre yapılan sınıflandırımda 2. bölgede yer almaktadır. Dolayısıyla bu illerde genel

teşvik uygulamasına konu olacak yatırımların minimum sabit yatırım tutarının 1 milyon TL olması gerekmektedir. Bu kapsamda değerlendirilen yatırımlar tabloda da belirtildiği üzere KDV istisnası ve gümrük vergisi muafiyeti unsurlarından yararlanabilmektedir.

Bölgesel Teşvik Uygulamaları: Bölgesel teşvik uygulamalarında her ilde desteklenecek sektörler, illerin potansiyelleri ve ekonomik ölçek büyüklükleri dikkate alınarak tespit edilmiş olup, bölgelerin gelişmişlik seviyelerine göre yardım yoğunlukları farklılaştırılmıştır. Bu uygulama kapsamında sağlanan destek oran ve süreleri özet olarak aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Tablo 6: Bölgesel Teşvik Uygulaması Kapsamında Destek Oran ve Süreleri

Destek unsurları			Bölgeler					
			1	2	3	4	5	6
Katma Değer Vergisi İstisnası			Var	Var	Var	Var	Var	Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti			Var	Var	Var	Var	Var	Var
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	OSB ve EB Dışı	15	20	25	30	40	50
		OSB ve EB İçi	20	25	30	40	50	55
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Destek Süresi	OSB ve EB Dışı	2 yıl	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl
		OSB ve EB İçi	3 yıl	5 yıl	6 yıl	7 yıl	10 yıl	12 yıl
Yatırım Yeri Tahsisi			Var	Var	Var	Var	Var	Var
Faiz veya Kar Payı Desteği	İç Kredi	Yok	Yok	3 Puan	4 Puan	5 Puan	7 Puan	
	Döviz/Dövize Endeksli Kredi	Yok	Yok	1 Puan	1 Puan	2 Puan	2 Puan	
Sigorta Primi İşçi Hissesi Desteği			Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	10 yıl
Gelir Vergisi Stopajı Desteği			Yok	Yok	Yok	Yok	Yok	10 yıl

EB: İmalât sanayine yönelik olarak Endüstri Bölgesinde gerçekleştirilen yatırımlar

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Yatırım Teşvik Sistemi, Yatırımlarda Devlet Yardımları (Sunum), Ocak 2020. [10]

Konya ilinde bölgesel desteklerden yararlanabilecek sektörler arasında Ulusal Faaliyet ve Ürün Sınıflaması (US-97) sistemine göre namlunun da içinde yere aldığı yer aldığı 29 kodlu Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Teçhizat İmalatı yer almamaktadır. Ancak Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Teçhizat İmalatının OECD teknoloji yoğunluk tanımına göre orta-yüksek **teknolojili** sanayi sınıfında yer alması nedeniyle, söz konusu yatırım, Konya ilinin 2. bölgede yer almamasına karşın, 4. bölge yatırım desteğinden **faydalana bilicektir**.

Öncelikli Yatırımların Teşviki: Ülkemizin ihtiyaçları doğrultusunda, tespit edilen alanlarda yapılacak olan yatırımlar, öncelikli yatırımlar olarak belirlenmiş ve bu yatırımlara 1. 2. 3. ve 4. bölgelerde **gerçekleştirilmiş olsalar dahi 5. bölgede** uygulanan destekler sağlanmıştır. Bu yatırımlara, 5. ve 6. bölgede gerçekleştirilmeleri halinde kendi bölgelerinde uygulanan destekler sağlanmaktadır. Dolayısıyla, mevzuatta yer alan öncelikli yatırım konuları kapsamında (asgari 500 milyon TL tutarında **orta-yüksek teknolojili yatırımlar**) Konya ilinde gerçekleştirilecek namlı yatırımının asgari 500 milyon TL olması durumunda 5. bölge destek unsurlarından yararlanabilecektir.

Tablo 7: Öncelikli Yatırımların Teşviki Kapsamında Destek Oran ve Süreleri

Destek Unsurları		Destek Oran ve Süreleri *
Katma değer vergisi istisnası		Var
Gümrük Vergisi Muafiyeti		Var
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	40**
	Vergi İndirim (%)	80**
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		7 Yıl
Yatırım Yeri Tahsisi		VAR
Faiz veya Kâr Payı Desteği	İç Kredi	5 Puan
	Döviz/Dövize Endeksli Kredi	2 Puan

*1-5. Bölgelerde yapılacak yatırımlar için 5. Bölge desteği, 6. Bölgede yapılacak yatırımlar için 6. Bölge desteği

**İmalat sanayiine yönelik (US-97 Kodu:15-37) düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında, 1/1/2017 ile 31/12/2022 tarihleri arasında gerçekleştirilecek yatırım harcamaları için yatırıma katkı oranı geçerli olan yatırıma katkı oranına 15 puan ilave edilmek suretiyle, vergi indirimi oranı %100 oranında ve yatırıma katkı tutarının yatırım döneminde kullanılabilecek oranı %100 olarak uygulanır.

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Yatırım Teşvik Sistemi, Yatırımlarda Devlet Yardımları (Sunum), Ocak 2020. [10]

❖ Alt Bölge Desteklerinden Yararlanma:

- Organize sanayi bölgelerinde yapılacak yatırımlar veya imalat sanayiine yönelik olarak endüstri bölgesinde gerçekleştirilen yatırımlar ve sektörel işbirliğine dayalı yatırımlara, vergi indirimi ve sigorta primi işveren hissesi desteği açısından alt bölgelerde sağlanan daha avantajlı destekler sağlanır.
- OECD teknoloji yoğunluk tanımına göre orta-yüksek teknolojili sanayi sınıfında yer alan bazı yatırım **konuları** ise; İstanbul ili hariç olmak üzere 1. 2. ve 3. bölgede gerçekleştirileceklər 4. Bölge desteklerinden, 4., 5. ve 6. bölgede gerçekleştirileceklər ise bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır. Namlı üretiminin de içinde yer aldığı Başka Yerde Sınıflandırılmamış Makine ve Teçhizat İmalatı, OECD teknoloji yoğunluk tanımına göre orta-yüksek **teknolojili** sanayi sınıfında yer almaktadır. Bu nedenle Konya'da yapılacak namlı yatırımı, Konya ilinin 2. bölgede yer alınmasına karşın, **4. bölge yatırım desteklerinden faydalana bilicektir.**

❖ Yatırım Teşvik Sistemi Destek Unsurları

Gümrük Vergisi Muafiyeti: Teşvik belgesi kapsamında yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için gümrük vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanır.

Vergi İndirimi: Gelir veya kurumlar vergisinin, yatırım için öngörülen katkı tutarına ulaşınca kadar, indirimli olarak uygulanmasıdır. Bu destek, stratejik yatırımlar, bölgesel teşvik uygulamaları ve öncelikli yatırımların teşviki uygulamaları çerçevesinde düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında sağlanır.

Katma Değer Vergisi İstisnası: Teşvik belgesi kapsamında yurt içinden ve yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat ile belge kapsamındaki yazılım ve gayri maddi hak satış ve **kiralamaları** için katma değer vergisinin ödenmemesi şeklinde uygulanır.

Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği: Teşvik belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır. Stratejik yatırımlar, bölgesel ve öncelikli yatırımların teşviki uygulamaları kapsamında düzenlenen teşvik belgeleri için uygulanır.

Gelir Vergisi Stopajı Desteği: Teşvik belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için belirlenen gelir vergisi stopajının terkin edilmesidir. Sadece 6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar ve TOSHP kapsamında desteklenen stratejik yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörlür.

Sigorta Primi (İşçi Hissesı) Desteği: Teşvik belgesi kapsamı yatırımla sağlanan ilave istihdam için ödenmesi gereken sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır. Genel teşvik uygulamaları hariç olmak üzere, sadece 6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörlür. Ayrıca, Teknoloji Odaklı Sanayi Hamlesi Programı kapsamında desteklenen stratejik yatırımlar için de uygulanabilir.

Faiz veya Kâr Payı Desteği: **Faiz** veya kar payı desteği, teşvik belgesi kapsamında kullanılan en az bir yıl vadeli yatırım kredileri için sağlanan bir finansman desteği olup, teşvik belgesinde kayıtlı sabit yatırım tutarının %70'ine kadar kullanılan krediye ilişkin ödenecek faizin veya kâr payının belli bir kısmının Bakanlıkça karşılanmasıdır. Bu destek unsuru, stratejik yatırımlar, Ar-Ge ve çevre yatırımları, **3., 4., 5. ve 6. bölgelerde** bölgesel teşvik ve öncelikli yatırımların teşvikli uygulamaları kapsamında yapılacak yatırımlar için uygulanır.

Yatırım Yeri Tahsisi: Teşvik belgesi düzenlenmiş yatırımlar için **Hazine ve Maliye Bakanlığı** tarafından belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilmesidir. Yatırım yeri tahsisi, stratejik yatırımlar, bölgesel ve öncelikli yatırımlar için uygulanmaktadır.

❖ Teşvik Belgesine Başvuru Yöntemi

Yeni yatırım teşvik belgesi düzenlenmesine ilişkin tüm müracaatlar ile yabancı yatırımcıların Türkiye'de kurdukları şirket ve şubeler tarafından Sanayi ve Teknoloji Bakanlığına yapılan bildirimler Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü tarafından yönetilen **E-TUYS** adlı web tabanlı uygulama aracılığıyla gerçekleştirilmektedir.

Yalnızca nitelikli elektronik sertifika sahibi olan ve yetkilendirme başvurusu talebi Bakanlıkça onaylanmış kişiler E-TUYS aracılığıyla yatırım teşvik işlemlerini yürütmek üzere sisteme erişebilmektedir. Bu nedenle, yatırımcıların ilk etapta yetkilendirme işlemini gerçekleştirmek üzere Bakanlığa müracaat etmeleri gerekmektedir.

Yetkilendirme talebinin Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü'nce sonuçlandırmasının akabinde E-TUYS üzerinden işlem yapmaya yetkili kişiler tarafından sisteme giriş yapılmış, işlemler başlatılabilir. **Belirtilen** şekilde başvuru adımları gözlenebilir.

Şekil 1: Teşvik Belgesine Başvuru Yolu

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü [11]

Önemli Not: 2021 tarihinden itibaren yetkilendirme başvuru evrakları KEP adresi üzerinden elektronik ortamda kabul edilecektir.

2.2.2. Diğer Destekler

Kalkınma Ajansları Destekleri¹

Kalkınma ajansları, bölgenin kalkınma sürecinin hızlandırılması ve bölge için kritik öneme sahip faaliyetlerin hayata geçirilmesi amacıyla önceden belirlenmiş uygunluk kriterleri doğrultusunda; bölge planı ve programları ile yıllık çalışma programı ve ilgili başvuru rehberlerinde belirlenen alanlarda bölge aktörlerine mali ve teknik destek sağlamaktadırlar.

❖ *Mali Destekler*

Ajanslar, yıllık çalışma programında ve başvuru rehberinde açıkça belirtilmek kaydıyla; özel işletmelerin, sivil toplum kuruluşlarının, kamu kurum ve kuruluşlarının, üniversitelerin, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarının, yerel yönetimlerin ve bunların birliklerinin, kooperatiflerin ve bunların birlikleri ile diğer gerçek ve tüzel kişilerin **belirtilen** türlerdeki projelerine mali destek sağlamaktadırlar. Ajansların sağlayabileceği mali destekler; doğrudan finansman desteği, faiz desteği ve faizsiz kredi desteği olmak üzere üçe ayrılır.

¹Kalkınma Ajanslarının böyle bir yatırıma finansal destek sağlama mümkün olmamakla birlikte, fizibilite desteği sağlayabilir. Kalkınma Ajansları'nın destekleri ile ilgili daha fazla bilgi için bakınız;
<https://www.mevka.org.tr/Page.asp?Dil=0&pid=42>. [12]

1. Doğrudan Finansman Desteği

Doğrudan finansman desteği, kalkınma ajanslarının esas itibarıyla proje teklif çaplığı yöntemiyle kullandığı desteklerden oluşmaktadır. Ancak ajanslar proje teklif çaplığı yapmaksızın ve proje hazırlığı konusundaki yükümlülüklerinden bazılarını hafifletmek veya proje hazırlık sürecini doğrudan yönetmek suretiyle, fizibilite desteği ve güdümlü proje desteği şeklinde de doğrudan destek sağlayabilmektedirler.²

Ajanslar tarafından desteklenen projelerde, proje maliyetlerinin bir bölümü yararlanıcı tarafından karşılanmasıdır. Bu miktar eş finansman olarak adlandırılırken, yararlanıcı, proje eş finansmanını, proje ortaklarından, iştirakçılardan ve/veya üçüncü taraflardan sağlayacağı nakdi katkılar ile karşılayabilmektedir. Projelere yararlanıcı tarafından sağlanacak eş finansman katkısı proje toplam uygun maliyetlerinin en az %25'i kadardır. Bu oran, küçük ölçekli altyapı projeleri hariç bölgenin gelişmişlik durumu, başvuran kesimin mali imkânları, kapasitesi ve yerel/bölgesel kalkınmaya sağlayacağı katkı gibi hususlar dikkate alınmak ve başvuru rehberlerinde açıkça belirtilmek kaydıyla, uygun görülen öncelik alanları için proje uygun maliyetlerinin %10'una kadar azaltılabilmektedir.

Kâr amacı güden gerçek ve tüzel kişiler, son üç yıl içerisinde ulusal ve uluslararası kaynaklarda *n* aldıkları mali destek tutarları ile başvuru yapmış oldukları ve yanıt bekledikleri mali destekleri, başvuru formunda belirtmek zorundadır. Başka kaynaklardan destek alan ve uygulaması devam eden aynı proje ve proje kapsamında desteklenmesi talep edilen faaliyet yahut harcama kalemi için kalkınma ajansları destek vermemeektedir.

Kalkınma ajanslarının proje teklif çaplığı yöntemi ile yararlanıcılara ilân ettikleri doğrudan finansman desteklerinde proje süresi azami 24 aydır. Kâr amacı güden tüzel kişiler için ilgili kalkınma ajansı tarafından verilen destek oranı toplam proje bütçesinin %50'sini geçemeyeceği gibi, bu oran hiçbir şekilde arttırmamaktadır.

2. Faiz Desteği ve Faizsiz Kredi Desteği

Faiz/Kar Payı Desteği, başvuru rehberinde belirtilen nitelikteki projeler için, ilgili aracı kuruluşlardan alınacak krediler karşılığında ödenecek faiz giderlerinin, kalkınma ajansı tarafından karşılanmasılığını öngören mali destektir.³

Faizsiz Kredi Desteği, ajansın başvuru rehberine uygun projelere aracı kurumlar vasıtıyla faizsiz kredi temin etmek suretiyle sağlayacağı mali destektir.

Faizsiz kredi desteği programlarında, yararlanıcıya sözleşme tarihinden itibaren *en az altı ay geri* ödemesiz dönem tanınırken, geri ödeme işlemleri, sözleşme tarihinden itibaren *en fazla üç yıl* içinde tamamlanmaktadır.

²Proje teklif çaplığı, belirli bir destek programı kapsamında, nitelikleri net bir şekilde belirlenmiş olan potansiyel başvuru sahiplerinin, önceden belirlenen konu ve koşullara uygun olarak proje teklifi sunmaya davet edilmesidir.

³İlgili aracı kuruluş, faiz desteği ve faizsiz kredi desteği uygulamalarında, Küçük ve Orta Ölçekli Sanayi Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı, Kredi Garanti Fonu, Türkiye Kalkınma ve Yatırım Bankası, diğer bankalar ve finans kuruluşları gibi ajansın anlaşmalı olduğu kurum ve kuruluşları ifade etmektedir.

Faiz desteği programlarında ise, verilecek faiz desteğiinin vadesi dört yılı geçmemek üzere, ajans ile ilgili aracı kuruluş arasında yapılacak protokol hükümleri çerçevesinde belirlenmektedir. Faiz desteği programlarında, yararlanıcı ile aracı finans kuruluşu arasında yapılacak sözleşme hükümlerine göre kredinin geri ödeme süreleri belirlenir.

Doğrudan finansman desteğinde olduğu gibi faiz desteği ve faizsiz kredi desteklerine başvurabilmek için ilgili kalkınma ajansının bu başlıkta bir destek programını ilân etmiş olması ve başvuruya açması **gerekmektedir.**

❖ **Teknik Destekler**

Kalkınma ajansları tarafından sağlanacak teknik desteğin amacı, bölgedeki yerel aktörlerin bölgesel kalkınma açısından önem arz eden, ancak kurumsal kapasite eksikliği nedeniyle hazırlık ve uygulama aşamalarında sıkıntı ile karşılaşılan çalışmalarına eğitim verme, program ve proje hazırlanmasına katkı sağlama, geçici uzman personel görevlendirme, danışmanlık sağlama, lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler kurma gibi konularda destek sağlamaktır.

Kalkınma ajansları tarafından sağlanacak teknik destek; ajans tarafından yayınlanan herhangi bir proje teklifçası ile ilişkilendirilmemek koşuluyla;

- Yerel yönetimlerin başta planlama çalışmaları ile bölge plan ve programlarını uygulayıcı veya yerel kalkınma kapasitesini artırıcı faaliyetlerini ve
- Diğer başvuru sahiplerinin yerel ve bölgesel kalkınmaya katkıda **bulunabilecek** çalışmalarını kapsamak zorundadır.

Kalkınma ajansları aynı proje için, mali destek veya teknik destekten sadece birini sağlayabilir. Ancak, güdümlü projeler için bu hükmü uygulanmamaktadır. Teknik destek bir mali destek aracı olmayı, başvuru sahibinin ihtiyaç duyduğu bir uzmanın/uzmanların veya eğitimin temin edilmesi için gerekli olan maliyetleri kapsamaktadır. Teknik destek kapsamında yararlanıcı kuruluşu herhangi bir doğrudan mali destek verilmez, ödemeler hizmet alınan kuruluşu yapılır.

2.3. Sektörün Profili

2.3.1. Sektörün Yapısı

Fizibilite konusu yatırımcı kapsamında üretilen namlu, hafif silahlarda (av tüfekleri) kullanılan namluları kapsamaktadır. Türkiye'de hafif silah üretimi kapsamında av tüfekleri üreten firmaların bir kısmı av tüfeklerinin parçalarından biri olan namluyu da kendi bünyesinde üretemektedir. Ayrıca bu firmalardan bazıları üretilmiş oldukları namluları yurt dışına da ihraç etmektedir. Genel itibarıyla Türkiye'de namlu üreten firmaların çoğunluğu dolu çelikten delme yöntemiyle imalat yaparken, namlu imalatında soğuk dövme tekniği ile üretim yapan firma sayısı çok azdır.

Namlu imalatı, 25 kodlu Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine ve Teçhizat Hariç) alt ayrılmışta 25.40 kodlu silah ve mühimmat (cephane) imalatı içinde yer almaktadır. Namlu ürün bazında ise **25.40.14 PRODTR kodlu** Askeri Silahların ve Diğer Silahların Parçaları başlığı altında **olup bu** sınıflandırma içerisinde namlunun yanı sıra askeri ve diğer silahlara ait birçok ürün bulunmaktadır.

Türkiye'de silah ve mühimmat (cephane) imalatı sektörü; girişim sayısı açısından fabrikasyon metal ürünleri imalatının %0,6'sını oluştururken, çalışan sayısı açısından %3,3'ünü, üretim değeri açısından %3,1'ini, katma değer açısından da %5,7'sini kapsamaktadır. 2018 yılı itibarıyla fabrikasyon metal ürünleri imalatı sektöründe gerçekleşen cironun %3,1'lük kısmını ise silah ve mühimmat (cephane) **imalatı** oluşturmaktadır.

Tablo 8: Silah ve Mühimmat (Cephane) İmalatı Sektörünün Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı İçindeki Yeri

	25.40- Silah ve Mühimmat (Cephane) İmalatı	25- Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine ve Teçhizat Hariç)	% Pay
Girişim Sayısı*	401	62.409	0,6
Çalışan Sayısı (Kişi)*	12.790	390.033	3,3
Üretim Değeri (Milyon TL)*	4.109	132.848	3,1
Katma Değer (Milyon TL)*	1.838	32.267	5,7
Ciro (Milyon TL)*	4.318	140.771	3,1
İhracat (Milyon USD)**	402	8.490	4,7
İthalat (Milyon USD)**	235	4.155	5,7
Dış Ticaret Dengesi (Milyon USD)**	170	4.335	3,9
İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)**	171	204	

(*): 2018 Yılı, (**): 2019 Yılı

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri ve Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri kullanılarak hazırlanmıştır. [13]

25.40 kodlu silah ve mühimmat (cephane) imalatı içerisinde ise 25.40.14 PRODTR kodlu **askeri silahların** ve diğer silahların parçalarının payı %20'lerden %15 seviyelerine gerilemiştir. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yayınlanan Yıllık Sanayi Ürün İstatistiklerine göre 2010 yılı itibarıyla silah ve mühimmat (cephane) imalatı içerisinde askeri silahların ve diğer silahların parçalarının payı %21,6 iken, 2014'te %8,4 düzeyine kadar düşmüştür. İzleyen yıllarda nispi olarak yükselen bu pay 2018'de %14,8, 2019'da ise %15,2 olarak gerçekleşmiştir.

2.3.2. Sektörün Ürün Yelpazesi

Namlı imalat sektörünün temel çıktıları namludur. Genel itibarıyla dolu çelikten delme yöntemiyle yapılan namlı imalatında soğuk dövme tekniği de kullanılmaktadır. Av tüfekleri imalatı genel itibarıyla tek namlulu ve çift namlulu olmaktadır. Çift namlulu tüfeklerde, belirli ebatta üretilen namlular birbirine kaynak yapmak suretiyle birleştirilmektedir. Bu birleştirimeler tüfeğin yapısına bağlı olarak daha çok **yan yana veya üst üste (superpose) olabilmektedir**.

Namlı uzunlukları tüfeğin yapısına ve denge durumuna bağlı olarak değişebilmektedir. Günümüzde av tüfeklerinde 60 ila 85 cm. arası namlı uzunluklarına rastlamak mümkünse de, daha çok 65-75 cm arası namlular kullanılmaktadır. **Geleneksel olarak** yivsiz tüfeklerin namluları 50, 53, 58, 66, 71 ve 76 santim uzunlukta olurken, namlunun uzunluğu saçmaların menziline küçük bir etkisi olmaktadır. Uzun namlular nişan almayı kolaylaştırırken özellikle su kuşları için, sportif faaliyetlerde daha yoğun kullanılmaktadır. Kısa namlular ise özellikle yüksek arazi avlarında, hindi veya geyik avlarında tercih edilmektedir.

2.3.3. Sektörün İleri ve Geri Bağlantılarının Bulunduğu Sektörler

Namlu üretiminde hammadde olarak yüksek vasıflı alaşımımlı çelik kullanılmaktadır. Namlular 4140 çelik dolu malzemeden işlenmiş olup, içi beyaz sert krom, dışı siyah krom kaplamadır.

Namlu üretimi, hammadde (krom çelik) açısından demir çelik sektörüyle etkileşim halindedir. Sektör ürünlerini yivli ve yivsiz av tüfeklerinin bir elemanı olduğu için fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç) sektörüyle ilişki içindedir.

Namlu imalatının da içinde yer aldığı fabrikasyon metal ürünleri imalatı (makine ve teçhizat hariç) sanayiinin doğrudan geri bağlantı katsayısı %59,5 gibi yüksek düzeyde olup sektörün doğrudan ileri bağlantı katsayısı ise %49,6'dır.⁴

Tablo 9: Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine ve Teçhizat Hariç) Sektörünün Etkileşimde Olduğu Sektörler

Girdi Kullandığı Sektörler	Sektör Ürününü Girdi Olarak Kullanan Sektörler	Üretimini Etkilediği Sektörler	Hangi Sektörler Sayesinde Üretimi Artıyor
Ana Kimyasallar	Ormancılık	Madencilik&Taşocakçılığı	Kereste&Ağaç& Mantar
Ana Metal	Metal Eşya	Rafine Petrol&Kok Köm.	Ana Kimyasallar
Metal Eşya	Bilgisayar&Elektronik&Optik	Ana Kimyasallar	Kauçuk&Plastik
Elektrik&Gaz&Su	Elektrikli Teçhizat	Ana Metal	Ana Metal
Toptan Ticaret	BYS Makine&Ekipman	Elektrik&Gaz&Su	Bilgisayar&Elektronik&Optik
Perakende Ticaret	Motorlu Kara Taşıtı	Kanalizasyon	Elektrikli Teçhizat
Karayolu&Boru Taşımacılık	Diğer Ulaşım Araçları Mobilya&Diğer İmalat	İnşaat Toptan Ticaret	BYS Makine&Ekipman Motorlu Kara Taşıtı
	Kurulum&Onarım İnşaat	Karayolu&Boru Taşımacılık Finansal Hizmetler	Diğer Ulaşım Araçları Mobilya&Diğer İmalat
	Gayrimenkul Kiralama&Leasing		Kurulum&Onarım İnşaat
	Savunma&Sosyal Güvenlik Bilgisayar&Ev Eşyası Onarım		Motorlu Kara Taşıt Onarım Savunma&Sosyal Güvenlik Bilgisayar&Ev Eşyası Onarım

Kaynak: TÜİK, 2012 Yılı Girdi-Çıktı Tablosundan hareketle hazırlanmıştır. [14]

⁴Doğrudan Geri Bağlantı Katsayısi: Bir sektörün birim başına üretiminde diğer sektörlerden kullandığı birim girdilerin toplamıdır. Doğrudan geri bağlantı katsayısının yüksekliği, o sektörün üretim için diğer sektörlerin çıktılarını yüksek oranda kullanmak durumunda olduğunu ifade etmektedir.

Doğrudan İleri Bağlantı Katsayısi: Bir sektörün ürünlerine olan birim başına talepte (ara kullanım + nihai kullanımlar) diğer sektörlerin birim ara taleplerinin toplamıdır. Bu anlamda, sektörün toplam üretiminin ne kadarının diğer sektörler tarafından girdi olarak kullanıldığını ifade etmektedir.

2.3.4. Dünya Ticareti¹

Namlı dış ticarette Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi çerçevesinde tutulan GTİP cetvelinde 2011 yılına kadar 930521000000 kodlu Av Tüfeği Namluları başlığı altında yer almaktı iken 2012 yılından sonra 930520009000 kodlu Diğer Ürünlerden Aksam Parça ve Aksesuar; 93.03 Pozisyonlarında Yer Alan Tüfekler İçin başlığı altında yer almaktadır. Bu ürün grubu içeriğinde **namlı** ile birlikte spor için av tüfekleri ve diğer tüfeklere ait parça ve aksesuarlarda bulunmaktadır. Bu nedenle namlı ile ilgili olarak dünya ticareti verilirken, öncelikli olarak 2000-2011 dönemine ilişkin 930521000000 GTİP kodlu Av Tüfeği Namluları analiz edilecektir.

Dünya genelinde av tüfeği ve silah imalatı yapan firmaların tamamına yakın kısmı namlı üretimini de kendi tesislerinde yapmaktadır. Bu silah üreticilerinin tamamı dövme olarak namlı üretirken, belirli **firma**nın namlı ihtiyacını karşılamaya yönelik namlı üreten bazı üreticiler de yivset açma teknolojisi ile üretim yapmaktadır. Dünya av tüfeği ve silah üretiminde önem arz eden bazı üretici firmalar ile yalnızca namlı üretimi yapan firmaların listesi aşağıda yer almaktadır.

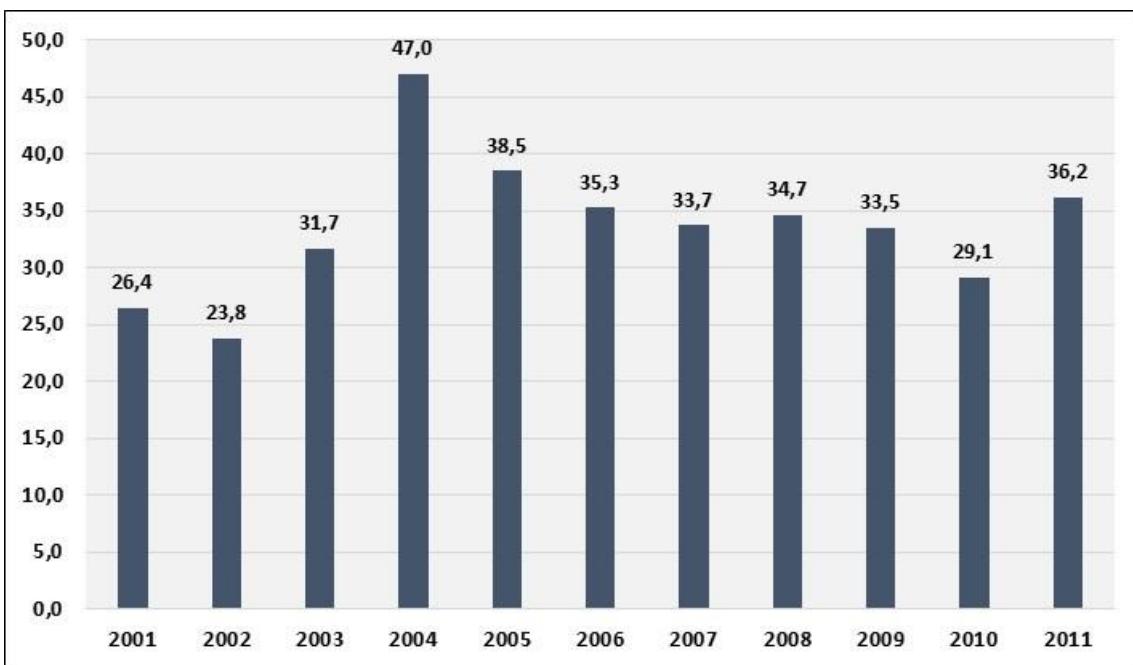
Tablo 10: Dünyada Av Tüfeği ve Namlusu Üreten Önemli Firmalar

Firma Adı	Kalibre	Ülke
Namlı Üreticileri		
• Vorkakt	17-50 Kalibre Arası	A.B.D.
• Krieger Barrels	20-50 Kalibre Arası	A.B.D.
• Bartlein Barrels, Inc.	20-50 Kalibre Arası	A.B.D.
Askeri Silah Üreticileri		
• FN-Herstal	5,56 mm'den 12,7 mm'ye kadar	Belçika
• HECKLER & KOCH Group	5,56 ve 7,62 hafif silah grubu	Almanya
Av Tüfeği Üreticileri		
• Marocchi	12-20-28-36 Kalibre Av Tüfekleri	İtalya
• Beretta	12-20-28-36 Kalibre Av Tüfekleri	İtalya
• Benelli	12-20-28 Kalibre Av Tüfekleri	A.B.D.
• Browning	12 Kalibre Av Tüfekleri	Belçika

2.3.4.1. Av Tüfeği Namluları İhracatı

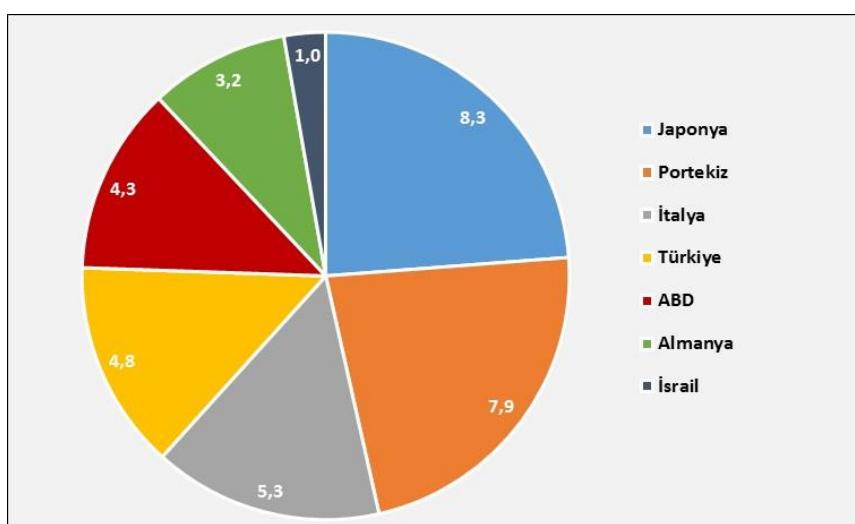
2001-2011 dönemi itibarıyla küresel düzeyde av tüfeği namlusu ihracatı incelendiğinde dalgalı bir seyir izlediği görülmektedir. 2001 yılında 26,4 milyon USD olan ihracat, 2004'te en yüksek düzeyi olan 47 milyon USD'ye ulaşmıştır. Ancak izleyen yıllarda düşüş trendine gire namlı ihracatı 2010'da 29,1 milyon USD'ye kadar gerilerken, 2011 yılında bir önceki yıla göre %24,3 artarak, 36,2 milyon USD olarak gerçekleşmiştir.

¹ Trademap kaynaklı ürün bazlı dünya ihracat ve ithalat verilerinin aynı olmamasında; ülkelerin gümrüklemeye GTIP'leri farklı kodla tanımlayarak kayıt girmeleri; ihracatta FOB/FCA kıymeti alırken; ithalatta CIF/CIP kıymeti alınması gibi nedenler bulunmaktadır.

Grafik 1: 2001-2011 Dönemi Dünya Av Tüfeği Namlusu İhracatı (Milyon USD)

Kaynak: ITC, Trade Map İstatistikleri kullanılarak hazırlanmıştır. [15]

Dünya ticaretinde ihracatta öne çıkan ülkelerin başında Japonya gelirken, AB ülkeleri de av tüfeği namlusu ihracatında önem taşıyan ülkelerdir. 2011 yılı itibarıyla Japonya'nın ihracatı 8,2 milyon USD olup dünya ihracat toplamının %22,8'ini oluşturmaktadır. İhracatta ikinci sırayı %21,8 pay ile Portekiz alırken, bunu sırasıyla %14,6 ile İtalya, %13,3 ile Türkiye, %11,9 pay ile de ABD izlemektedir. Bu beş ülke dünya genelindeki av tüfeği namlusu ihracatının %84,4'ünü oluşturmaktadır. 2011 yılı itibarıyla dünya ihracatının %98'1'ini ilk 10 ülke karşılamaktadır.

Grafik 2: Dünya Av Tüfeği Namlusu İhracatında Önem Taşıyan Ülkeler (Milyon USD, 2011)

Kaynak: ITC, Trade Map İstatistikleri kullanılarak hazırlanmıştır. [15]

2011 yılına kadar av tüfeği namlusu dış ticaret verileri GTİP sınıflamasında tek başına verilirken, 2012 yılından itibaren dış ticaret verileri spor için av tüfekleri ve diğer tüfeklere ait parça ve aksesuarlarla birlikte verilmeye başlamıştır. Dolayısıyla bu başlık altında yayınlanan istatistiklerde av tüfeği namlusuna ait rakamlara ulaşmak mümkün değildir. 2012-2019 dönemine ait spor için av tüfekleri ve diğer tüfeklere ait parça ve aksesuarların dünya ihracatı aşağıda verilmektedir.

Tablo 11: Dünya Spor İçin Av Tüfekleri ve Diğer Tüfeklere Ait Parça ve Aksesuarlar İhracatı (Milyon USD)

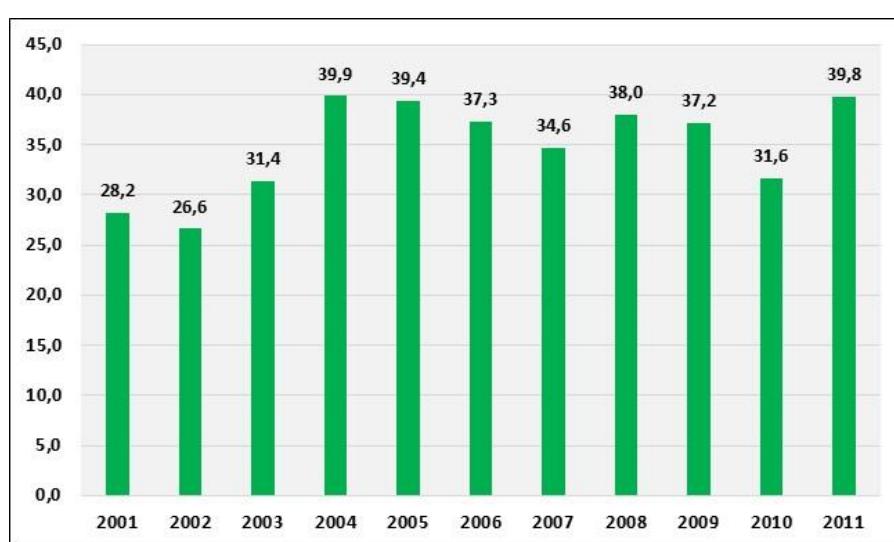
Ülkeler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ABD	43,0	54,2	57,6	69,0	70,0	78,0	82,2	78,2
Almanya	57,3	63,8	55,6	49,8	52,0	62,1	64,4	62,4
İtalya	38,4	49,4	51,8	49,4	51,1	46,7	49,3	45,7
Japonya	39,0	37,7	39,2	36,2	39,1	40,0	37,2	45,3
Portekiz	26,4	29,8	39,0	28,1	23,4	25,5	22,0	25,6
Kanada	4,4	6,9	5,2	9,5	23,5	25,8	19,2	22,8
Türkiye	17,3	27,2	26,5	19,5	18,8	15,8	17,7	21,3
İspanya	3,0	5,2	6,6	8,9	11,2	12,1	14,2	13,4
Belçika	7,7	10,9	10,2	7,4	6,9	7,9	8,3	10,2
Çekya	3,7	4,9	4,7	4,8	8,6	11,0	13,0	9,7
Diğer Ülkeler	42,6	62,7	49,7	62,5	72,4	86,0	119,2	56,9
Dünya Toplamı	282,9	352,6	346,1	345,1	376,9	410,9	446,6	391,3

Kaynak: ITC, Trade Map İstatistikleri kullanılarak hazırlanmıştır. [15]

2.3.4.2. Av Tüfeği Namluları İthalatı

Dünya genelinde av tüfeği namlusu ithalatı incelendiğinde 2001-2011 döneminde ithalatın dalgalı bir seyir izlemekle birlikte artış trendi gösterdiği görülmektedir. 2001 yılında 28,2 milyon USD olan ithalat, 2001-2011 döneminde %41 artarak, 2011'de 39,8 milyon USD'ye ulaşmıştır.

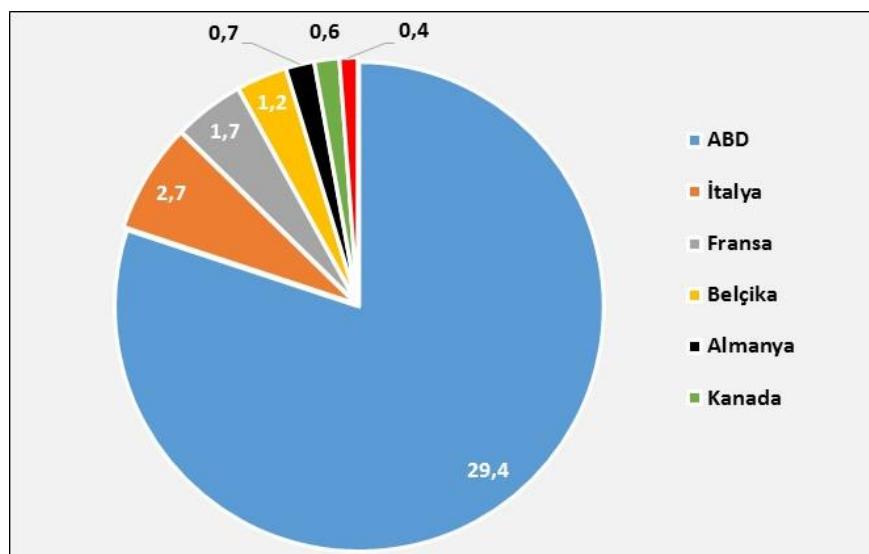
Grafik 3: 2001-2011 Dönemi Dünya Av Tüfeği Namlusu İthalatı (Milyon USD)

Kaynak: ITC, Trade Map İstatistikleri kullanılarak hazırlanmıştır. [15]

Av tüfeği namlusu ithalatı ülkeler itibarıyla analiz edildiğinde, ithalatta en önemli pazarın ABD olduğu görülmektedir. 2011 yılı itibarıyla ABD'nin av tüfeği namlusu ithalatı 29,4 milyon USD oup dünya toplam ithalatının %73,8 gibi önemli kısmını oluşturmaktadır. Dünya ithalatında ABD'den sonra ikinci sırayı İtalya alırken bunu Fransa, Belçika ve Almanya takip etmektedir. Dünya av tüfeği ithalatında ilk beş ülkenin payı %89,6 iken, ilk on ülkenin payı %94,3'tür.

Grafik 4: Dünya Av Tüfeği Namlusu İthalatında Önem Taşıyan Ülkeler (Milyon USD, 2011)

Kaynak: ITC, Trade Map İstatistikleri kullanılarak hazırlanmıştır. [15]

2012-2019 dönemine ait spor için av tüfekleri ve diğer tüfeklere ait parça ve aksesuarların dünya ithalatı ise aşağıda verilmektedir.

Tablo 12: Dünya Spor İçin Av Tüfekleri ve Diğer Tüfeklere Ait Parça ve Aksesuarlar İthalatı (Milyon USD)

Ülkeler	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
ABD	214,3	293,3	248,4	230,4	262,6	226,2	228,0	218,9
Portekiz	21,8	28,5	34,9	27,2	23,9	25,3	24,5	25,0
Kanada	20,7	27,7	25,6	23,1	22,4	23,3	29,5	25,0
Almanya	19,0	23,3	18,9	18,3	18,6	21,2	22,3	21,9
İspanya	2,1	3,8	7,6	8,8	10,4	15,2	18,9	16,0
Fransa	8,8	9,0	10,3	10,3	10,3	12,1	13,3	14,5
İtalya	14,5	18,7	19,0	17,9	13,7	12,1	12,6	14,4
Avusturya	13,6	10,6	9,7	8,9	8,1	11,4	12,1	12,8
İngiltere	5,9	8,6	8,3	9,1	12,7	9,9	9,9	9,6
Japonya	4,0	5,1	5,1	6,0	6,0	6,8	7,3	7,9
Diğer Ülkeler	50,9	65,4	62,8	53,1	73,1	78,3	89,6	81,5
Dünya Toplamı	375,7	494,0	450,6	413,0	461,9	441,6	468,0	447,5

Kaynak: ITC, Trade Map İstatistikleri kullanılarak hazırlanmıştır [15]

2.3.5. Türkiye'de Av Tüfeği Namlusu İmalatı Sektörünün Durumu

2.3.5.1. Faaliyet Gösteren Firma Sayısı ve Kurulu Kapasite

Türkiye'de av tüfekleri namlusu özellikle av tüfeği imalatı yapan birçok firma tarafından yapılmaktadır. Av tüfeği imalatı yapan bu firmalar kendi ihtiyaçlarının yanı sıra ihracat amaçlı olarak da av tüfeği namlusu üretmektedirler. Türkiye'de namlu üreten firmaların büyük çoğunluğu dolu çelikten delme yöntemi ile namlu imal ederken, soğuk dövme tekniği kullanarak imalat yapan firma sayısı azdır.

Av tüfeği namlusu imalatı ürün sınıflama sisteminde 25.40.14 kodlu Askeri Silahların ve Diğer Silahların Parçaları başlığı altında yer almaktadır. Bu faaliyet kapsamında kapasite raporu almış firmalara ilişkin kurulu kapasite bilgileri aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 13: Türkiye'de Askeri Silahların ve Diğer Silahların Parçaları İmalatında Kapasite Raporu Almış Firma İstatistikleri (PRODTR Kodu: 25.40.14)

İl	Kayıtlı Üretici	Personel Bilgileri							Üretim Kapasitesi (Ton)
		Mühendis	Teknisyen	Usta	İşçi	İdari	Toplam		
Adana	1	2	0	2	1	1	6	*	
Ankara	15	160	151	246	474	232	1.263	19.024	
Bolu	2	5	6	3	54	7	75	*	
Burdur	1	0	0	1	2	0	3	*	
Bursa	3	9	2	7	69	23	110	*	
Çankırı	1	0	0	3	6	1	10	*	
Çorum	2	0	0	3	5	0	8	*	
Eskişehir	1	23	0	4	99	19	145	*	
Gaziantep	3	5	0	9	22	6	42	*	
Isparta	1	0	0	1	16	4	21	*	
Mersin	1	0	1	1	5	4	11	*	
İstanbul	49	324	392	202	2.187	463	3.568	18.260	
İzmir	11	12	18	18	320	26	394	3.864	
Kayseri	1	1	2	5	9	3	20	*	
Kocaeli	6	21	21	17	251	71	381	2.172	
Konya	85	64	75	236	1.280	167	1.823	20.292	
Kütahya	1	0	0	1	4	0	5	*	
Manisa	1	4	7	0	73	6	90	*	
Ordu	1	5	0	5	65	4	79	*	
Samsun	1	32	183	34	160	23	432	*	
Trabzon	1	0	0	3	0	1	4	*	
Kırıkkale	6	7	0	12	84	8	111	4.394	
Düzce	2	47	45	28	266	51	437	*	
Toplam	196	721	903	841	5.452	1.120	9.038	68.007	

(*) Kayıtlı üretici sayısı 3 ve daha az ise üretim kapasitesi bilgileri verilmemektedir.

Kaynak: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Sanayi Veri Tabanı. (30 Ağustos, 2020 itibarıyla). [16]

Av tüfeği namlusu ürün bazında tek başına tanımlanmadığı için sektördeki firmaların üretim kapasitesini belirlemek mümkün olamamıştır. Bununla birlikte av tüfeği imalatı yapan firmaların tüfek üretim kapasiteleri aynı zamanda namlu üretim kapasitesini de belirlemektedir. Dolayısıyla av tüfeği namlusu üretim kapasitesi belirlenirken tüfek imalatı kapasitesi dikkate alınmıştır. Sektörde birçok firmaların *ihracat* yaptığı da dikkate alındığında namlu üretim kapasitesinin av tüfeği üretim kapasitesinin daha da üzerinde olacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Sanayi Veri Tabanı verilerine göre av tüfekleri üretimi konusunda **kapasite raporu almış** firma sayısı Türkiye genelinde 159 adet olup, bu firmaların 123 tanesi Konya'da

faaliyet göstermektedir. Konya av tüfeği imalatında kapasite raporu almış firma sayısının %77,3'ünü, istihdamda ise %41,9'unu oluşturmaktadır. Av tüfeği üretiminde Türkiye'ni **nin kurulu kapasitesi (TOBB Kapasite Raporu Almış Firma Bilgilerine göre)** 6.214.303 adet/yıl olup, Konya kurulu kapsitenin%79,2'sini oluşturmaktadır.

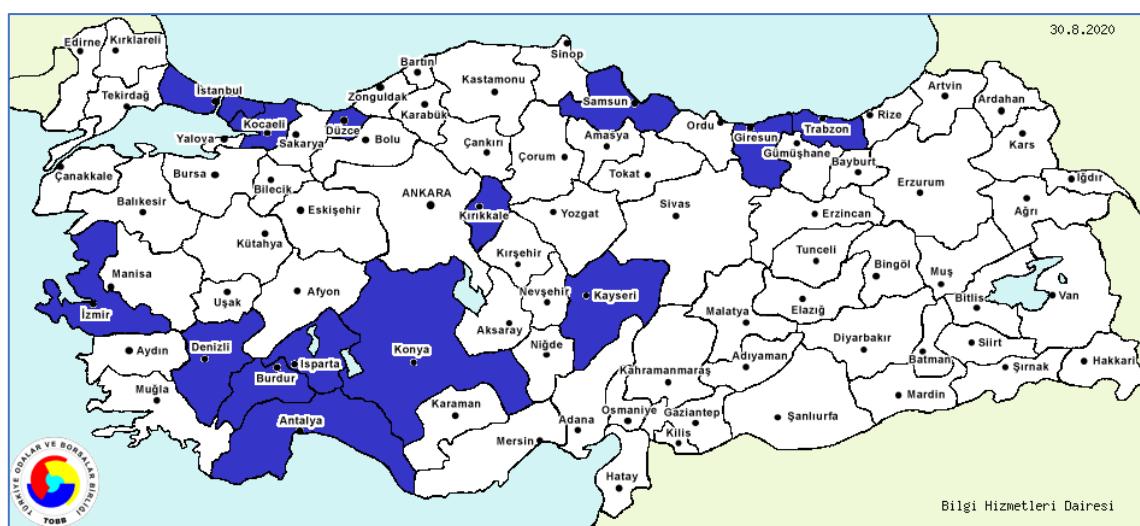
**Tablo 14: Türkiye'de Av Tüfekleri İmalatında Kapasite Raporu Almış Firma İstatistikleri
(PRODTR Kodu: 25.40.12.50.00)**

İl	Kayıtlı Üretici	Personel Bilgileri						Üretim Kapasitesi (Adet)
		Mühendis	Teknisyen	Usta	İşçi	İdari	Toplam	
Antalya	4	2	2	6	16	11	37	111.700
Burdur	1	2	3	20	76	8	109	*
Denizli	1	0	0	0	18	1	19	*
Giresun	1	12	40	18	75	13	158	*
Isparta	2	8	2	8	113	6	137	*
İstanbul	14	72	119	57	780	161	1.189	539.260
İzmir	4	6	7	11	385	12	421	137.616
Kayseri	1	0	0	1	3	1	5	*
Kocaeli	2	1	3	4	14	1	23	*
Konya	123	110	82	332	1.957	210	2.691	4.925.364
Samsun	1	32	183	34	160	23	432	*
Trabzon	2	25	40	19	110	11	205	*
Kırıkkale	1	34	48	13	443	63	601	*
Düzce	2	45	45	25	237	51	403	*
Toplam	159	349	574	548	4.387	572	6.430	6.214.303

(*) Kayıtlı üretici sayısı 3 ve daha az ise üretim kapasitesi bilgileri verilmemektedir.

Kaynak: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Sanayi Veri Tabanı. (30 Ağustos, 2020 itibarıyla). [16]

Harita 1: Türkiye'de Av Tüfekleri İmalatında Kapasite Raporu Almış Firmaların İlere Göre Dağılımı

Kaynak: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Sanayi Veri Tabanı. (30 Ağustos, 2020 itibarıyla). [16]

2.3.5.2. Üretim ve Kapasite Kullanım Oranı

Av tüfeği namlusu imalatı ürün sınıflama sisteminde Askeri Silahların ve Diğer Silahların Parçaları başlığı altında yer aldığı için namlu üretimine ilişkin istatistikleri verilere erişmek mümkün olmamıştır.

Dolayısıyla av tüfeği namusu üretimi de kurulu kapasitenin belirlenmesinde olduğu gibi av tüfeği üretimlerinden hareketle analiz edilmiştir.

Türkiye'de av tüfeği üretimi yıllar itibarıyla sürekli olarak artış göstermiştir. 2005 yılında 47 milyon TL olan üretim değeri 2005-2019 döneminde 8,1 kat artış göstererek 428 milyon TL düzeyine ulaşmıştır.

Tablo 15: Türkiye Av Tüfekleri Üretimi

Yıllar	Girişim Sayısı	Üretim Miktarı (Adet)	Üretim Değeri (Milyon TL)
2005	13	210.364	46,9
2006	13	280.648	64,7
2007	15	277.282	75,1
2008	14	290.435	64,7
2009	14	222.403	66,5
2010	17	287.475	90,8
2011	26	382.754	119,3
2012	21	454.705	153,5
2013	24	587.306	198,8
2014	27	783.846	256,0
2015	31	840.305	300,3
2016	34	615.350	342,7
2017	36	876.040	428,1
2018	32	666.400	607,0
2019	31	704.434	827,9

Kaynak: TÜİK, Yıllık Sanayi Ürün İstatistikleri

Av tüfeği üretimi miktar bazında incelendiğinde ise 2005-2017 döneminde üretimdeki artışın %312 olduğu görülmektedir. 2005 yılında 210 bin adet olan üretim miktarı, yıllık ortalama %11,9 artış göstererek 2017'de en yüksek düzeyi olan 876 bin adet düzeyine ulaşmıştır. 2018 yılında av tüfeği üretimi, bir önceki yıla göre %24 düşüş göstermesine karşın, 2019'da %5,7 artarak 704.434 adet olmuştur.

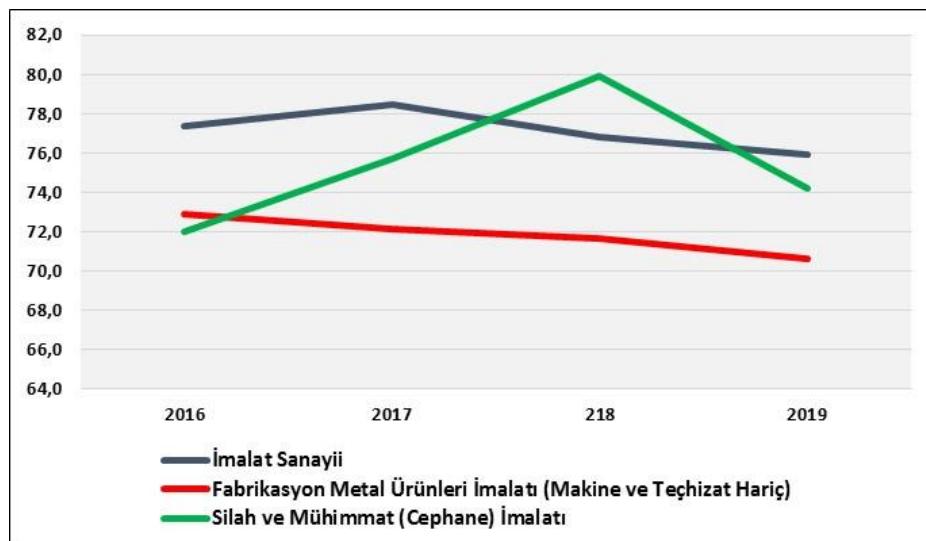
Konya'nın özellikle Huğlu ve Üzümlü bölgeleri av tüfeği üretiminde Türkiye'nin önemli üretim merkezleridir. Sektör üretiminin önemli kısmı Konya'daki firmalar tarafından yapılmaktadır.

Her bir av tüfeğinde tek ya da çift olmak üzere namlu kullanılmaktadır. Türkiye'de üretilen av tüfeklerinin tamamına yakın kısmı yerli namlu kullanmaktadır. Nitekim 2001-2011 dönemine ilişkin av tüfeği namlusu ithalatı incelendiğinde ithalatın genelde 1.000 adet civarında olduğu, bazı yıllarda 5.000 adet seviyesine kadar çıktıığı görülmektedir. Türkiye'nin av tüfeği üretim miktarı dikkate alındığında namlu talebinin karşılanmasıında ithalat minimum düzeyde kalmaktadır. Dolayısıyla Türkiye'nin av tüfeği üretim miktarları dikkate alındığında, av tüfeği üretiminden kaynaklanan namlu üretiminin tüfek üretiminden en az **%40-60 daha fazla** olacağı tahmin edilmektedir. Ayrıca Türkiye'nin namlu ihracatı da dikkate alındığında av tüfeği namlusu üretiminin daha da yüksek olacağı öngörlülebilir.

❖ Kapasite Kullanım Oranı

Av tüfeği imalatı ve av tüfeği namlusu imalatını da içine alan silah ve mühimmat (cephane) imalatında kapasite kullanım oranı (KKO) genel olarak imalat sanayi ortalamasının altında gerçekleşirken, ana sektör olan fabrikasyon metal ürünleri imalatı sektörünün ise üzerinde gerçekleşmektedir.

Grafik 5: Kapasite Kullanım Oranındaki Gelişmeler (%)

Kaynak: TCMB, İmalat Sanayi KKO verileri dikkate alınarak hazırlanmıştır. [17]

2.4. Dış Ticaret ve Yurt İçi Talep

2.4.1. Türkiye Av Tüfeği Namlusu Dış Ticareti

Namlı dış ticarette Armonize Mal Tanımı ve Kodlama Sistemi çerçevesinde tutulan GTİP cetvelinde 2011 yılına kadar 930521000000 kodlu Av Tüfeği Namluları başlığı altında yer almaktı iken 2012 yılından sonra 930520009000 kodlu Diğer Ürünlerden Aksam Parça ve Aksesuar; 93.03 Pozisyonlarında Yer Alan Tüfekler İçin başlığı altında yer almaktadır. Bu ürün grubu içerisinde namlu ile birlikte spor için av tüfekleri ve diğer tüfeklere ait parça ve aksesuarlarda bulunmaktadır. Bu nedenle namlı ile ilgili olarak Türkiye dış ticareti verilirken, öncelikli olarak 2000-2011 dönemine ilişkin 930521000000 GTİP kodlu Av Tüfeği Namluları analiz edilecektir.

2.4.1.1. Av Tüfeği Namluları İhracatı

2001-2011 dönemi itibarıyla Türkiye'nin av tüfeği namlusu ihracatı incelendiğinde ihracatın önemli oranda artış gösterdiği dikkati çekmektedir. 2001 yılında **26 bin USD olan ihracat, 2000-2011 döneminde 183 kat artış göstererek 2011 yılında 4,8 milyon USD'ye ulaşmıştır.**

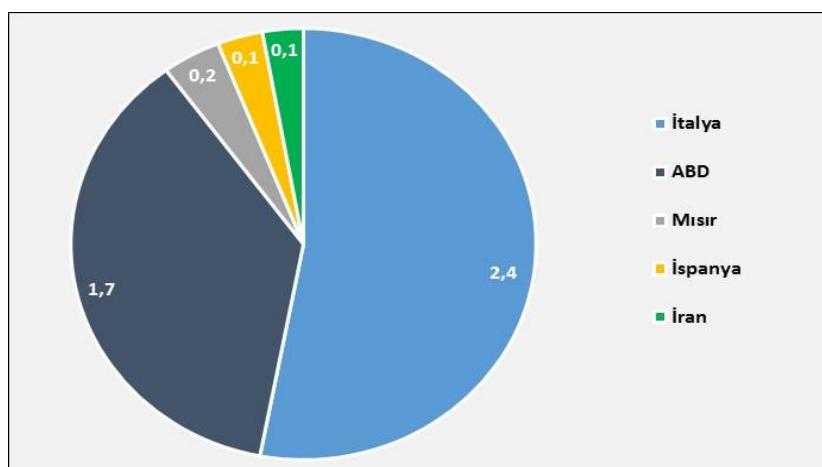
Av tüfeği ihracatı miktar bazında analiz edildiğinde ise 2000 yılında 229 adet olan ihracatın 2004'te 71.863 adede yükseldiği görülmektedir. 2005-2008 döneminde 65.000-70.000 adet bandında olan ihracat 2009'da 31.339 adede düşen ihracat, 2010 ve 2011 yıllarında tekrar artışa geçerek 2011'de 100.000 adet bandına yükselmiştir.

Tablo 16: Türkiye Av Tüfeği Namlusu İhracatı

Yıllar	İhracat		
	Kg	Adet	Değer (Bin USD)
2000	445	229	26
2001	8.084	8.617	215
2002	27.397	27.315	615
2003	58.523	61.726	1.698
2004	62.498	71.863	2.284
2005	63.915	67.873	2.422
2006	55.449	63.716	2.108
2007	58.876	63.769	2.509
2008	66.400	69.376	3.208
2009	28.595	31.339	1.572
2010	51.813	43.754	2.237
2011	93.299	100.236	4.807

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri kullanılarak hazırlanmıştır. [18]

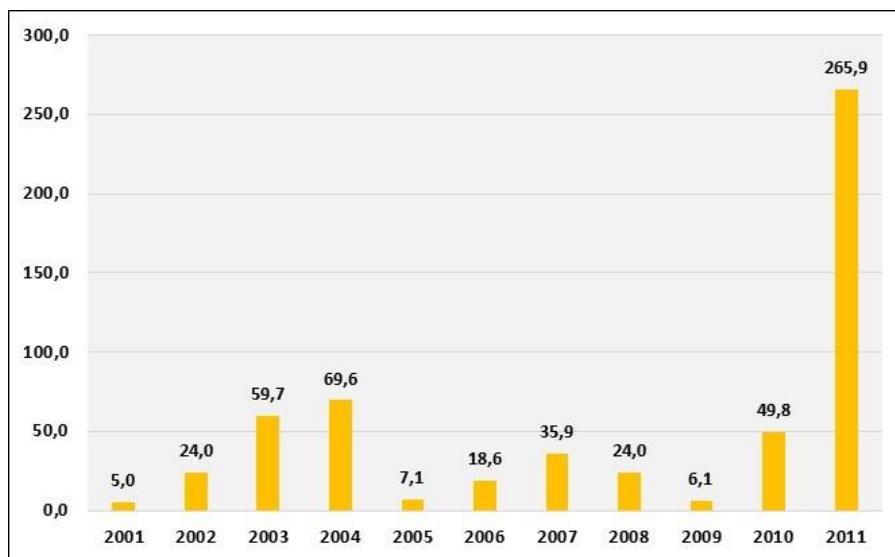
Av tüfeği namlusu dış ticareti ülkeler bazında analiz edildiğinde ihracatta Türkiye'nin en önemli pazarının İtalya ve ABD olduğu görülmektedir. 2011 yılı itibarıyla İtalya'ya yapılan namlı ihracatı 2,4 milyon USD olup toplam ihracatın %49,4'ünü oluştururken, ABD'ye yapılan ihracat ise 1,7 milyon USD ile ihracatın %34,4'ünü teşkil etmektedir. Bu iki ülkeye yapılan av tüfeği namlusu ihracatı toplam ihracatın %83,7 gibi önemli kısmını oluşturmaktadır. Türkiye'nin av tüfeği namlusu ihracatında ilk beş ülkenin payı %93,1, ilk 10 ülkenin payı ise %98,6'dır.

Grafik 6: Türkiye Av Tüfeği Namlusu İhracatında Önem Taşıyan Ülkeler (Milyon USD, 2011)

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri kullanılarak hazırlanmıştır. [18]

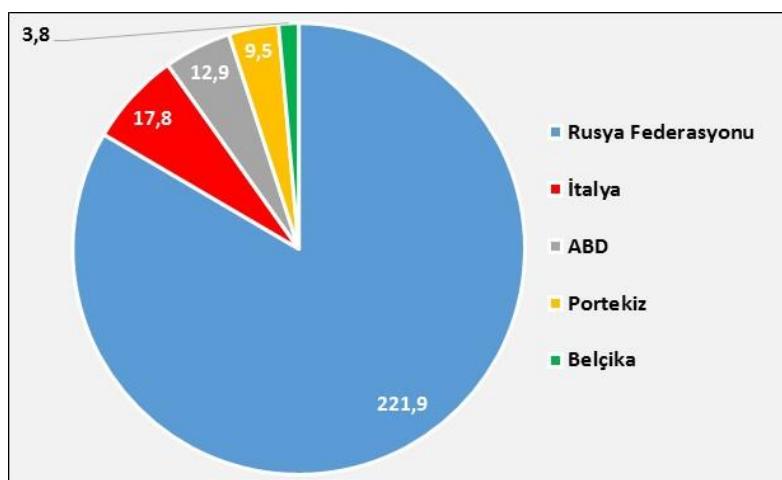
2.4.1.2. Av Tüfeği Namluları İthalatı

Türkiye'nin av tüfeği namlusu ithalatı incelendiğinde ithalatın düşük düzeyde olduğu dikkati çekmektedir. 2001 yılında 5 bin USD olan av tüfeği namlusu ithalatı 2004'te 70 bin USD'ye ulaşmış, izleyen yıllarda ise düşüş trendi göstererek 2009'da 6 bin USD'ye kadar gerilemiştir. 2010 ve 2011 yılında artan ithalat 2011'de 266 bin USD olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 7: 2001-2011 Dönemi Türkiye Av Tüfeği Namlusu İthalatı (Bin USD)

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri kullanılarak hazırlanmıştır. [18]

Av tüfeği namlusu ithalatı ülkeler itibarıyla analiz edildiğinde, Türkiye'nin av tüfeği namlusu ithalatında ilk sırayı Rusya Federasyonu'nun aldığı görülmektedir. 2011 yılı itibarıyla Rusya Federasyonu'ndan yapılan namlu ithalatı 222 bin USD olup toplam ithalatın %83,5'ini oluşturmaktadır. Türkiye'nin av tüfeği namlusu ithalatında ilk beş ülkenin payı %100'dür.

Grafik 8: Türkiye'nin Av Tüfeği Namlusu İthalatında Önem Taşıyan Ülkeler (Bin USD, 2011)

Kaynak: TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri kullanılarak hazırlanmıştır. [18]

2.4.1.3. Spor İçin Av Tüfekleri ve Diğer Tüfeklere Ait Parça ve Aksesuarlar Dış Ticareti

2011 yılına kadar av tüfeği namlusu dış ticaret verileri GTİP sınıflamasında tek başına verilirken, 2012 yılından itibaren dış ticaret verileri spor için av tüfekleri ve diğer tüfeklere ait parça ve aksesuarlarla birlikte verilmeye başlamıştır. Dolayısıyla bu başlık altında yayınlanan istatistiklerde av tüfeği namlusuna ait rakamlara ulaşmak mümkün değildir. 2012-2019 dönemine ait spor için av tüfekleri ve diğer tüfeklere ait parça ve aksesuarlarda Türkiye'nin dış ticareti *ilgili tabloda verilmektedir*.

Tablo 17: Türkiye'nin Spor İçin Av Tüfekleri ile Diğer Tüfeklere Ait Parça ve Aksesuarlar Dış Ticaretinin Gelişimi (Milyon USD)

Yıllar	İhracat (x)		İthalat (m)		Dış Ticaret Dengesi (x - m)	
	USD	Ton	USD	Ton	USD	Ton
2012	17,3	1.101	3,2	43	14,1	1.058
2013	27,2	1.362	4,7	69	22,5	1.292
2014	26,5	1.164	4,6	52	21,9	1.112
2015	19,5	1.231	2,8	33	16,7	1.197
2016	18,8	1.153	2,4	23	16,3	1.131
2017	15,8	831	2,3	26	13,6	806
2018	17,7	782	2,3	39	15,4	743
2019	21,3	926	1,8	20	19,6	906
2020 (6 Ay)	11,7	474	0,7	11	11,0	463

Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Dinamik Sorgulama [19]

Türkiye'nin spor için av tüfekleri ve diğer tüfeklere ait parça ve aksesuarlara ait dış ticaret dengesi analiz edildiğinde Türkiye'nin hem miktar bazında hem de değer bazında sürekli olarak dış ticaret fazlası verdiği görülmektedir. Dış ticaret dengesindeki fazlalık 2012 yılında 3,2 milyon USD iken, 2019'da 1,8 milyon USD'ye inmiştir. Türkiye'nin 2012-2019 dönemi genelinde gerçekleşen dış ticaret fazlası ise 140,2 milyon USD olmuştur.

2.4.2. Yurt İçi Talep

Av tüfekleri namlusuna olan yurtiçi talebin tamamı Türkiye'de spor için av tüfekleri ve diğer tüfeklerin üretimini yapan imalatçılardan gelmektedir. Sektörde av tüfeği üretimi yapan birçok firma kendi ihtiyacı olan namluları alaşımılı çelikten delme yöntemi ile imal ederken, az sayıda firmada soğuk dövme tekniği *kullanılarak* namlı üretiminde bulunmaktadır.

Av tüfeği namlusu üretimi yapan firmaların üretim miktarına ilişkin Türkiye'de yayınlanmış bir istatistik bulunmazken, 2012 yılından sonraki döneme ilişkin olarak sektörün dış ticaret (ihracat ve ithalat) durumunu ortaya koyan bir veri de yayınlanmamaktadır. Dolayısıyla üretim + ithalat + ihracat formülü yöntemiyle namlı yurt içi talebini hesaplamak mümkün değildir. **Bununla birlikte namlunun av tüfeklerinin bir elemanı olması nedeniyle, av tüfekleri üretiminden hareketle namlı için yurt içi talep analizi yapılmıştır.** Namlı yurt içi talebi hesaplanırken, Türkiye genelinde üretilen av tüfeklerinin yarısının tek namlulu, diğer yarısının da çift namlulu tüfeklerden oluştuğu varsayılmıştır. Buna göre **hesaplanan** namlı yurt içi talebinin *ilgili tablodaki* gibi olacağı tahmin edilmektedir.

Tablo 18: Türkiye'de Av Tüfeği Üretiminden Kaynaklanan Namlı Yurt İçi Talebi (Adet)

Yıllar	Av Tüfeği Üretimi	Av Tüfeği Üretiminden Kaynaklanan Namlı Talebi
2010	287.475	431.213
2011	382.754	574.131
2012	454.705	682.058
2013	587.306	880.959
2014	783.846	1.175.769
2015	840.305	1.260.458
2016	615.350	923.025

2017	876.040	1.314.060
2018	666 400	999.600
2019	704 434	431.213

2.5. Üretim, Kapasite ve Talep Tahmini

Türkiye'de av tüfeği namlusu üretimi genel olarak av tüfeği üreten firmalar tarafından yapılmaktadır. Tüfek imalatçıları av tüfeklerinin gövde ve diğer parçaları ile birlikte genel itibarıyla alaşımı çelikten delme yöntemi tekniğiyle namlu imalatını da yapmaktadır.

Av tüfeği namlusu faaliyet sınıflaması kapsamında **25.40 NACE** Revize 2 kodlu silah ve mühimmat (cephane) imalatı faaliyeti içerisinde sınıflandırılmaktadır. Namlu, ürün sınıflamasında ise 25.40.14 **PRODTR kodlu** Askeri Silahların ve Diğer Silahların Parçaları başlığı altında yer almaktır. Bu sınıflandırma içerisinde namlunun yanı sıra askeri ve diğer silahlara ait birçok ürün bulunmaktadır. **2011** yılına kadar av tüfeği namlusu dış ticaret verileri GTİP sınıflamasında tek başına **verilirken, 2012** yılından itibaren dış ticaret verileri spor için av tüfekleri ve diğer tüfeklere ait parça ve aksesuarlarla birlikte verilmeye başlamıştır. Bu nedenle av tüfeği namusu imalatına ilişkin kurulu kapasite, üretim miktarı ve 2012 yılından itibaren de dış ticaret (ihracat ve ithalat) durumunu, yayınlanmış verilerle ortaya koymak mümkün değildir. Dolayısıyla sektörün özellikle kurulu kapasitesini mevcut durum ve gelecek dönem itibarıyla tahmin etmek oldukça zordur. Ancak namlunun av tüfeklerinin bir elemanı olması nedeniyle, bu fizibilite çalışmasında, av tüfeği üretiminden hareketle namlu için üretim ve yurt içi talep tahmini yapılmıştır.

Namlu için üretim ve yurt içi talep tahmini yapılırken, öncelikle Türkiye'nin gelecek dönem itibarıyla av tüfeği üretim tahmini yapılmış ve Türkiye genelinde üretilen av tüfeklerinin yarısının tek namlulu, diğer yarısının da çift namlulu tüfeklerdenoluştugu varsayılmıştır. Buna göre hesaplanan namlu üretim ve yurt içi talebinin **tablodaki gibi** olacağı tahmin edilmektedir.

Tablo 19: Önümüzdeki Döneme İlişkin Av Tüfeği Namlusu Üretim Tahmini (Adet)

	Av Tüfeği Üretim Tahmini *	Av Tüfeği Üretiminden Kaynaklanan Namlu Talebi	İhracat **	Toplam Av Tüfeği Namlusu Üretim Tahmini
2020	879.283	1.318.925	100.000	1.418.925
2021	926.862	1.390.293	105.000	1.495.293
2022	974.442	1.461.663	110.250	1.571.913
2023	1.022.021	1.533.032	115.763	1.648.795
2024	1.069.600	1.604.400	121.551	1.725.951
2025	1.117.179	1.675.769	127.628	1.803.397

* Av tüfeği üretim tahmini yapılırken, Nedensel Model çerçevesinde analiz yapılmıştır. Basit Doğrusal Model kapsamında yapılan av tüfeği üretim tahmininde GSYİH açıklayıcı değişken olarak kullanılmıştır. 2005-**2019** dönemini kapsayan 15 yıllık veriler kapsamında yapılan Regresyon Analizinin sonuçlarına göre bağımsız değişkenin (GSYİH) bağımlı değişkeni (av tüfeği üretimi) ölçme gücünü gösteren r^2 katsayısı 1'e yakın (0,832) çıkmıştır.

** Av tüfeği üretim tahmini yapılırken, ihracatın 2020 yılında 100.000 adet olacağı, her yıl %5 artış göstereceği kabul edilmiştir.

2.6. Girdi Piyasası ve Girdi Fiyatları

Av tüfeği namlusu imalatında hammadde olarak yüksek vasıflı alaşımı çelik kullanılmaktadır. Namlular 4140 çelik dolu malzemeden işlenmiş olup içi beyaz sert krom, dışı siyah krom kaplamadır.

Av tüfeği namlusu imalatında kullanılan 4140 çelikler, 730490009000 GTİP kodlu “Demir/Çelikten Diğer Boru, Profiller; Diğer & Gaz, Diğer Kullanımlar İçin” içerisinde yer almaktadır. 2019 yılı itibarıyla bu ürün grubunda 4.055 ton ihracat yapılmırken, 1.674 ton da ithalat gerçekleşmiştir. Demir/çelikten diğer boru, profiller dış ticaret dengesi miktar bazında fazla vermesine karşın, değer bazında Türkiye dış ticaret açığı vermektedir. 2019'da dış ticaret dengesi ton bazında 2.381 ton fazla verirken, değer bazında 2,3 milyon USD açık vermiştir. Bu açığın oluşmasındaki en önemli neden ise ihracat birim fiyatlarının ithalat birim fiyatının altında olmasıdır. 2019'da **ihracatta ortalama fiyat 1,8 USD** iken, ithalat birim fiyatı 5,8 USD'dır.

Tablo 20: Türkiye'nin Demir/Çelikten Diğer Boru, Profiller Dış Ticareti

Yıllar	İhracat (x)		İthalat (m)		Dış Ticaret Dengesi (x - m)		Birim Fiyatlar USD/Kg	
	Ton	Bin USD	Ton	Bin USD	Ton	Bin USD	İhracat	İthalat
2015	3.687	6.642	3.234	10.050	453	-3.408	1,8	3,1
2016	3.800	8.460	2.907	9.440	893	-980	2,2	3,2
2017	3.211	7.956	2.895	14.742	316	-6.787	2,5	5,1
2018	4.562	9.030	2.807	15.520	1.755	-6.490	2,0	5,5
2019	4.055	7.468	1.674	9.784	2.381	-2.316	1,8	5,8
2020 (6 Ay)	2.078	4.915	1.046	4.534	1.032	381	2,4	4,3

Kaynak: TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Dinamik Sorgulama [19]

Türkiye'nin demir/çelikten diğer boru, profiller ithalatı ağırlıklı olarak Japonya'dan yapılmaktadır. 2019 yılı itibarıyla toplam ithalatın %63,4'ü Japonya'dan yapılmırken, %6,7'si İtalya'dan, %5,2'si Almanya'dan, %5,1'i ise Fransa'dan yapılmıştır. İhracatta ise en önemli pazarlar Türkmenistan, İngiltere, Özbekistan, Fransa ve Irak'tır. Bu beş ülkeye yapılan ihracat toplam ihracatın %44'ünü oluştururken, ihracatta ilk 10 ülkenin payı %60,1, ilk 15 ülkenin payı ise %70,6'dır.

Av tüfeği namlusu fizibilite projesi kapsamında hammadde fiyatı tespit edilirken, 730490009000 GTİP kodlu demir/çelikten diğer boru, profillere ait 2020 altı aylık döneme ait ithalat birim fiyatı dikkate alınmıştır. Buna göre çelik **ortalama** ithalat fiyatı 4,3 USD/kg'dır.

2.7. Pazar ve Satış Analizi

❖ İl ve İlçenin Yatırım Açısından Rekabet Üstünlüğü

40.838 km² alana sahip olan Konya ili Türkiye topraklarının %5,24'ünü kaplamaktadır. Yüz ölçümü bakımından Türkiye'nin en büyük ili konumunda olan Konya, idari yönden, kuzeyden Ankara, batıdan Isparta, Afyonkarahisar, Eskişehir, güneyden, İçel, Karaman, Antalya, doğudan, Niğde, Aksaray illeri ile çevrilidir.

Adrese dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) 2019 verilerine göre Konya ilinin nüfusu 2.232.374 olup Türkiye nüfusunun %2,68'ini oluşturmaktadır. İl nüfus büyülüğu bakımından iller arası sıralamada 20. sırada yer almaktadır. İlde nüfus artış hızı Türkiye ortalamasının altındadır. 2018-2019 döneminde Türkiye genelinde yıllık nüfus artış hızı % 13,9 iken, Konya'da % 12,1 olarak gerçekleşmiştir.

Konya ilinde 15-64 yaş arası kapsayan çalışma çağındaki nüfus, 2019 yılı itibarıyla 1,5 milyon kişi olup toplam İl nüfusunun %66,6'sını oluşturmaktadır. İlde 15-25 yaş arası kapsayan genç nüfus düzeyi ise 373.837 kişi olup, çalışma çağındaki nüfusun %25,2'sini, toplam İl nüfusunun ise %16,7'sini kapsamaktadır. İlde çalışma çağındaki nüfusun yüksek olması ve bu nüfus içinde genç nüfus oranının yüksek olması bölgedeki firmalara işgücü temini açısından bir avantaj sağlamaktadır.

Konya ili gayrisafi yurt içi hasılası (**GSYH**), 2018 yılı itibarıyla 78,8 milyar TL olup Türkiye GSYH'sının %2,1'ini oluşturmaktadır. GSYH'nın büyülüğu açısından, iller arası sıralamada, 2009 yılında yedinci sırada yer alan Konya, 2018 yılında da yine yedinci sırada bulunmaktadır.

İlde kişi başına gelir düzeyi ise 2004 yılında 4.372 USD iken, 2004-2018 döneminde **%74 artarak** 2018'de 7.610 USD olmuştur. Konya kişi başına gelir düzeyi açısından iller arası sıralamada 2004 yılında 36. sırada yer alırken. 2018'de 32. sıraya yükselmiştir.

İl GSYH'sının %16,8'ini tarım sektörü oluştururken, %27,2'sini sanayi, %45,6'sını da hizmetler sektörü oluşturmaktadır. Konya ili tarım hasılası 2018 yılı itibarıyla 13,2 milyar TL olup Türkiye tarım GSYH'sının %6,1'ini oluşturmaktadır. Konya, tarımsal hasılanın büyülüğu açısından, iller arası sıralamada, 2018 yılında birinci sırada yer almaktadır. İlde 2018 yılında sanayi hasılası 21,4 milyar TL, hizmetler sektörü hasılası ise 35,9 milyar TL gerçekleşmiştir. Konya sanayi hasılasında Türkiye genelinin %2'sini oluştururken, hizmetler sektörü hasılasında Türkiye'nin %1,8'ini teşkil etmektedir. Sanayi hasılasının büyülüğu açısından iller arası sıralamada 10. sırada olan Konya, hizmetler sektörü hasılasında 9. sırada yer almaktadır.

Konya, Asya ile Avrupa'yı birbirine bağlayan Anadolu Yarımadasının ortasında bulunan İç Anadolu Bölgesi'nin güneyindedir. Anadolu'nun kuzeyini güneye doğusunu batıya bağlayan kavşak noktasında olduğu için stratejik bir konumda bulunmaktadır. İlın gerek tarımsal üretim potansiyeli gerekse sanayi üretim ve turizm potansiyeli göz önüne alındığında ulaşım ve lojistik Konya için öncelikli konu olmuştur. Bu kapsamda başta karayolu olmak üzere havayolu ve tren yolu üzerinden ulaşılabilirliği, malzeme taşımacılığındaki kapasitesi, şehir içi ve şehirlerarası yolların durumu Konya açısından önem arz **etmektedir**.

Konya ili sınırları içinde 1.414 km Devlet, 1.744 km **il** yolu olmak üzere toplam 3.158 km yol ağı bulunmaktadır. Bu yolların yaklaşık %94'lük kısmı (**2.974 km**) asfalt kaplamalıdır. İstanbul iline 662 km mesafede olan Konya, Ankara'ya 258 km, İzmir'e 550 km, Adana'ya 356 km, Eskişehir'e 338 km uzaklıktadır.

Konya'da 1898'den beri demiryolu bağlantısı faal olup, İl sınırları içerisinde 305 km yüksek hızlı tren (**YHT**) ve 383 km konvansiyonel hat olmak üzere 688 km'lik demiryolu ağı mevcuttur.

Demiryolu ulaşımında Konya'da, son 5 yıl içerisinde önemli gelişmeler sağlanmıştır. Ankara'nın Konya üzerinden Çukurova'ya, oradan da Güney Doğu Anadolu'ya erişimini sağlamak amacıyla geliştirilen **Ankara-Konya Yüksek Hızlı Tren Projesi** 24 Ağustos 2011 tarihinde işletmeye açılmıştır.

Konya'da havayolu ulaşımı, 3. Ana Jet Üs Komutanlığı'na ait askeri havaalanına ilâve edilen sivil tesislerle sağlanmaktadır. Bu tesis 29 Ekim 2000 tarihinde hizmete girmiştir, 2001'de ise dış hatlar yolcu trafiğine açılmıştır. Havaalanı 196.000 m² alan üzerine kurulmuş olup, yıllık uçak kapasitesi 17.520'dir.

Konya'nın ulaşım altyapısının çeşitliliği ve kalitesi erişilebilirlik açısından Konya'ya rekabet üstünlüğü sağlamaktadır.

Konya ilinde 11 adet organize sanayi bölgesi, 17 tanesi Bakanlık destekli olmak üzere toplam 70 adet **sanayi sitesi bulunmaktadır**. Sanayi altyapısının gelişmiş düzeyde olduğu Konya'da imalat sanayii de önemli gelişim sağlamıştır. 2018 yılı itibarıyla imalat sanayiindeki işyerlerinin net satışları **44,2 milyar TL** olup, Türkiye genelindeki net satışların %2'sini oluşturmaktadır. İl imalat sanayiinde en yüksek net satış değeri **%32,5** pay ile gıda sanayiine ait olup, bunu sırasıyla **%12,8 ile makine ve ekipman, %11,5** ile metal ürünleri, %7,5 ile motorlu kara taşıtları, **%7,3 pay** ile ana metal sanayi, izlemektedir. Bu beş sektör, net satışların %71,3'ünü oluşturmaktadır.

İlde savunma sanayiine yönelik üretim son yıllarda önemli bir gelişim sağlamıştır. Av tüfeği üretiminde Konya'nın özellikle Huğlu ve Üzümlü bölgeleri Türkiye'nin önemli üretim merkezleridir. Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği verilerine göre av tüfekleri üretimi konusunda kapasite raporu almış firma sayısı Türkiye genelinde **159 adet olup**, bu firmaların **123 tanesi (%77,4'ü)** Konya'da faaliyet göstermektedir. Av tüfeği üretiminde Türkiye'nin **kurulu kapasitesi** (TOBB Kapasite Raporu Almış Firma Bilgileri'ne göre) **6.214.303** adet/yıl olup, Konya kurulu kapasitenin **%79,3'ünü** oluşturmaktadır.

Sektör üretiminin önemli kısmı Konya'daki firmalar tarafından yapılmaktadır. Dolayısıyla Konya'da yapılması planlanan bu yatırım, başta Konya'daki av tüfeği üreten firmaların soğuk dövme teknolojisi ile üretilen namlu ihtiyaçlarının karşılanması, aynı zamanda ithalat yoluyla yurt dışından temin edilen namluların da yurt içinden karşılanmasına katkı sağlayacaktır.

❖ **Yatırım Konusu Ürünün Özellikleri ve Avantajları**

Ateşli silahlarda merminin düz bir doğrultuda gitmesini sağlayan namlu, ateşli silahların önemli bir elemandır. Av tüfeği namlusu, Türkiye'de genel itibarıyla alaşımılı çelikten delme yöntemi ile imal edilirken sınırlı sayıda firma tarafından soğuk dövme tekniği kullanılarak üretimi yapılmaktadır. Fizibilite konusu bu yatırımda ise namlu üretimi soğuk dövme tekniği ile yapılacaktır.

Soğuk dövme işleminin sıcak dövme işlemine göre en önemli avantajı üretilen namluların mukavemetinin artması ve kullanım ömrünün uzamasıdır. Diğer bir deyişle soğuk dövmede namlu malzemesi dövme işleminde mukavemet kazanır. Moleküler düzeyde namlu malzemesindeki parçacıkların dizilimi mukavemetlerini artıracak düzeyde değişir. Namlunun çekme mukavemeti soğuk dövme işleminde artar.

Tüm üretim süreçleri arasında dövme teknolojisi özel bir yere sahip olup bu teknikle **minimum malzeme** israfı ile üstün mekanik özelliklere sahip parçalar üretmek mümkün olabilmektedir.

Av tüfeği namlusu üretim tesisisinde üretilcek ürünlerin öncelikle bölgedeki (*Huğlu ve Üzümlü bölgelerindeki*) av tüfeği imalatı yapan firmalara satışı planlanırken, Türkiye'nin diğer illerindeki av tüfeği imalatçıları da potansiyel pazar kapsamındadır. Soğuk dövme tekniği ile üretilcek namluların sağladığı **avantajlar**, üretilcek namluların bölge ve Türkiye genelinde satış imkânını yükseltmektedir.

❖ Satış Fiyatları ve Satış Miktarları

Fizibilite konusu yatırımin satışa konu olabilecek temel çıktısı av tüfeği namlusudur. Av tüfeğinin yapısına bağlı olarak üretilcek namlular farklı ebatlarda olacaktır. Bu durum namlunun satış fiyatını da etkilemektedir. Namlı uzunluğu arttıkça, ürünün satış fiyatı da yükselmektedir. Genel itibarıyla 66 cm, 71 cm, 76 cm uzunlukta üretilen namlular, daha kısa ve uzun **olarak da** üretilmektedir.

Soğuk dövme tekniği ile üretilen av tüfeği namluları, taşıdığı özellikler nedeniyle, diğer yöntemlerle üretilen namlulardan daha yüksek satış fiyatına sahiptirler. Bu yatırım projesi kapsamında **tesisin** satacağı ürünlerin satış fiyatları, **KDV** hariç olmak üzere, ortalama olarak 650 **TL/adet'tir** (89 **USD/adet**). Tiğ çekme tekniği ile üretilen av tüfeği namluların satış fiyatı ise **KDV** hariç olmak üzere, ortalama 350 **TL/adet'tir** (48 **USD/adet**).

Tesisin önumüzdeki döneme ilişkin ekonomik kapasite kullanım oranları ve satış öngörüsünün ise aşağıdaki gibi olacağı tahmin edilmektedir.

Tablo 21: İşletme İçin Öngörülen Kapasite Kullanım Oranları ve Satış Mikarı Öngörüsü

Yıllar	1. yıl	2. yıl	3. yıl	4. yıl	5. yıl	6. yıl
KKO (%)	60	65	70	75	80	85
Namlı Satış Miktarı (Adet)						
Soğuk Dövme Tekniğiyle Üretim	18.816	20.384	21.952	23.520	25.088	26.656
Namlı Satış Miktarı (Adet)						
Tiğ Çekme Tekniğiyle Üretim	22.574	24.456	26.337	28.218	30.099	31.980

3. TEKNİK ANALİZ

3.1 Kuruluş Yeri Seçimi

3.1.1. Yatırım Konusunun İl ve İlçe Açısından Önemi

Konya ili savunma sanayinde önemli üs olma yolunda ilerlemektedir. Proje konusu namlu üretim tesisisinde imalât sanayiinde yarı mamul ya da mamul olan birçok ürün işlenebilecektir. Ancak asıl **hedef** büyük ölçüde ithal olan ve yurt içinde oldukça sınırlı sayıda üretilen namluların bu yatırım ile yurt içinde üretilmesinin sağlanmasıdır. Dolayısı ile yatırım konusu ve lokasyonu dikkate alındığında, Konya ilinin orta ve uzun vadeli yatırım **hedefleri** ile bu yatırımın paralel olduğu görülecektir. Yatırım konusu ulusal düzeyde, hem stratejik hem de ekonomik getirişi açısından önemli bir yatırımdır. Bölgesel düzeyde ise istihdam olanakları, ileri sektör bağlantıları nedeni ile diğer imalât sanayi üretime **timlerine** sağlayacağı altyapı desteği, bölgedeki teknik üniversite ve **Ar-Ge** kuruluşlarından sağlanacak işgücü desteği ile bölgede bir sinerji oluşturacağı muhakkaktır.

3.1.2. Alternatif Kuruluş Yerleri ve Seçim Kriterleri

Konya ilinde 11 OSB, 2 teknokent, 70 sanayi sitesi ve bir teknoloji endüstri bölgesi mevcuttur. Üretim hattındaki makine parkı, yardımcı ekipmanlar ve sosyal yapılar da dikkate alınarak hesaplanan kapalı alan ihtiyacından yola çıkılarak hesaplanan **arazi** ihtiyacı 10 dekar dolayındadır. Üretimin imalât olması nedeni ile yararlanılacak teşvikler açısından OSB'ler, sanayi siteleri ve Teknoloji Endüstri Bölgesi yatırım yeri olabilir.

Konya ilindeki OSB'ler aşağıda sıralanmıştır. Aşağıdaki OSB'ler içinde tüketicilerine yakınlığı nedeniyle Beyşehir OSB, Üniversitelere yakınlığı nedeniyle Konya'daki iki OSB yatırım yeri olarak ön plana çıkmaktadır.

Tablo 22: Konya OSB'ler

OSB Adı	Alan (ha)	Parsel Sayısı	Tahsis Edilen	Üretimde Olan	Avantajları
1 Akşehir OSB	153,7	93	52	41	Arazi alımlarında KDV muafiyeti, Emlak vergisi muafiyeti ,
2 Beyşehir OSB	104,75	56	35	19	Düşük su, doğalgaz ve iletişim giderleri, Parsellerin bölümü/birleştirilmesi işlemlerinde vergi muafiyeti (toplam maliyetin yaklaşık % 0,54'üne tekabül eder) ,
3 Çumra OSB	100	38	38	13	
4 Ereğli OSB	258,42	126	112	54	
5 Karapınar OSB	208	168	65	24	Tesis inşası ve işletiminde yerel yönetimler vergisi muafiyeti,
6 Konya OSB	2.282,74	784	722	615	OSB'nin belediye hizmetlerinden yararlanmamış olması durumunda katı atık vergisi muafiyeti,
7 Konya 1. OSB	132,29	168	168	137	Yapı Denetim Kuruluşlarına Ödenenek Hizmet Bedeli İndirimi (%75), Teşvik sisteminde bir alt bölge desteği nden yararlanma (yatırımın türü ve büyüklüğüne göre).
8 Seydişehir OSB	150	56	20	9	
9 Kulu OSB	108	59	-	-	
10 Sarayönü OSB	-	-	-	-	
11 İlgin OSB	-	-	-	-	
TOPLAM	3.498	1.548	1.212	912	

Konya'da 17 tanesi Sanayi Bakanlığı'ncı desteklenmiş, **toplam 70 Sanayi Sitesi mevcuttur. Bunlardan boş işyeri olanların bilgileri aşağıda verilmiştir.** Beyşehir ilçesindeki Sanayi Siteleri tüketicilerine yakınlığı nedeni ile uygun yatırım alanı olabilir.

Tablo 23: Konya'daki Sanayi Siteleri

Sanayi Sitesinin Adı	İşyeri Sayısı	Dolu İşyeri	Bos İşyeri	İstihdam	Sanayi Sitesinin Adı	İşyeri Sayısı	Dolu İşyeri	Bos İşyeri	İstihdam
1 Bozkır Özlem SS Ereğli	46	39	7	92	22 Bakırcılar SS	66	48	18	125
2 Hızarcılar ve Mar. SS	116,00	106	10	560	23 Keresteciler SS	103	90	13	206
3 Bayraklı SS	445	433	12	1290	24 Tırsan SS	170	149	21	310
4 Hızarcılar SS	104	94	10	384	25 Kıbrıs SS	181	167	14	120
5 Anadolu Teknik SS	684	458	226	2013	26 Selçuk SS	111	104	7	220
6 Zafer SS	424	321	103	1796	27 Saygın SS	87	82	5	175
7 Yunak SS	90	81	9	140	28 Mobilyacılar SS	99	85	14	218
8 Beyşehir SS	460	457	3	1200	29 Kunduracılar SS	450	355	95	916

<i>Sanayi Sitesinin Adı</i>	<i>İşyeri Sayısı</i>	<i>Dolu İşyeri</i>	<i>Bos İşyeri</i>	<i>İstihdam</i>	<i>Sanayi Sitesinin Adı</i>	<i>İşyeri Sayısı</i>	<i>Dolu İşyeri</i>	<i>Bos İşyeri</i>	<i>İstihdam</i>
9 Cihanbeyli SS	124	98	26	248	30 Aspak-1 SS	74	63	11	450
10 Doğanhisar SS Ereğli	36	29	7	50	31 Aspak-2 SS	69	69	0	600
11 Mahrukatçılar SS	110	101	9	240	32 Aspak-3 SS	84	42	42	450
12 İlgin Ağaç İşleri SS	23	15	8	61	33 Atiker-1 SS	112	11	101	300
13 İçeri Çumra SS	160	148	12	100	34 Atiker-3 SS	261	0	261	300
14 Kadınhanı SS	95	92	3	186	35 Galvanızcılar SS	127	0	127	2.000
15 Dökümcüler SS	53	52	1	1.000	36 Kobisan-2 SS	80	68	12	500
16 Son Birlik SS	100	83	17	250	37 Sarayönü SS	25	21	4	56
17 Aslım SS	363	342	21	1.050	38 Hizarcilar SS	77	55	22	152
18 Yıldız SS	163	150	13	100	39 Seydişehir SS	124	72	52	265
19 Motorlu SS	1.530	1.498	32	3.100	40 Hizarcilar SS	77	64	13	130
20 En - San SS	150	135	15	306	41 Seydişehir Yeni SS	160	150	10	300
21 Altınbaşak SS	33	28	5	64	TOPLAM	7.846	6.455	1.391	22.023

Yukarıda anılan üçü OSB, ikisi Sanayi Sitesi olmak üzere beş alternatif yatırım yerinin yanı sıra, üretimin savunma sanayine yönelik olması, aynı zamanda ASELSAN projelerine alt yüklenici olabilecek nitelikteki işletmelerin çoğalması bu projenin alt hedeflerinden biri olması gibi nedenlerle Konya **Teknoloji ve Endüstri Bölgesi (TEB)** de yatırım yeri olabilecek potansiyele sahiptir.

Konya Teknoloji ve Endüstri Bölgesi 07 Ocak 2020 tarih 2033 sayılı Cumhurbaşkanı kararı ile kurulmuştur. Bölgenin kuruluş amacı savunma sanayiinde Konya'nın bir merkez olması ve bu ildeki sanayi altyapısının savunma sanayiine yönelik geliştirilmesidir.

Bölgemin yönetici şirketi ASELSAN Konya Silah Sistemleri A.Ş.'dir. Şirket, her nevi silah ve silah sistemleri başta olmak üzere savunma sanayi ürünlerine yönelik olarak araştırma, tasarım, geliştirme ve mühendislik faaliyetlerini gerçekleştirmek, söz konusu silah, silah sistemleri ve savunma sanayi ürünlerinin üretimini, test, montaj ve entegrasyonunu, satış ve pazarlamasını, ithalat ve ihracatını yapmak, eğitim, bakım ve satış sonrası hizmet vermek, bu konularla ilgili her türlü ticari ve sınaf faaliyette bulunmak amacıyla kurulmuştur. Hisselerinin %51'i ASELSAN'a ve %49' u **Konya Savunma Sanayi A.Ş.'ye aittir.** Şirket kayıtlı sermaye tavanı 350.000.000 TL, başlangıç **sermayesi 87.200.000 TL** olup, 12.11.2018 tarihinde tescil edilmiştir.⁵

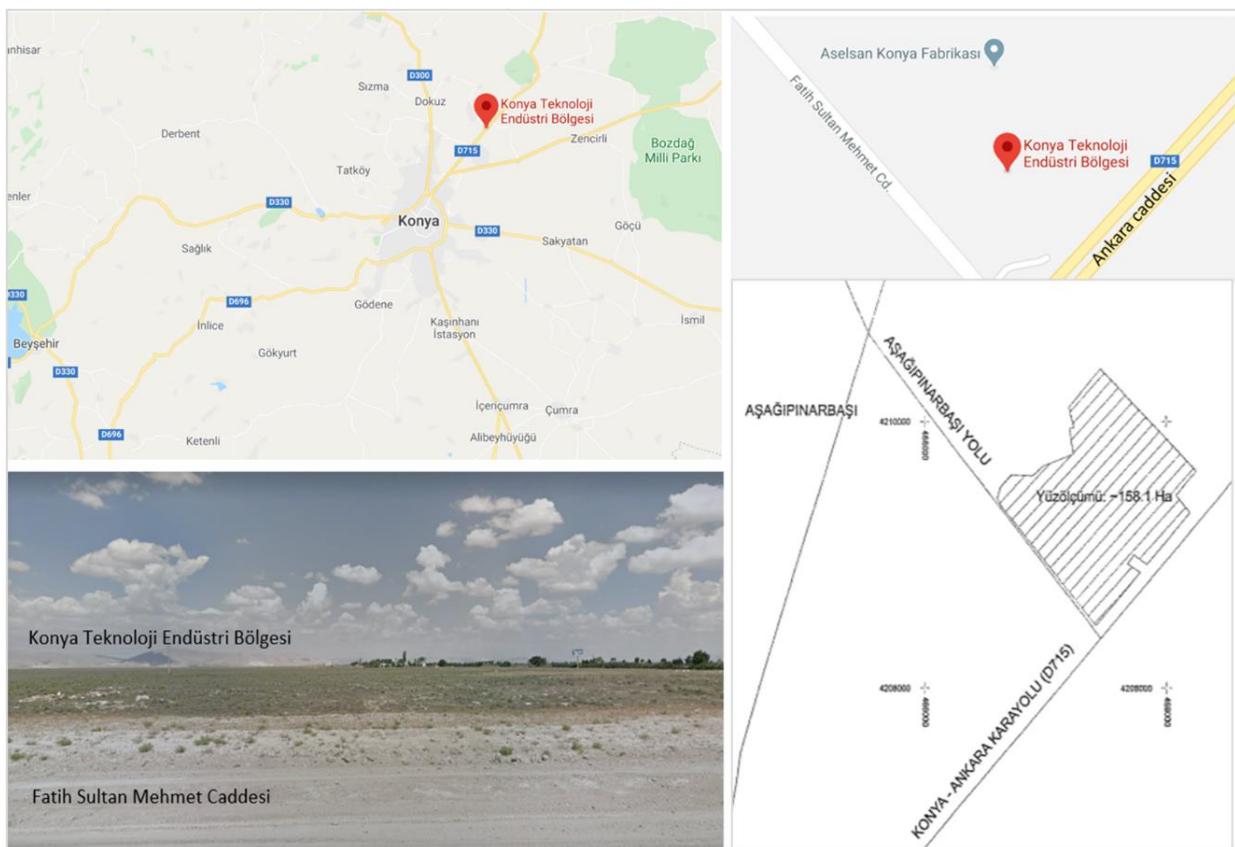
Yaklaşık 300.000 m²'sinde ASELSAN Konya Silah Sistemleri Fabrikası'nın da kurulacağı Konya TEB'de **robot, nano teknoloji, yapay zekâ, savunma, uzay ve havacılık** projeleri başta olmak üzere ileri teknoloji içeren çalışmalar gerçekleştirilecektir. Yaklaşık 4 bin kişinin istihdam edileceği bölgede 700

⁵ <https://www.aselsan.com.tr/tr/yatirimci-iliskileri/haber-detay/aselsan-konya-silah-sistemleri-anonim-sirketinin-kurulmasi> [20]

milyon dolarlık yatırım yapılması ve katma değerli ve ileri teknoloji üretimle cari açığa pozitif katkı sağlanması beklenmektedir.⁶

TEB Konya-Ankara karayolu üzerinde bulunan Selçuklu ilçesine bağlı Aşağıpınarbaşı mevkisindeki 158,1 hektar büyüklüğündeki bölgede yer almaktadır. Selçuklu ilçesi Konya il merkezinde önemli yolların kavşağında yer almaktadır. İlçe sınırları içerisinde; Aksaray karayolu (**34 km**), **Ankara karayolu** (37 km), İstanbul **karayolu (27 km)** ve Beyşehir yolu (**33 km**) bulunmaktadır. Konya Havaalanı Selçuklu ilçesinde olup, ulusal ve uluslararası hava taşımacılığı yapılmaktadır. TEB'in **konumu haritada** gösterilmiştir.⁷

Harita 2: Konya Teknoloji Endüstri Bölgesi (TEB)

Konya TEB ile birlikte alternatifleri verilen aday toplam altı yatırım alanının ortak özellikleri ve yatırım yeri olarak uygun bulunmalarının sebebi olan kriterler aşağıda sıralanmıştır. Dolayısı ile yatırımcı adayı bu kriterler ve aday bölgelerdeki altyapı imkânlarını mukayese ederek altı **alternatiften birinde karar** kılabilir.

Önerilen arazinin belirlenmesinde aşağıdaki **kriterler** dikkate alınmıştır:

- Potansiyel müşteri olacak tüfek üreticilerin **lokasyonu**,
- **Hedeflenen** üretimin gerçekleştirilebilmesinde **gerekli olan nitelikli personelin temini**,
- Endüstri Bölgesinin, OSB ve Sanayi Bölgelerinin sağladığı avantajlar.

⁶ <http://www.konyadayatirim.gov.tr/yatirim.asp?SayfaID=35> [21]

⁷ Harita 7/1/2020 tarih 2033 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının ekinden alınmıştır [22]

3.1.3. Fiziksel Altyapı Özellikleri

Yatırım konusu tesis için enerji, su, haberleşme ve istihdam teminine ilişkin olanakların mevcut olması yeterli olacaktır. Tesiste gerçekleştirilecek üretimde kullanılacak hammadde olan çelik *ithal* edilmektedir. Dolayısı ile yöreden doğrudan temin edilecek bir doğal kaynak kullanımı ya da özel bertaraf gerektiren bir atık söz konusu olmayacağıdır. Tamamen metal imalâtın yapılacağı tesis için *uygun bulunan TEB*'de enerji, su ve personel teminine ilişkin bir sorun oluşması beklenmemektedir.

3.1.4. Arazinin Mülkiyet Durumu

Yatırım konusu olan aday altı yerde de *arazi kamuuya aittir*. Özel mülkiyet değildir. Yatırımcı yaklaşık 10 dönem arazi için yönetici şirkete tahsis bedeli ödeyecektir.

3.1.5. Yatırım, Üretim ve Ar-Ge Açısından İnsan Kaynağına İlişkin Potansiyel

Konya ilinde bulunan teknik üniversiteler, *Ar-Ge* kuruluşları ve sanayide çalışan inovatif ürün geliştiren *kurumlardaki personel durumu ildeki Ar-Ge* gerçekleştirecek insan kaynağının irdelenebileceği kaynak noktalarıdır. Dolayısı ile öncelikle ildeki teknik üniversitelerin öğrenci ve akademisyen durumuna bakılmıştır.

Konya'da toplam beş üniversite mevcuttur. Aşağıda proje konusu yatırım ile ilgili mühendislik ve teknik bölümleri olan dört üniversitenin insan kaynağına ilişkin verileri özetlenmiştir.⁸

Tablo 24: Üniversiteler ve İK Durumları

	KTO Karatay Üniversitesi	Necmettin Erbakan Üniversitesi	Selçuk Üniversitesi	Konya Teknik Üniversitesi
Fakülte	6	20	23	4
Yüksek Okul	3	1	6	
Enstitü	3	4	5	1
MYO	3	7	22	1
Konservatuvar		1	1	
Uygulama ve Ar-Ge Merkezi	8		44	
Akademisyen Sayısı	400	1956	3121	429
Öğrenci Sayısı	9000	36131	76000	14015
Üniversite Sanayi İşbirliği İle Yürüttülen Proje Sayısı		50'nin üstünde	117	53

⁸ Selçuk Üniversitesi 2019 yılı Faaliyet Raporu, Karatay Üniversitesi 2019 yılı Faaliyet Raporu, Necmettin Erbakan Üniversitesi 2019 Faaliyet Raporu, Konya Teknik Üniversitesi Stratejik Planı [23]

Mühendislik Bölümleri (Proje Konusu ile İlgili Bölümler Bazında)	Makine, Metalürji ve Malzeme, Mekatronik ve Elektronik Mühendisliği	Makine, Maden ve Elektronik Mühendisliği	Makine, Metalürji ve Malzeme, Mekatronik ve Elektronik Mühendisliği	Makine, Metalürji ve Malzeme, Mekatronik, Endüstriyel Tasarım ve Elektronik Mühendisliği
--	--	--	--	---

Gerçekleştirilecek yatırımin gerektirdiği nitelikli insan gücünün kaynağı olan üniversitelerin **yeterli** sayıda teknik/mühendislik bölümü, bu bölümlerin yeterli sayıda mezunu ve danışmanlık hizmeti verebilecek olan akademisyen kadroları mevcuttur.

3.1.6. Bölgesel Teknolojik Altyapı Potansiyeli

Konya'da üniversitelerin araştırma merkezleri, **Konya** Selçuk Üniversitesi Teknoparkı ve **Innopark Konya TGB'de yer alan ve Ar-Ge** yapan firmaların yanı sıra, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığıncı 5746 numaralı yasa kapsamında tescillemiş 5 araştırma merkezi de mevcuttur.⁹

Konya Sanayi Odasının verilerine göre Konya OSB'deki firma sayısının beş yıl içinde 750'ye, istihdamın da 55 bin kişiye çıkması beklenmektedir.¹⁰

Bunun yanı sıra ASELSAN Konya Silah Sistemleri A.Ş.'nin yanı sıra Milli Savunma Bakanlığı'na bağlı fabrikaların ihtiyacını karşılayacak 36 şirketin 11'i **Konya merkezlidir.**¹¹

Dolayısı ile bölgedeki teknolojik altyapıya ilişkin ciddi bir potansiyelin olduğu ifade edilebilir.

3.1.7. Ar-Ge Yapan Kuruluşların Durumu

TGB'lerde, 2020 yılı Haziran ayı itibariyle toplam 58.922 personele istihdam sağlanmıştır. TGB'lerde **tamamlanan Ar-Ge** proje sayısı 36.535, yürütülen **Ar-Ge projesi** 36.535 adettir. Faaliyete geçen TGB'lerde bulunan şirketlerin, **ABD** başta olmak üzere, Japonya, İsrail, İngiltere ve Almanya gibi dünyanın en gelişmiş ülkelerine yapmış oldukları teknolojik ürün ihracatı 2020 Haziran ayı itibariyle yaklaşık 5,1 Milyar ABD dolarına ulaşmıştır.

Yabancı sermaye açısından baktığımızda; TGB'lerde toplam 312 yabancı/yabancı ortaklı firma yer almaktadır. Bölgelerde faaliyet gösteren firmalar tarafından tescil ettirilen patent sayısı **1.182** ve başvuru süreci devam eden patent sayısı 2.718'dır.

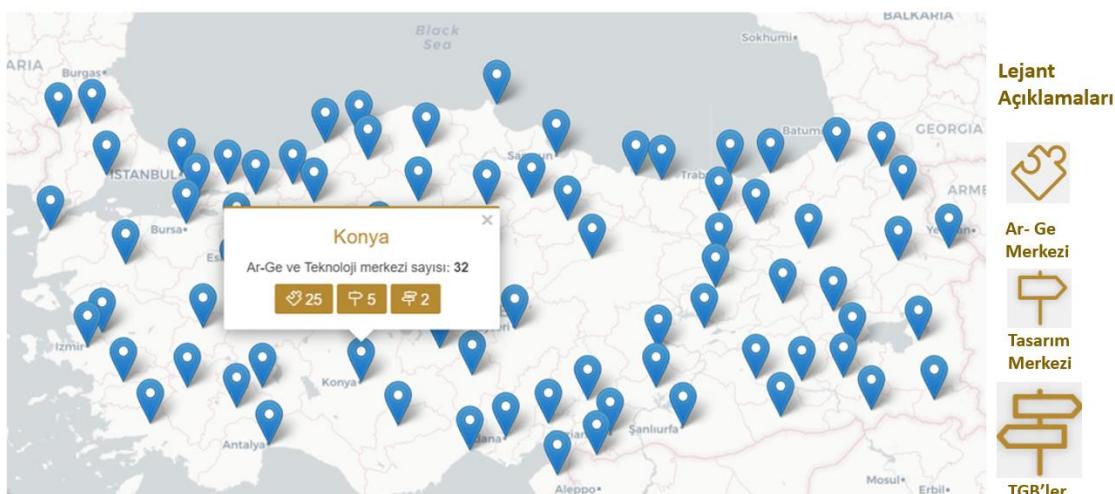
2018 yılı rakamlarına göre Türkiye'deki **30 TGB** performanslarının değerlendirmesine göre yapılan sıralamada Konya Selçuk Üniversitesi TGB 24. Sırada yer almaktadır.¹² **Haritada** Türkiye **genelindeki** Bakanlığa kayıtlı **Ar-Ge merkezlerinin** bulunduğu iller ile Konya ilinde yer alan **25 Ar-Ge Merkezi, 2 Tasarım Merkezi** ve 2 TGB gösterilmiştir.

⁹ <https://www.experto.com.tr/konya-arge-merkezi-listesi> [24]

¹⁰ <https://www.kso.org.tr/haber/818/konya-osbde-son-5-yilda-109-yeni-fabrika-acildi> [25]

¹¹ <https://www.ekonomist.com.tr/soylesi/konyada-sanayi-savunma-ile-buyuyecuk.html> [26]

¹² <https://www.haberturk.com/teknoparklarin-2018-yili-performans-sonuclari-belli-oldu-2541674-ekonomi> [27]

Şekil 2: Ar-Ge Merkezleri (2020)¹³

Dolayısı ile Konya ilinin mevcut **Ar-Ge** ve tasarım merkezleri, TGB'leri ile ülke genelinde kayda değer ölçüde bir potansiyele sahip olduğu görülmektedir. Proje konusu yatırımin gerektereceği **Ar-Ge** faaliyetlerinin gerçekleştirilebileceği ve/veya işbirliği ile ortaklaşa proje çalışmasının yapılabileceği ve/veya hizmet alımı biçiminde **Ar-Ge** gerçekleştirilebilecek altyapının ilde mevcut olduğu rahatlıkla **İfade edilebilir.**

3.2 Üretim Teknolojisi

Soğuk dövme (**Cold Hammer Forged**) yöntemiyle imal edilen namlular yurtiçinde sınırlı sayıda makine ile imal edilirken, tiğ ile yivset çekme (**Pulled Button Rifling**) yöntemiyle imal edilen namlular yurtdışından **ithal edilmektedir.**

Bu namlular hâlihazırda yurtdışından ithal edilmekte ve sınırlı sayıda MKE tarafından üretilmektedir. Dolayısı ile namlı imalâtının yapılması ithal bağımlılığını azaltacaktır. Soldaki fotoğrafta soğuk dövme tezgâhında işlenmeden önce temin edilmiş hammadde (*yüksek kaliteli alaşımılı çelik, öndeği kısa çubuk*) ile soğuk dövmede işlenerek istenen boyaya getirilmiş, mandrel ile içi boşaltılmış namlı (*arkadaki uzun parça*) gösterilmiştir.¹⁴ İlgili fotoğrafta da tiğ çekme ile üretim¹⁵ gösterilmiştir.¹⁶

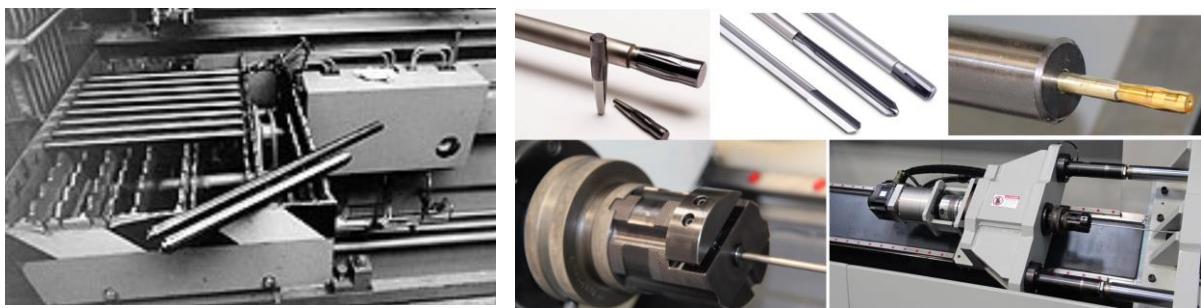
¹³ Sanayi Bakanlığı, <https://www.sanayi.gov.tr/arge-ve-teknoloji-merkezleri> [28]

¹⁴ https://www.rifleshootermag.com/editorial/gunsmithing_rsgunsmith1/83442#ixzz4NCoGP3fg [1]

¹⁵ <https://www.star-su.com/cutting-tools/gundrills/rifle-buttons-push-pull-reamers/> [2]

¹⁶ <https://absolutemachine.com/product/precihole-button-rifling-series/> [3]

Fotoğraf 1: Soğuk Dövme (Solda) ve Tıg Çekme (Sağda) ile İşlenmiş Ürünler

Fotoğraf 2: Soğuk Dövme Namlı Örnekleri

Üretilen namlı türleri ülkemizdeki hafif silahlarda kullanılan namlular olacaktır. Boy ve çap ölçülerini değiştirmekle birlikte üretim yöntemi değişmemektedir. Yanda 280 USD bedelle *internet* üzerinden pazarlanan soğuk dövme namlı örnekleri gösterilmiştir.¹⁷

Bu yatırıma konu olan namlı uzunluk, çap, silah çeşitleri üretimin çoğunluğunu teşkil edebilecek ve en fazla talep edilen türler içinde seçilmiştir.. Dünya ölçüğünde namlı boyut ve türleri, menşeleri ile **tabloda** verilmiştir.¹⁸

¹⁷ <https://gun.deals/product/centurion-arms-cold-hammer-forged-chf-barrel-27999> [4]

¹⁸ https://web.archive.org/web/20100914213447/http://world.guns.ru/machine/mg_book-e.htm [5]

kullanılmaktadır. Hesaplamlarda birbirinin muadili olabilen 4140 çelik ile 32 crmov 12-10 çeliği kullanılmıştır (*GTİP no: 7304.9000.9000*).

Bu raporda satışa konu olacak namlu üretimi bu iki üretim yöntemi için iki alternatifli yatırım tutarı oluşturulmuştur. Yatırım tutarlarını ve üretim teknolojisini belirlemek için temel veri olan "*ne kadar üretilicek*" sorusunun cevabının da verilmesi gerekli olduğundan, üretim teknolojisi açıklanmadan önce **teknik** kapasitedeki üretim miktarı aşağıdaki gibi tespit edilmiş ve belirlenmiştir.

Birinci yatırım alternatifi olarak tanımlanan soğuk dövme yöntemi ile gerçekleştirilecek projenin teknik kapasitede yıllık üretim miktarı aşağıda hesaplanmıştır. Kapasiteyi belirleyen hat soğuk dövme veya tıg çekme tezgâhıdır.

Soğuk Dövme Yöntemine Göre Teknik Kapasitede Yıllık Üretim Miktarı (*Birinci Yatırım Alternatifisi*):

Namlunun soğuk dövme tezgâhında dövülerek istenen çapa getirilerek boyunun uzatılması, namlu türüne ve kalibresine göre değişmektedir. Bu çalışmada bitmiş ürün ağırlığı 900 gr. **olan namlu esas** alınarak işlem süresi soğuk dövme tezgâhında 6 - 7 dakika olarak tespit edilmiştir. Temkinli bir yaklaşımla bir namlu için 7 dakika dövme süresi üzerinden bir saatte 8 adet namlu dövülerek şekillendirileceği hesaplanmıştır.²⁰ Buna göre yıllık dövme miktarı günde 2 vardiya üzerinden;

8 adet/saat X 16 saat/gün X 250 gün /yıl = 32 bin adet/yıl olarak hesaplanmıştır.

Tıg Çekmeli Yivset Açma Yöntemine Göre Teknik Kapasitede Yıllık Üretim Miktarı (*İkinci Yatırım Alternatifisi*) :

İkinci yatırım alternatifi olarak tanımlanan tıg çekmeli yivset açma yöntemi ile gerçekleştirilecek projenin teknik kapasitede yıllık üretim miktarı günde tek vardiya ve yıllık 250 gün çalışma döneminde belirlenmiştir. Kapasiteyi belirleyen hat tıg çekme tezgâhıdır. Tıg çekme tezgâhının birim zamanda parça içinde tıg çekme kursu (mesafesi) belirleyicidir. 2 tıg çekmeli tezgâh saatte 19 adet namluya yiv açmaktadır²¹. Buna göre

19 adet/saat X 8 saat/gün X 250 gün /yıl = 38 bin adet/yıl olarak hesaplanmıştır.

Yukarıda hesaplanan üretim miktarları namlunun, soğuk dövme ya da tıg çekme işleminden sonraki son talaşlı tornalama ve kalite kontrol işlemlerindeki kayıpları içermemektedir. Bu kayıplar dikkate alındığında satışa gidecek üretim miktarları hem madde balanslarında hem de yatırımin künnesinde **verilmiştir**.

²⁰ MKE kurumu üretim verileri. MKE kurumu Stratejik Planı 2011-2015 [7]

²¹ UNISIG firearm proformasında verilmiştir. [8]

İki yatırım alternatifindeki üretim miktarları, yatırımların kârlılık ve geri dönüş sürelerini mukayese edebilmek maksadı ile birbirine yakın tutulmuştur. Birim zamandaki üretim miktarı tiğ çekmede, soğuk dövmeye oranla yaklaşık iki misli olduğundan soğuk dövme günde iki vardiya çalışırken tiğ çekme tezgâhının tek vardiya çalışması yeterli olacaktır.

Teknik kapasite dikkate alınarak bu iki yönteme ilişkin üretim teknolojisi aşağıda irdelenmiştir.

Tüfek ve tabanca namlularının düzgün ve isabetli atış yapabilmesi için namluda yiv açılması gereklidir. Yiv açma işlemi, namlu imalâtının önemli bir parçasıdır ve namlu boyunca aşağıya doğru spiral yol açma işlemi olarak tarif edilebilir. Bu işlem, boş namluda bir delik açıldıktan sonra yapılır. Modern imalâtta en yaygın yiv açma yöntemi aşağıda verilmiştir. Bunlar;

- Tiğ Çekerek Yiv Açma (**Button Rifling- BR**)
- Tek Noktadan Keserek Yiv Açma (**Single Point Cut Rifling- SPCR**)
- Broş ile Yiv Açma (**Broach Rifling- BrR**)
- Soğuk Dövme (**Cold Hammer Forged- CHF**) teknikleridir.

Diğer yöntemler hala kullanılabilirse de, bu tipler, çoğu namlu uygulaması için **tekrarlanabilirlikleri** ve üretim süreci verimliliği nedeniyle piyasadaki namluların çoğu için tipiktir. Bu yöntemler arasındaki farklılıklar, her bir yöntemin avantajları, dezavantajları, rağmen durumu, birbirlerine göre maliyet durumu ile üretim yöntemlerinin izlenebileceği **linkler tabloda** özetlenmiştir.

Esasen namlunun hangi yöntemle üretiliidinden çok, elde edilecek ürünün kalitesinin yüksek olması, üretim yönteminin birim zamanda hedeflenen üretim sayısına uygunluğu, namlu mukavemetinin yüksekliği, namlu ömrünün uzunluğu, yatırımın kârlılığı, yatırımın geri dönüş süresinin kısa olması gibi kriterler önemlidir.

Bu fizibilitede karşılaştırılan yöntemlerden Tiğ Çekerek yivset açma (BR) ve Soğuk Dövme yöntemiyle yiv açma (CHF) tekniği ile üretilecek namlu yatırımına ilişkin iki alternatifli yatırım tutarı oluşturulmuş ve bu iki alternatifin teklifleri Ek- 3'te verilmiştir.

Tablo 26: Namlı Üretim Teknikleri Karşılaştırılmış Tablo²²

Özellikler	Button Rifling (BR)	Single Point Cut Rifling (SPCR)	Broach Rifling (BrR)	Cold Hammer Forged (CHF)
Yöntem	Bu yöntem belirli bir boyutta ve büüküm hızında okularla sahip karbur bir aletle namludaki yivleri soğuk şekillendirme işlemidir. Karbur şekillendirici aparat boş namlu devinimin içinden kontrollü bir şekilde itilerek veya çekilerek namluda yiv açar.	Namluda tek bir oluk açmak için karbur bir aparat kullanılan bir metal kesme işlemidir. İşlem namlu buyunca yiv açma işlemini birkaç aşamada gerçekleştirir. Kesici takım, yiv okularından birini keser, indeksler, ardından bir sonraki kanalı keser ve istenen sayıda yiv kanalı kesilene kadar bu işlem tekrarlanır. Kesici aparat, kama tipi bir sistem aracılığıyla dışarı veya daha derine itilerek işlem tekrarları.	Broşla yiv açma, her yiv oluğundan az miktarda malzeme alan birden çok dişli uzun bir aparat kullanılan bir metal kesme işlemidir. Broş, takımdaki büküm zeminde uygun bir dönüle namludan sağa doğru beslenir ve her iterlemesi diş kesme derinliğini artırır. Broş kesme SPCR yiv açma teknikine benzer bir işlemidir, ancak birden çok geçiş yoktur. Tezgahı SPCR tezgahı ile aynıdır.	Dövmeye işlemi kütük veya çubuk formundaki dövülebilir bir metal parçanın, çekicileme, ezme, preseme, yuvarlama vb gibi bir önceden belirlenmiş bir şekle getirildiği bir metal şekillendirme işlemidir. Soğuk şekillendirme işlemi ise işi kırmadan yani iş parçasını istmadan çok yüksek basınç altında iş parçasına darbe uygulayarak tek preste kalıptan çıkarmadan yapan hassas bir dövmeye işlemi kategorisidir.
Avantajları	Bu soğuk şekillendirme işlemi tek adımda namluya yiv açar ve namlu yüzeyini sertleştirir, dayanıklılığı artırır ve namlu ömrünü uzatır. Ayrıca metal kesilmemişinden üretimden talaş çıkmaz. Bu yöntemi, aynı zamanda, tüm üretim lotunda tekrarlanabilir, oldukça kontrolü bir süreç. Bu yöntemi birkaç aşamada tekrarlayarak gerçekleştirilemek de mümkündür.	Metal kesme işlemi, soğuk şekillendirme işlemlerine kıyasla metale ek gerilimler getirmez, bu nedenle gerilm giderme işlemi gerekmek. Üreticiler, minimum kesme derinliği ve dönüg sayısını ayarlayabildiğinde yiv kanalının derinliği üzerinde büyük kontrole sahiptir. Aletler bir helezon oranına sahip olmadıklarından, üreticiler bir dizi yiv konfigürasyonu için tek bir kesici alet kullanabilirler. Modern makina tasarımlarındaki gelişmeler ve servo teknolojisinin kullanımı, operatörlerin aynı anda bir kazanç dönüsünü kolayca programlamasına izin verirken, modern CNC teknolojisi daha basit, daha tekrarlanabilir bir çalışma sağlar.	SPCR gibi broşla yiv açma yöntemi de malzemeye ek gerilim yüklemez. Bununla birlikte, broş tüfeği, farklı bir dönüg süresinde gerçekleşir.	Soğukdövmeye işlemi, namlu dayanıklılığını artırır. Çekicile dövmeye aynı zamanda işlem bitirme adımlarının sayısını azaltır, dönüg süresini kısaltır ve üretim maliyetlerini düşürür. Bu işlem, kurulduktan sonra, üretimnamılu üreticiler için çok tekrarlanabilir.
Dezavantajları	Bu yiv açma yönteminde namluda oluşan gerilimin giderilmesi gereklidir. Ayrıca, tabanca namluslu özelliklerinin önceden makineyle işlennmesi mümkün olmadıklarından sadece tüfek namluları için kullanılabilir. Helezon karbur parının kullanımına maliyetleri artırır.	Bu yöntemde kesim sayısı ve kademevi ve her biri asgari düzeyde malzeme çıkaran bir dizi işlem uygulanması nedeni ile işlem süresi uzundur. Tezgah ve işlem parametrelerini çalıştmak nitelikli personel gerektirir. Tekrarlanabilirlik, bu teknikte zordur. Yiv açma işleminden önce delik çapı tekdüzeligi kritik öneme haizdir.	Broşla yiv açmadan, her bir helis oranı için ayrı bir aparat gereklidir. Talaş kontrolü gerektirir. yüzey kalitesi diğer yiv açma tekniklerine oranla daha pürüzlüdür. Takım maliyetleri çok yüksek olabilir ve takımlar nispeten kırılgandır, potansiyel olarak daha fazla maliyet ekleyebilir veya üretimi kesintili ugrayabilir.	Yüksek bir sabit yatırım gereklidir. Diğer yiv açma yöntemlerine benzer şekilde, her helis açısı için özel bir mandrel gereklidir ve aşamalı işlem mümkün değildir.
Üretilenebilirlikleri	Modern ekipmanlarında bu yöntem kolay uygulanmaktadır. Yiv açma hızının servo kontrolü namlu boyunca büyük ölçüde homojen haline getirildi. Bu da bir parti üretimdeki tekrarlanabilirliği mümkün kılmıştır. Kullanılabilirlik ve nispeten düşük ekipman yatırımı, bu yöntemi avantajlı kılmaktadır.	Özel aletlere sahip, amaca yönelik olarak üretilmiş bir tezgah gereklidir ve siparişe dayalı imalat gerektirir. Bu yöntemde, doğrusal harekete göre dönüsün tekrarlanabilirliği ve sertliği kritiktir. Bu durum hem makine tasarımda hem de üretim sürecinde sıkıntı yaratmaktadır.	Bros yiv açma işlemi için özel bir makine ve takım envanteri gereklidir. Takım tasarımı karmaşıktr ve bu da yatırımı artırır.	Soğuk dövmeye yöntemi proses özü özel ekipman ve aletler gerektirir, ancak kazalılmış genel işlem adımları ve hamaddeden bitmiş ürünne kadar geçen toplam süre nedeniyle avantajlar sunabilir. Dövmeye işlemi sırasında hazine oluşturma yeteneği gibi makine ve alet alanındaki gelişmeler, çekicile dövmeye işlemini daha makul hale getirmiştir.
Üretim Maliyetleri	Kullanılan kesici alet, makine bedeli düşük maliyetlidir. İş çevrim süresi kısıdar.	Kullanılan kesici alet, makine bedeli orta düzeydedir. İş çevrim süresi uzundur.	Kullanılan kesici alet maliyeti yüksek, makine bedeli düşük, iş çevrim süresi kısıdar.	Kullanılan kesici alet maliyeti yüksek, makine bedeli yüksek, iş çevrim süresi kısıdar.
Rağbet Görme Durumu	Bu yöntem basılılığı, üretimde standartlığı yakalaması ve kısa dönüg süresi nedeniyle, tüfek namlusu üretiminde açık ara en yaygın kullanılırken işlemidir.	Bu yiv açma yöntemi, hala yaygın olarak kullanılmaktadır. Ancak piyasadaki namluların çok küçük bir yüzdesini oluşturmaktadır.	Bu yöntem tabanca namluları için popülerdir.	Sabit yatırımlın yüksek olması nedeniyle, soğuk dövmeye diğer yiv açma işlemlerinden daha az popülerdir. Yüksek miktarda tüfek namlusu üretimine uygunur.
Tipik Uygulamalar	Av tüfekleri, AR-15, AR-10, PCC (tabanca kalibeli karabina) dahil MSR tüfekler, AK tarzı tüfekler, bazı hassas tüfekler ve bazı tabancalar.	Yüksek hassasiyet gerektiren tüfeklerde kullanılır.	Tabanca ve kimi tüfek namluları için popülerdir.	Askeri tüfekler ve AR platformlu sivil tüfekler
Üretim Videosu için	https://vimeo.com/126178793/767525795	https://www.youtube.com/watch?v=G82Q3ZWESv8	https://www.youtube.com/watch?v=j0ka827PpcQ	https://www.youtube.com/watch?v=8p2L5h2cl80
Ürünler- Kesiciler				

²² <https://vortakt.com/learn/barrel-rifling-methods/> [29] ve <https://www.star-su.com/cutting-tools/gundrills/rifle-buttons-push-pull-reamers/> [30] ve <https://www.engineeringclicks.com/linear-broaching-rotary-broaching/> [31] yararlanılarak hazırlanmıştır.

3.2.1. Üretim Yöntemi

Üretim yöntemi iki farklı alternatifte göre aşağıda açıklanmıştır:

3.2.1.1. Soğuk Dövme Tezgâhi ve İşlemi (*Birinci Yatırım Alternatifisi CHF*)

Dövme işlemi kütük veya çubuk formundaki dövülebilir bir metal parçasının, çekicileme, ezme, **presleme**, yuvarlama gibi bir önceden belirlenmiş bir şekele getirildiği bir metal şekillendirme işlemidir. Soğuk şekillendirme işlemi ise ısı kullanmadan yani iş parçasını ısıtmadan çok yüksek basınç altında iş parçasına darbe uygulayarak tek preste kalıptan çıkarmadan yapan hassas bir dövme işlemi **kategorisidir**.

Bu teknik II. Dünya Savaşının hemen öncesinde üretimi hızlandırmak için Almanya'da geliştirilmiş bir tekniktir. Honlanmış ham namlunun dışarıdan dövülerek içinden yiv oluşturulması esasına dayanmaktadır. İşletme giderleri, malzeme firesi ve işlem adımları çok az olduğundan yatırım maliyeti yüksek olmasına rağmen, üretim giderlerinin düşüklüğü ve namlu kalitesinin yüksekliği **nedeniyle tercih** edilen bir yöntemdir.

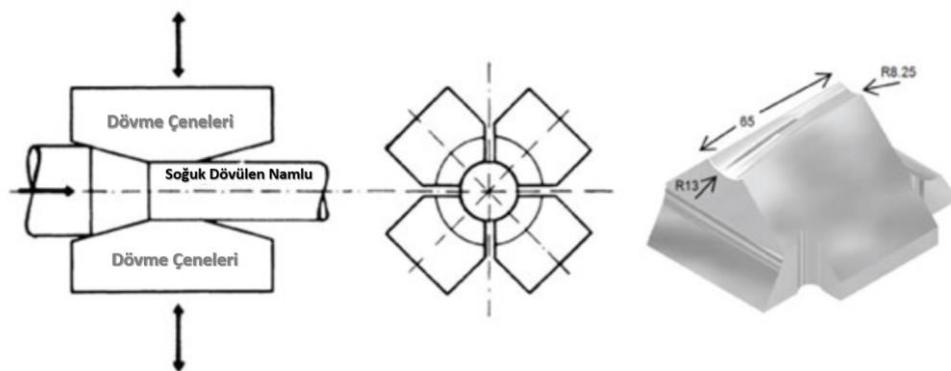
Sıcak dövme işleminde şekillendirilecek parça metalin erime sıcaklığının %80'ine ısıtılarak kor halinde şekillendirilirken, soğuk dövme işleminde tamamen yüksek basınç altında namlu malzemesi dövülerek şekillendirilir. Dövme, birden fazla sıcaklık seviyesinde üretilebilir. Oda sıcaklığında dövme, genellikle soğuk dövme olarak adlandırılır. Bu işlem daha az maliyetlidir, daha az ısı enerjisi tüketir, daha büyük boyutsal doğruluk sağlar ve küçük parçaların seri üretimi için çok verimli olabilir. İşlem büyük basınç altında darbe gerektirdiğinden soğuk dövme tezgâhları büyük ve hacimlidir.

Soğuk dövme, güvenilir ve uygun maliyetli bir işlemidir. İşletme giderleri, malzeme firesi düşüktür. İşlem büyük ölçüde tek makinede gerçekleştirilir. Üretim verimi yüksek, şekillendirilen malzemenin tokluğu ve mukavemeti yüksektir.

Dövme işlemi sadece namluyu şekillendirmekle kalmaz, aynı zamanda onu güçlendirir. Çekiçler tarafından tekrarlanan darbeler, işlenen metal içindeki moleküller "taneciği" hizalar, sertliği ve gücü artırır.²³

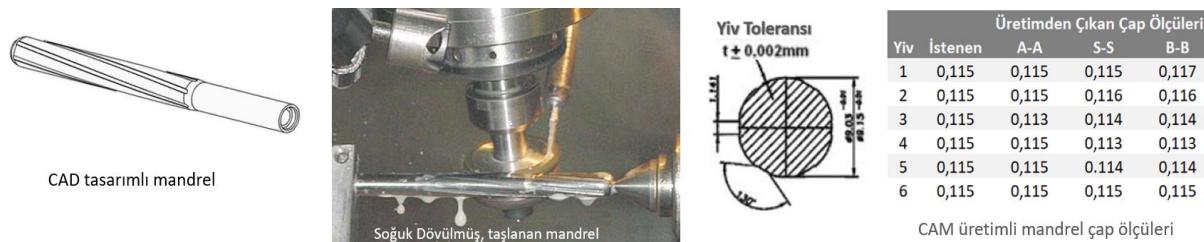
²³ <https://www.thefirearmblog.com/blog/2016/10/18/chf/> [32]

Şekil 3. Çap Doğrultusunda Radyal Dövme İşleminin Şeması ve Dövme Çekiç Çapları

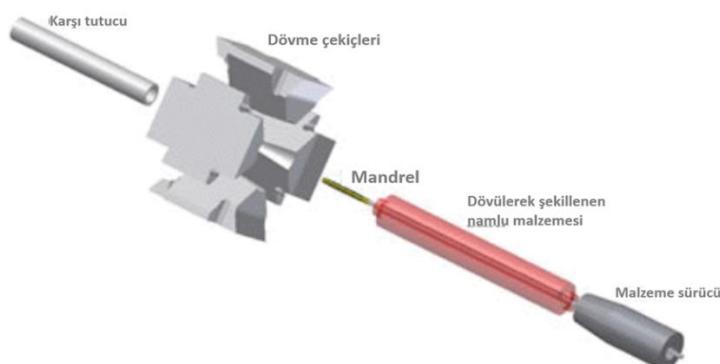
Bu işlemde kritik olan faktör, namlı parçası basınç altında darbe ile istenen boyaya uzatılıp çapı daraltılırken, namlunun iç çeperini oluşturan ve yiv açan mandrelin bu işlemde yer almasıdır. **Bu** mandrel parçası da tipki namlı gibi soğuk dövme işlemi ile **üretilen ve namludan daha sert ve mukavemetli bir malzemeden imal edilir**. Aşağıda mandrel üretiminden kesitler sunulmuştur.²⁴

Şekil 4: Mandrel Üretimi

Mandrel kullanılarak soğuk dövülme yöntemiyle namlı şekillendirme prosesinin perspektif görünüşü aşağıda verilmiştir.

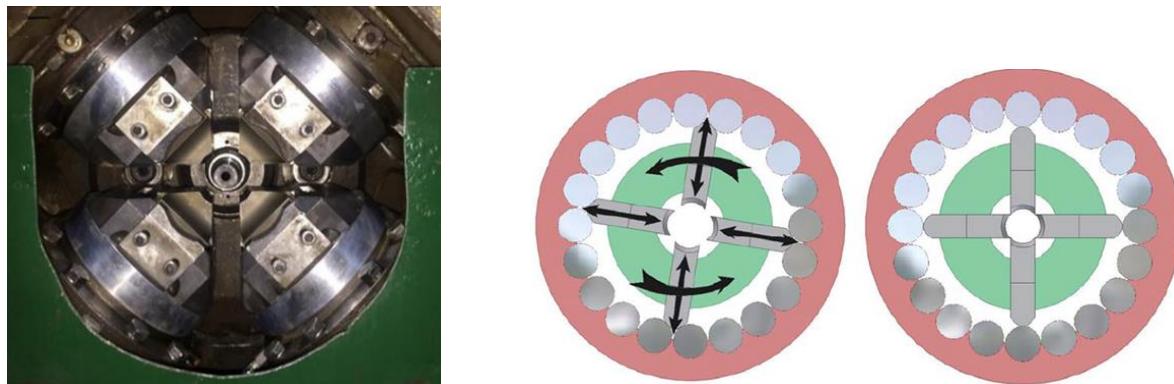
Şekil 5. Mandrel Üzerinde Namlunun Döverecek Şekillendirme Görüntüsü

²⁴ PROFILING OF MANDREL FOR ROTARY FORGING Received: 18 May 2014 / Accepted: 12 June 2014, Journal of Production Engineering, Original Scientific Paper [33]

Soğuk şekillendirmede manuel veya tam otomatik malzeme beslenen dikey bir presler kullanılır. Bu dikey presler mekanik veya hidrolik olarak çalıştırılabilir. Soğuk dövme (SD) tezgâhının dövme **haznesi** ile silindirler arasında eksen boyunca dövme işlemi yapan çekiç çenelerinin açık ve kapalı kesiti²⁵ aşağıda gösterilmiştir.

Fotoğraf 3: SD Namlu Dövme Haznesi ile Çekiç Çenelerinin Açık /Kapalı Kesitleri

Soğuk şekillendirme tezgâhları yüksek basınç uygulayan darbeli makineler olduğundan oldukça güçlü, ağır ve hacimli tezgâhlardır. Aşağıda önde gelen soğuk dövme presleri üreten bir markanın, uygulama basınç güçlerine göre üretilmiş soğuk dövme makinelerinden örnekler gösterilmiştir.

Fotoğraf 4: Uygulama Basınclarına Göre Hidrolik Soğuk Dövme Presleri²⁶

Uygulama Basıncı: 25 bin kN

Uygulama Basıncı: 16 bin kN

Uygulama Basıncı: 6,3 bin kN

²⁵ Notes on Hammer Forged Barrels James Higley & Vern Briggs [34]

²⁶ Schuler Firması ürün Kataloğuundan alınmıştır [35]

Fotoğraf 5: Soğuk Şekillendirilmiş Örnek Ürünler

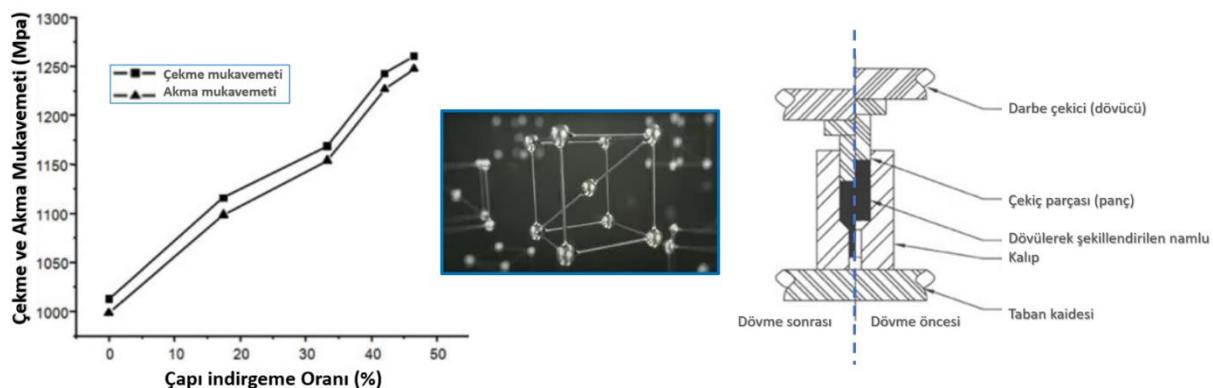

Şekillendirilmek üzere kalıba yönlendirilen kütük malzeme ve soğuk dövme ile şekillendirilmiş ürünler

Soğuk dövme işleminin sıcak dövme işlemeye göre en önemli avantajı üretilen namluların mukavemetinin artması ve kullanım ömrünün uzamasıdır. Diğer bir deyişle soğuk dövmeye namlu malzemesi dövme işleminde mukavemet kazanır. Moleküler düzeyde namlu malzemesindeki parçacıkların diziliimi mukavemetlerini artıracak düzeyde değişir. Namlunun çekme mukavemeti soğuk dövme işleminde artar. Aşağıda soğuk dövme işlemi uygulanmış 32CDV 13 çelik malzemenin çekme mukavemetindeki artış grafikte, işlemin malzeme parçacıklarına etkisi ile dövme öncesi ve sonrası malzeme boyutlarındaki değişim şekilde gösterilmiştir.²⁷

Grafik 1: Soğuk Dövme İşleminin 32CDV 13 Çeliğinin Mukavemeti Üzerindeki Etkisi

Tüm üretim süreçleri arasında dövme teknolojisi özel bir yere sahiptir çünkü minimum malzeme israfı ile üstün mekanik özelliklere sahip parçalar üretmek mümkündür. Bunlar; marş motoru parçaları (*pinyon, namlı, solenoid gövde, piston, göbek ...*), alternatör parçaları (*tırnaklı kutup...*), **anahtarlar**,

²⁷ <https://www.totalmateria.com/page.aspx?ID=CheckArticle&site=kts&LN=TR&NM=277> [36]

valfler ve diğer uygulamalar için parçaları, araba koltukları için parçalar, titreşim önleyici parçalar, iç raflar, volan manyetoları ve diğer motosiklet parçaları, gövdeli ve şaftlı içi boş parçalar, dişliler, namlular vb. Kurt Ağzı benzeri iç dişliler ile (*halen bu tip ürünler broş çekme ile işlenmekte*) özellikle iç ölçü

Fotoğraf 6: Alternatif Ürünler

hassasiyeti fazla ve yüksek **malzeme mukavemeti** ve yorulma dayanımı istenen **otomotiv sektörü** parçaları ile iki tarafı da kapalı olan talaş kaldırma zorluğu içeren malzemeleri üretmek mümkündür.²⁸

3.2.1.2. Tıg ile Yivset Açma (*İkinci Yatırım Alternatifisi BR*)

Bu yöntem belirli bir boyutta ve bükülme hızında oluklara sahip karbür bir aletle namludaki yivleri soğuk şekillendirme işlemidir. Karbür şekillendirici aparat boş namlu deliğinin içinden kontrollü bir şekilde itilerek veya çekilerek namluda yiv açar. Bu soğuk şekillendirme işlemi tek adımda namluya yiv aşar ve namlı yüzeyini sertleştirir, dayanıklılığı artırır ve namlı ömrünü uzatır. Ayrıca metal kesilmemişinden üretimden talaş çıkmaz.

Bu yöntem, aynı zamanda, tüm üretim lotunda tekrarlanabilen, oldukça kontrollü bir süreçtir. Bu yöntemi birkaç aşamada tekrarlayarak gerçekleştirmek de mümkündür. Modern ekipmanlarda bu yöntem kolay uygulanmaktadır. Yiv açma hızının servo kontrolü namlı boyunca büyük ölçüde homojen haline getirilmiştir. Bu da bir parti üretimdeki tekrarlanabilirliği mümkün kılmıştır. Kullanılabilirlik ve nispeten düşük ekipman yatırımı, bu yöntemi avantajlı kılmaktadır.

İlgili fotoğrafta tıg ile yivset açma işleminin görselleri ve bu yöntemle üretilmiş namlı örnekleri gösterilmiştir.²⁹

²⁸ <https://www.gfm.at/radialschmiedemaschinen-automobilindustrie/?lang=en> [37]

²⁹ <https://vortakt.com/learn/barrel-rifling-methods/> [38]

Fotoğraf 7: Tıg ile Yivset Açma İşlemi

3.2.2. Üretim Süreçleri

Üretim adımları her iki yatırım alternatifisi için ayrı ayrı aşağıda açıklanmıştır.

3.2.2.1. Soğuk Dövme Yöntemi ile Namlı Üretimi (*Birinci Yatırım Alternatifisi CHF*)

Malzeme Hazırlama: *Bu etapta konvansiyonel* makinalarla çubuk halinde gelen 4140 çelik malzemeler üretilen namlı boyuna göre kesilir, parça alınları torna makinasında düzeltiler, punto deliği açılır, derin delme öncesi ön ağızlama için kılavuz deliği delinir.

Derin Delik Delme: Tek bağlamada 4 adet namlı parçasını delen teknolojidir. Makinanın kullandığı delici takımlar özel form olarak üretilmiş olup, delme anında içerisinde geçen kesme sıvısı takım ömrünü uzattığı gibi sürtünmeden dolayı oluşan soğutmayı da yapmaktadır. Delme anında takım ve namlı parçası birbirlerine ters yönde dönerler.

Fotoğraf 8: Kesme ve Delme Tezgâhları

Rayba ve Honlama: Soğuk dövme öncesi yiv setinde yüzey kalitesinin pürüzszü ve hassas dövme kalitesinin sağlanması için namlı iç delik çaplarında mikron seviyesinde hassasiyet gerekmektedir. Derin delme matkabının operasyon esnasında delik yüzeyinde oluşturduğu çizgi ve ölçü farklılıklarını ile ovalilikleri, raybalama operasyonu ile gidermek ve dövme öncesi hassas ölçüye getirilmesi sağlanmaktadır. Talaş yükü azaltılmış olan delik içerisinde en hassas iç taşlama işlemi olan honlama ile mikron seviyesinde yüzey ve ölçü hassasiyeti sağlanmaktadır. Rayba ve delik honlama işlemlerinde yatay eksende ağırlıktan kaynaklanan ölçü deformasyonunu engellemek için her iki işlem de yatay eksende yapılacaktır. Yüzey kalitesi (*pürüz'lülük*) $Ra-0,15-0,25$ ym aralığını aşmamalıdır.

Soğuk Namlu Dövme: Namlu içerisinde yiv oluklarının oluşturulması amacıyla dövme anında namlu içerisinde Titanyum Alüminyum Nitrat kaplama ile kaplanan, mandrel malafaları kullanılır. Namlu malzemesi 4 adet çekiç tarafından dakikada 1.450 adet, **50-100 tonluk darbeler malzemenin** dövmesinde esnasında uygulanarak soğuk şekillendirme sağlanmış olur. Bu yöntemle soğuk olarak dövülmüş olan namlu parçası doku olarak sertlik kazanmakta olup aynı zamanda yiv yollarında da hassas ve sert doku namlu ömrünü uzatmaktadır. Namlunun dövülmesi sonucu çapı iç mandrel çapına kadar küçülür ve boyu yaklaşık %30 oranında uzar.

Fotoğraf 9: Soğuk Dövme İşlemi

Gerilim Giderme: Namlu dövme işleminden sonra gerilim giderme işlemine tabii tutulur, 525-575 °C 'ye kadar yavaş yavaş ısınır ve ardından namlu belli bir hızla soğutulur.

Soğuk dövme işleminden sonra müşterinin talebine göre yüzeyde fosfat, krom ya **da kamuflaj gibi renk** kazandırma işlemleri uygulanabilmektedir. Bu işlemler opsiyoneldir.

3.2.2.2. Tiğ ile Yivset Açıma Yöntemi ile Namlu Üretimi (*İkinci Yatırım Alternatifisi BR*)

Bu yöntemde malzeme hazırlama, derin delme, raybalama işlemleri, gerilim giderme işlemleri soğuk dövme yönteminin üretim adımları ile ortaktır. Bu yöntemde soğuk dövme tezgâhı ve delik taşlama tezgâhının yerini tiğ çekme tezgâhı almaktadır.

3.2.3. İki Yöntemin Karşılaştırılması

İlgili tabloda soğuk dövme ve tiğ çekme yöntemi elde edilen veriler kapsamında karşılaştırılmalı şekilde özetlenmiştir.

Tablo 27: Soğuk Dövme ve Tiğ Çekme Yöntemi Karşılaştırma Özeti

Soğuk Dövme Yöntemi	Tıg Çekme Yöntemi
Gerekli Ön Ana Makine Grubu	
Derin Delme Tezgâhi	Derin Delme Tezgâhi
Honlama Tezgâhi	Raybalama Tezgâhi (Derin delme ile honlama tek tezgâh olabilir)
Soğuk Dövme Tezgâhi	Tıg Çekme Tezgâhi
Enerji tüketimi yüksek	Makine parkının ömrü 20 yılın üzerinde
Namlu dayanımı daha yüksek	Namlu hassasiyeti yüksek
	Daha küçük namlu üretilebilir
	Namlunun ömrü krom kaplama yapılarak artırılabilir
Parça başına işlem süresi uzun	Parça başına işlem süresi kısa
	Kontrol göstergeleri fiyata dahil
Fiyatı 4.2 milyon EURO civarında	Fiyatı 480 bin- 700 bin EURO arasında

Yukarıdaki tablo tiğ çekme tezgâh üreticisi ve literatür taraması ile derlenmiş verilerden oluşmaktadır. Dolayısı ile bu konuda tercih yapacak olan yatırımcının namlu mukavemeti, namlunun ömrü ve namlu **hassasiyeti konusunu** tereeddüte yer bırakmayacak ölçüde netleştirecek ürün testlerini yapması, yaptırmaması ya da belgeli sonuçlara erişerek karar vermesi önerilir.

3.2.4. Makine Ekipman Parkına İlişkin Bilgiler

3.2.4.1. Birinci Yatırım Alternatifisi (Soğuk Dövme Yöntemi ile Namlu Üretimi CHF)

Bu proje konusu yatırımın odağındaki makine soğuk dövme tezgâhıdır. Bu tezgâh dışındaki makinelerin temini ve teknik özellikleri dövme tezgâhının üretim kapasitesi ve hızı ile uyumlu seçilmiştir. Bu ön fizibilitenin hazırlanması sürecinde iletişimde geçen üreticilerin hiçbirinden (*Ek'te iletişimde geçen üreticilerin listesi verilmiştir*) soğuk dövme tezgâha ilişkin güncel teklif alımı mümkün olmamıştır. **Bu** projede yerli üretim soğuk dövme tezgâhına ait 2019 yılında alınmış teklif kullanılmıştır. Bu tezgâhların ikinci el makine tedarikine ilişkin iletişim ve teklif temin etme çabaları da benzer şekilde sonuçlanmıştır. **Teorik olarak** bir soğuk dövme tezgâhının namlu üretimindeki namlu parçalarını şekillendirmesi için **gerekli olan** kuvvet aşağıda verilmiştir.³⁰

³⁰ Notes on Hammer Forged Barrels James Higley & Vern Briggs [34]

Tablo 28: Şekillendirme Kuvveti

Namlu Kalibre	Dış Çap Boşluk mm	İç Çap Boşluk mm	Dövme Çapı mm	Malzemenin Çekme Dayanımı (psi)	Dövme Kuvveti (ton)
5.56 mm AUG Steyr	27,5	10,3	22,0	140.000	45,0
5.56 mm M-16	32,0	10,0	25,0	130.000	55,0
5.56 mm Otomatik	37,5	10,0	28,5	130.000	73,0

Soğuk dövülerek şekillendirilen namlular için yaklaşık dövme kuvveti. Yukarıdaki değerler, dövme işlemini yapan aparat yüzeyinin tasarımasına göre değişkenlik gösterebilir.

REPKON marka yerli dövme tezgâhının **maksimum** dövme kuvveti **1250 kN** (~127 ton karşılığı kuvvet) **olarak verilmektedir (Ek'te 2019 tarihli proforması verilmiştir)**. Ayrıca internet üzerinden elde edilen GFM marka soğuk dövme tezgâh özelliği ve görseli de aşağıda verilmiştir.

Tablo 29: GFM Soğuk Dövme Tezgâhının Özellikleri ve Görseli

GFM MAKİNA ÖZELLİKLERİ	ÖLÇÜ	SKK-06	
Başlangıç Dövme Çapı (max)	mm	80	
Dövme Çapı (min)	mm	10	
Dövme gücü	t	80	
Ayar Aralığı	mm	60	
Kafa Vuruş Sayısı (min)	min-1	1450	
Nominal Dövme Gücü	kW	55	

Tablo 30: Ana Üretim Grubu Makine Parkı (Birinci Yatırım Alternatif - CHF)

ANA ÜRETİM MAKİNE PARKI (Birinci Alternatif)	ADET	MENŞEI
1 . Çubuk Malzeme Kesme Tezgâhi	1	Türkiye
2 . Alın Delme ve Dış Çap Tornalama	1	Güney Kore
3 . Derin Delik Delme	1	Çin
4 . Delik Raybalama	1	Çin
5 . Delik Taşlama	1	Çin
6 . Soğuk Dövme Tezgâhi	1	Türkiye
7 . Gerilim Giderme Fırını	1	Türkiye

8 . Vinçler	1	Türkiye
9 . Laboratuvar Cihazları	1	Türkiye
10 . Namlı Üzeri Lazer Yazım	1	Türkiye

3.2.4.2. İkinci Yatırım Alternatifisi (BR)

Tablo 31: Ana Üretim Grubu Makine Parkı (İkinci Yatırım Alternatifisi - BR)

ANA ÜRETİM MAKİNE PARKI (İkinci Alternatif)	ADET	MENŞEI
1 . Çubuk Malzeme Kesme Tezgâhı	1	Türkiye
2 . Puno Deliği ve Dış Çap Tornası	1	Güney Kore
3 . <i>Derin Delik Delme</i>	1	<i>Almanya</i>
4 . <i>Derin Raybalama</i>	1	<i>Almanya</i>
5 . Tiğ Çekme	1	<i>Almanya</i>
6 . Gerilim Giderme Fırını	1	Türkiye
7 . Vinçler	1	Türkiye
8 . Laboratuvar Cihazları	1	Türkiye
9 . Namlı Üzeri Lazer Yazım	1	Türkiye

3.3. İnsan Kaynakları

3.3.1. İl Nüfusunun Eğitim Durumu

ADNKS sonuçlarına göre, Konya ilinde 6 yaş ve üzeri nüfus grubunda, okuryazar nüfus oranı 2018 yılında %97,8 olarak gerçekleşmiştir. Konya ili okuryazar oranı açısından Türkiye ortalamasına (%97,0) çok az üzerinde bir değere sahip olup, okuryazar oranının büyülüğu açısından iller arası sıralamada 20'nci sırada yer almaktadır.

Eğitim durumuna göre 15 yaş ve üzeri nüfusun dağılımına bakıldığından, 2018 yılı itibarıyla Konya'da ilköğretim ile ilkokul mezununun Türkiye ortalamasının üzerinde olduğu görülmürken, diğer eğitim branşları açısından Türkiye ortalamasının altında olduğu dikkati çekmektedir. İlde yüksekokul ve fakülte mezunu oranı %13,6 olup, Türkiye ortalamasının (%15,9) altındadır.

Tablo 32: Konya İli 15 Yaş ve Üzeri Nüfusun Eğitim Durumuna Göre Dağılımı (%)

Eğitim Durumu	2014	2015	2016	2017	2018	Türkiye 2018
İlköğretim	20,6	18,0	15,8	16,1	16,2	14,4
İlkokul	33,0	32,2	31,2	30,4	27,4	21,2
<i>Ortaokul veya Dengi</i>	7,5	9,8	11,7	11,9	13,5	14,2
<i>Lise veya Dengi</i>	18,4	18,7	20,0	20,0	21,0	24,1
Yüksekokul veya Fakülte						15,9
Yüksek Lisans	0,8	0,9	0,9	1,3	1,5	1,6
<i>Doktora</i>	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3

Kaynak: TÜİK, Bölgesel İstatistikler, Eğitim. [39]

3.3.2. Çalışma Çağındaki Nüfus

Konya ilinde 15-64 yaş arasını kapsayan çalışma çağındaki nüfus, 2019 yılı itibarıyla 1,5 milyon kişi olup toplam il nüfusunun %66,6'sını oluşturmaktadır. İlde çalışma çağındaki nüfus, 2015-2019 döneminde Türkiye geneline göre daha düşük artış göstermiştir. Bu dönemde Konya'da çalışma çağındaki nüfus %4,8 oranında artış gösterirken, Türkiye genelinde ise %5,7'lük bir artış yaşanmıştır.

Tablo 33: Konya İli Çalışma Çağındaki Nüfusun Oranı

Yıllar	Türkiye		Konya	
	15-65 Yaş Nüfus	Toplam Nüfusa Oranı %	15-65 Yaş Nüfus	Toplam Nüfusa Oranı %
2015	53.359.594	67,8	1.417.650	66,5
2016	54.237.586	68,0	1.443.656	66,8
2017	54.881.652	67,9	1.454.330	66,7
2018	55.633.349	67,8	1.469.218	66,6
2019	56.391.925	67,8	1.486.190	66,6

Kaynak: TÜİK, Nüfus İstatistikleri. [40]

3.3.3. Genç Nüfus Oranı

Konya ilinde çalışma çağındaki nüfus içinde 15-25 yaş arasını kapsayan genç nüfus düzeyi 2019 yılı itibarıyla 373.837 kişi olup çalışma çağındaki nüfusun %25,2'sini, toplam il nüfusun ise %16,7'sini oluşturmaktadır. İlde 15-25 yaş arası genç nüfus, 2015-2019 döneminde %1 oranında artış göstermiştir.

Tablo 34: Konya İli Genç Nüfus Oranı

Yıllar	Türkiye			Konya		
	15-25 Yaş Nüfus	Çalışma Çağındaki Nüfusa Oranı %	Toplam Nüfusa Oranı %	15-25 Yaş Nüfus	Çalışma Çağındaki Nüfusa Oranı %	Toplam Nüfusa Oranı %
2015	12.899.667	24,2	16,4	370.091	26,1	17,4
2016	12.989.042	23,9	16,3	374.809	26,0	17,3
2017	12.983.097	23,7	16,1	373.014	25,6	17,1
2018	12.971.396	23,3	15,8	371.374	25,3	16,8
2019	12.955.672	23,0	15,6	373.837	25,2	16,7

Kaynak: TÜİK, Nüfus İstatistikleri. [40]

3.3.4. İl ve İlçelerde Yatırım Konusunun Gerektirdiği Nitelikteki İstihdama Erişme Durumu

Konya ilinin de içinde yer aldığı TR52 Bölgesi'nde 2019 yılı itibarıyla işsizlik oranı %8,0 düzeyinde olup Türkiye ortalamasının (%13,7) bir hayli altındadır. Bölge işsizlik oranının düşüklüğü açısından 26 düzey 2 bölgesi arasında ikinci sırada yer almaktadır. 2014-2019 döneminde TR52 Bölgesi'nde istihdam edilenlerin sayısı 70 bin kişi artarken, işsiz sayısında 27 bin artış olmuştur. Bu dönemde İşgücüne katılma oranını ise %49,1'den %51,0 düzeyine yükselmiştir.

Konya ilinde iş arayanların açık işlere yerleştirilme oranları Türkiye geneline göre daha düşük düzeydedir. 2015 yılında ilde iş arayanların açık işlere yerleştirilme oranı %40,1 iken bu oran 2019

yılında %62,5 düzeyine yükselmiştir. Türkiye genelinde ise işe yerleştirilme oranı 2019'da %69,2 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 35: Konya İlindeki Açık İş Sayısı ve İşe Yerleştirilme Oranı

Yıllar	Açık İş Sayısı	İşe Yerleştirme			Konya'da İşe Yerleştirilme Oranı (%)	Türkiye'de İşe Yerleştirilme Oranı (%)
		Erkek	Kadın	Toplam		
2015	50.493	15.269	4.954	20.223	40,1	43,5
2016	63.856	13.538	3.856	17.394	27,2	37,5
2017	58.665	15.625	6.556	22.181	37,8	39,3
2018	56.169	23.470	6.905	30.375	54,1	52,1
2019	33.725	15.637	5.449	21.086	62,5	69,2

Kaynak: Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), Yıllık İstatistik Bültenlerinden yararlanılarak hesaplanmıştır. [41]

3.3.5. İstihdam Edilecek Personelin Unvanı, Sayısı ve Maaşı

Teknik kapasitede ihtiyaç duyulacak personel sayısı ve yıllık personel giderleri her iki yatırım alternatifi için belirlenmiş *tir*. Soğuk dövme yönteminde (günde iki vardiya) teknik kapasitedeki personel sayısı ve *gideri tabloda* verilmiştir.

Tablo 36: Teknik Kapasitede İşgücü İhtiyacı ve Yıllık Maliyet (TL) (Birinci Yatırım Alternatif)

PERSONEL	SAYI	AYLIK KİŞİ BAŞI BRÜT MAAŞ (TL)	YILLIK TUTAR (TL/YIL)	SABİT YILLIK TUTAR (TL)	DEĞİŞKEN YILLIK TUTAR (TL)
Teknik Müdür	1	18.000	216.000	216.000	-
Üretim Mühendisi	2	12.000	288.000	288.000	-
Tedarikçi	1	7.500	90.000	-	90.000
Tekniker	2	7.500	180.000	90.000	90.000
İşçi	12	5.500	792.000	66.000	726.000
Kalite Kontrol	2	6.500	156.000	78.000	78.000
İdari Personel	2	3.500	84.000		84.000
Bekçi+ Çayıcı+Aşçı	5	3.500	210.000	105.000	105.000
Muhasebe Hizmet Alımı		500	6.000	6.000	-
TOPLAM	27		2.022.000	849.000	1.173.000

Tığ çekme yönteminde (günde tek vardiya) teknik kapasitedeki personel sayısı ve gideri *tabloda* verilmiştir.

Tablo 37: Teknik Kapasitede İşgücü İhtiyacı ve Yıllık Maliyet (TL) (İkinci Yatırım Alternatifisi)

PERSONEL	SAYI	AYLIK KİŞİ BAŞI BRÜT MAAŞ (TL)	YILLIK TUTAR (TL/YIL)	SABİT YILLIK TUTAR (TL)	DEĞİŞKEN YILLIK TUTAR (TL)	NİTELİK ve SORUMLULUK
Teknik Müdür	1	18.000	216.000	216.000	-	Hammadde temininden, satışa kadarki tüm süreçlerin koordinasyon, icra ve kontrolünün yönetimi ve tanıtım işlerinden sorumlu, tercihen işletme yüksek lisansına sahip makine veya imalât deneyimli metalürji mühendisi Üretimin her adımı yöneten, iş akışını, üretim ve kalite kontrol, stok süreçlerini planlayan, izleme, kontrol ve iyileştirme süreçlerini, kalite yönetim sistemlerini yöneten, bakım onarım işlemlerinde teknikeri kontrol eden, tercihen makine veya imalât tecrübeli metalürji mühendisi Üretim süreçlerinin gerektirdiği hammadde ve yardımcı maddeler başta olmak üzere gerekli girdilerin uygun fiyatlı ve düzenli teminini gerçekleştiren, İngilizce bilen, faturalandırma ve maliyet konularında tecrübeli personel Üretimdeki makinelerin ve yardımcı ekipmanın düzenli bakım onarım işlerini zamanında yapan, planlayan, tedarik ve süreçleri yönetebilen imalât tecrübesine sahip makine yada elektrik teknikeri
Üretim Mühendisi	1	12.000	144.000	144.000	-	
Tedarikçi	1	7.500	90.000	-	90.000	
Tekniker	1	7.500	90.000	90.000	-	
İşçi	6	5.500	396.000	66.000	330.000	Makine parkının işletilmesi konusunda eğitilmiş, imalât tecrübesine haiz, teknik lise veya MYO çıkışlı personel
Kalite Kontrol	2	6.500	156.000	78.000	78.000	Kalite kontrol eğitimi almış, malzeme ve imalât bilgisi olan, teknik lise mezunu personel
İdari Personel	2	3.500	84.000		84.000	Ön muhasebe, sekretarya ve dokümantasyonun muhafazası, yönetilmesinden sorumlu, muhasebe bilgisi olan personel
Bekçi+ Çaycı+ Aşçı	5	3.500	210.000	105.000	105.000	Tesisin güvenliğini sağlayan silah taşıma yetkisine haiz güvenlik personeli ile günde bir öğün yemek ve rutin çay vb içecek servisi yapacak personel
Muhasebe Hizmet Alımı		500	6.000	6.000	-	
TOPLAM	19		1.392.000	705.000	687.000	

3.3.6. Aynı Yatırımda Önde Gelen Ülkelerde Personel Maaşlarının Karşılaştırılması

Avrupa'da meslekler göre ortalama ücretler kişi başı yıllık olarak 31 bin USD ile 104 bin USD arasında değişmektedir. En düşük ücret ortalaması hizmetler ve turizm sektöründe iken en yüksek ücretler finans sektöründe söz konusudur. [42]

Aşağıda imalât sektöründeki meslekler yakını işlerdeki ortalama aylık brüt maaşlar Almanya için örnek olarak verilmiştir. [43]

- Makine operatörü 2013 EURO/Kişi/Ay- 3535 EURO/Kişi/Ay arasında
- Ustabaşı 2500 EURO/Kişi/Ay- 4832 EURO/Kişi/Ay arasında
- Satış Müdürü 42 bin EURO/Kişi/Yıl- 60 bin EURO/Kişi/Yıl arasında
- Proses Mühendisi 3106 EURO/Kişi/Ay- 5777 EURO/Kişi/Ay arasında

Yatırım konusu tesisteki en yüksek aylık **brüt ücret** kişi başı **2300 Euro, nitelikli işçi 700 Euro iken bu** ücretlerin muadili olan AB üyesi ülke ortalamalarına bakıldığından mühendis ve **pazarlama** yöneticisi ücreti aylık kişi başı **6000-8000 Euro, nitelikli işçi** maaşı ise **2500-4000 Euro** arasındadır. Diğer bir deyişle **nitelikli işçi** maaşı Almanya'da, Türkiye'dekinin **3,5-4 misli**, pazarlama donanımlı teknik bir yönetici **seviyesinde ise** yaklaşık **2,5-3 mislidir.**

4. FINANSAL ANALİZ

4.1. Sabit Yatırım Tutarı

Sabit yatırım tutarının unsurları, ana üretim makine grupları dışında her iki alternatif için de aynıdır. Yatırım tutarlarının unsurları aşağıda açıklanmıştır. Açıklanan unsurları içeren her iki yatırım alternatifine ilişkin Sabit Yatırım Tabloları **4.1. bölümünün** sonunda verilmiştir.

4.1.1. Arazi Tahsis Bedeli

Arazi maliyeti tespit edilirken emsal olması açısından OSB'lerin ortalama tahsis bedellerinden yola çıkılarak m^2 fiyatı 250 TL olarak tespit edilmiştir. İhtiyaç duyulacak alan, ortalama 10 bin m^2 olduğundan toplam arazi maliyeti 2.500.000 TL olarak hesaplanmıştır.

4.1.2. Etüt ve Proje Harcamaları

Sabit yatırıma başlamadan önce yatırım projesinin fizibilite etüdü, bina inşaatın mimari, statik, mekanik, tesisat inşaat projeleri, inşaatların denetim raporları, tatbikat projeleri, yapı denetim hizmeti giderleri, ÇED **raporu** (*gerekli değildir belgesi için de raporlama gereklili olacaktır*), yapı ruhsatı, yapı kullanım izni, işyeri açma çalışma ruhsatı, tapu tahsis belgesinin çıkartılması gibi harcamalar yapılacaktır. Yapılacak **harcamalar** ve hesaplanan unsurlar yandaki tabloda verilmiştir. ÇED maliyetleri Çevre Mühendisleri Odasının **belirlediği** tarifelerden³¹, yaklaşık ruhsat, izin ve **tapu tahsis maliyetleri ile ortalama OSB hizmet** bedelleri kullanılarak hesaplanmıştır.

Tablo 38: Etüt Proje Giderleri

Etüt Proje ve İzinler	Toplam Tutar (TL)
Fizibilite Raporu	90.000
Mimari, Tesisat ve İnşaat Projeleri	80.000
Yapı Ruhsat Bedeli	
Yapı Kullanma İzin Belgesi	
İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı	10.000
Tapu Tahsis Belgesi	
ÇED Gerekli Değildir Belgesi	10.000
Diğer	20.000
TOPLAM	210.000

4.1.3 Arazi Düzenleme ve Hazırlık Yapıları

Altyapısı tamamlanmış arazi tahsisi yapılacağından arazi düzenleme gideri söz konusu olmayacaktır.

4.1.4. Bina ve İnşaat Harcamaları

Namlı üretim **tesisinin ana** bölümleri ve yaklaşık **bina** büyüklükleri, makine parkının **durumu ve** gerçekleştirilecek işlemler dikkate alınarak **tablodaki** gibi öngörmüştür. Tesisi tek katlı, çatı makasının altındaki yükseklik **7,5** m'dir. Yapı prefabrik olup çatı üstü GES paneli yerleştirilecektir. **Maliyet** hesabında Bakanlık 2020 **birim** fiyatları kullanılmıştır.³²

Tablo 39: İnşaat Harcamaları

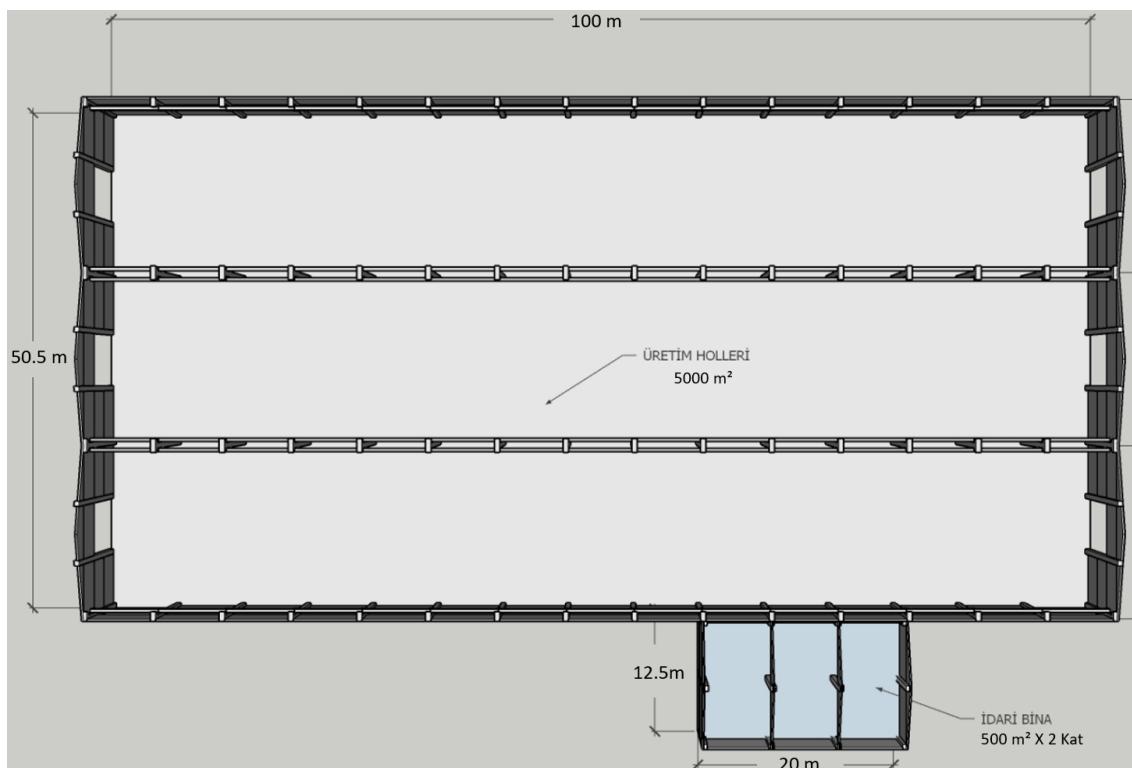
Bölümler	Büyüklük (m ²)	Birim Fiyat (TL/m ²)	Toplam Tutar (TL)	İnşaat Sınıfı
Üretim Bölümü	5.000	1.000	5.000.000	II. Sınıf C Grubu Yapı
İdari Bölüm	1.000	1.200	1.200.000	III. Sınıf A Grubu
TOPLAM	6.000		6.200.000	

Tesis Şeması aşağıda gösterilmiştir.

³¹ http://www.cmo.org.tr/mesleki_denetim/ced.php [44]

³² <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/03/20200310-7.htm> [45]

Şema 1: Tesis Şeması

4.1.5. Makine Ekipmanlar

Ana üretim grubu makine parkının tutarları aşağıda hesaplanmıştır. Hesaplamalarda 8 Ağustos 2020 tarihli MBDS kuru olarak 1 USD= 7.28 TL, 1 Euro= 8.61 TL kullanılmıştır.

Tablo 40: Ana Üretim Makine Grubu (Birinci Yatırım Alternatifisi – CHF)

ANA ÜRETİM MAKİNE PARKI <i>(Birinci Alternatif)</i>	ADET	BİRİM FİYAT	TOPLAM TUTAR (TL)	MENŞEI
1 . Çubuk Malzeme Kesme Tezgâhı	1	16.200 EURO	139.482	Türkiye
2 . Alın Delme ve Dış Çap Tornalama	1	85.000 EURO	731.850	Güney Kore
3 . Derin Delik Delme	1	67.000 USD	487.760	Çin
4 . Delik Raybalama	1	67.000 USD	487.760	Çin
5 . Delik Taşlama	1	83.000 USD	604.240	Çin
6 . Soğuk Dövme Tezgâhı	1	3.185.000 EURO	27.422.850	Türkiye
7 . Gerilim Giderme Fırını	1	55.000 USD	400.400	Türkiye
8 . Vinçler	1	62.907 EURO	541.629	Türkiye
9 . Laboratuvar Cihazları	1	52.500 EURO	452.025	Türkiye
10 . Namlı Üzeri Lazer Yazım	1	20.000 USD	145.600	Türkiye
TOPLAM				31.413.596

Tablo 41: Ana Üretim Makine Grubu (İkinci Yatırım Alternatifisi – BR)

ANA ÜRETİM MAKİNE PARKI (İkinci Alternatif)	ADET	BİRİM FİYAT	TOPLAM TUTAR (TL)	MENŞEİ
1 . Çubuk Malzeme Kesme Tezgâhi	1	16.200 EURO	139.482	Türkiye
2 . Puno Deliği ve Dış Çap Tornası	1	85.000 EURO	731.850	Güney Kore
3 . Derin Delik Delme	1			Almanya
4 . Derin Raybalama	1	496.660 EURO	3.615.685	Almanya
5 . Tıg Çekme	1			Almanya
6 . Gerilim Giderme Fırını	1	55.000 USD	400.400	Türkiye
7 . Vinçler	1	62.907 EURO	541.629	Türkiye
8 . Laboratuvar Cihazları	1	52.500 EURO	452.025	Türkiye
9 . Namlu Üzeri Lazer Yazım	1	20.000 USD	145.600	Türkiye
TOPLAM			6.026.671	

Tesis için öngörülen yardımcı makine ekipman parkı **tabloda** verilmiştir. GES tesi teklifi Ek'te verilmiştir. Bunun dışındaki fiyatlar internet araştırmasına dayalı takdir edilmiştir.

Tablo 42: Yardımcı Makine Ekipmanları

YARDIMCı MAKİNE PARKI	ADET	BİRİM FİYAT	TOPLAM TUTAR (TL)
1 . Jeneratör	1	5.000 EURO	43.050
2 . Forklift 1 adet	1	15.000 USD	109.200
3 . Trafo 630 KVA ve Kontrol panelleri komple	1	15.000 EURO	129.150
4 . Su arıtma sistemi- <i>Hidrofor+ Pompalar</i>	1	20.000 EURO	172.200
5 . Yangın söndürme sistemi ve <i>Paratoner</i>	1	1.500 EURO	12.915
6 . Telefon Santrali ve İletişim Sistemi	1	5.000 EURO	43.050
7 . GES Panel ve Sistemi	1	200.000 USD	1.456.000
TOPLAM			1.965.565

4.1.6. Nakliye ve Sigorta Harcamaları

Yurtiçi nakliye giderleri için makine ekipman bedellerinin %3'ü, yurt dışı nakliye sigorta giderleri için makine ekipman bedellerinin %6'sı oranında öngörülmüştür.

4.1.7. İthalat ve Gümrükleme Giderleri

İthal makine bedelinin %4'ü oranında öngörülmüştür.

4.1.8. Montaj Harcamaları

Fiyatlara dahil olduğundan ayrıca bir harcama öngörülmemiştir.

4.1.9. Tefriş Malzemeleri ve Taşit Araçları

Aşağıda her iki yatırım seçenekleri için de geçerli olan tefriş malzemeleri verilmiştir. Fiyatlar internet araştırmasına dayalı takdir edilmiştir.

Tablo 43: Tefriş Malzemeleri

TEFRİŞ MALZEMELERİ	ADET	TOPLAM TUTAR (TL)
1 . İnternet Altyapısı ve Bilgisayar <i>Sistemleri</i>	5 Takım	50.000 TL
2 . Ofis Ekipmanları	5 Takım	50.000 TL
3 . Ofis Möblesi	5 Takım	25.000 TL
4 . Mutfak ve Yemekhane Araç Gereçleri	2 Takım	75.000 TL
5 . Sosyal Bölüm İşçi Odaları Dolap ve Tefrişi	Muhtelif	30.000 TL
6 . Diğer (%10)	Muhtelif	25.000 TL
TOPLAM		255.000 TL

4.1.10. İşletmeye Alma Gideri

Yatırımın deneme üretimi süresi 1 ay, deneme üretiminde KKO %10 olarak kabul edilerek, deneme üretiminde imal edilecek namluların üretim giderlerinin tamamı işletmeye alma gideri olarak hesaplanmıştır.

4.1.11. Giderler ile Fiziki Beklenmeyen Giderler Genel

Her bir unsur için arsa hariç üst toplamın %5'i öngörülmüştür.

4.1.12. Finansal Beklenemeyen Giderler

Dövizle alınan makine grubunun %4'ü oranında öngörülmüştür.

Yukardaki unsurların icmali sabit yatırım tablolarında her iki yatırım alternatifisi için verilmiştir.

Tablo 44: Sabit Yatırım Tutarı (Birinci Yatırım Alternatif)

Yatırım Sürecinin Unsurları (Birinci Yatırım Alternatif)	Kümülatif (TL)	Kümülatif İç Para (TL)	Kümülatif Dış Para (TL)	2021 Yılı İç Para (TL)	2021 Yılı Dış Para (TL)
A1. Arazi Tahsis Bedeli	2.500.000	2.500.000	-	2.500.000	-
B1. Etüt ve Proje Harcamaları	210.000	210.000	-	210.000	-
B2. Arazi Düzenleme Harcamaları	-	-	-	-	-
B3. İnşaat Harcamaları	6.200.000	6.200.000	-	6.200.000	-
B4. Ana ve Yardımcı Makine Ekipman Grubu Harcamaları	33.379.161	31.067.551	2.311.610	31.067.551	2.311.610
B5. Nakliye Sigorta Harcamaları	1.070.723	932.027	138.697	932.027	138.697
B6. İthalat ve Gümrükleme Harcamaları	92.464	92.464		92.464	
B7. Montaj Harcamaları	-			-	
B8. Tefriş Malzemeleri ve Taşıt Aracı Harcamaları	255.000	255.000		255.000	
B9. İşletmeye Alma Gideri	240.599	240.599		240.599	
B10. Genel Giderler (%5)	1.949.882	1.949.882		1.949.882	
B11. Fiziki Beklenmeyen Giderler (%5)	1.754.894	1.754.894		1.754.894	
SABİT YATIRIM TUTARI (A+B)	47.652.723	45.202.417	2.450.307	45.202.417	2.450.307

Tablo 45: Sabit Yatırım Tutarı (İkinci Yatırım Alternatif)

Yatırım Sürecinin Unsurları (İkinci Yatırım Alternatif)	Kümülatif (TL)	Kümülatif İç Para (TL)	Kümülatif Dış Para (TL)	2021 Yılı İç Para (TL)	2021 Yılı Dış Para (TL)
A1. Arazi Tahsis Bedeli	2.500.000	2.500.000	-	2.500.000	-
B1. Etüt ve Proje Harcamaları	210.000	210.000	-	210.000	-
B2. Arazi Düzenleme Harcamaları	-	-	-	-	-
B3. İnşaat Harcamaları	6.200.000	6.200.000	-	6.200.000	-
B4. Ana ve Yardımcı Makine Ekipman Grubu Harcamaları	7.992.236	3.644.701	4.347.535	3.644.701	4.347.535
B5. Nakliye Sigorta Harcamaları	370.193	109.341	260.852	109.341	260.852
B6. İthalat ve Gümrükleme Harcamaları	173.901	173.901	-	173.901	-
B7. Montaj Harcamaları	-	-	-	-	-
B8. Tefriş Malzemeleri ve Taşıt Aracı Harcamaları	255.000	255.000	-	255.000	-
B9. İşletmeye Alma Gideri	139.099	139.099	-	139.099	-
B10. Genel Giderler (%5)	536.602	536.602	-	536.602	-
B11. Fiziki Beklenmeyen Giderler (%5)	482.942	482.942	-	482.942	-
SABIT YATIRIM TUTARI (A+B)	18.859.974	14.251.587	4.608.387	14.251.587	4.608.387

Üretim miktarları vardiyalı olarak ayarlanabilen tıg çekmeli yiv **seti** açılması ile namlu üretimini konu eden ikinci yatırım seçeneği, soğuk dövme ile namlu üretimini konu eden birinci yatırım seçeneğinin yarısından daha düşük bir maliyetle gerçekleştirilebilir. Dolayısı ile bu yatırıma karar verirken yatırımcının her iki üretim seçeneğine göre elde edilecek namlu performanslarını test ederek, sonuçları mukayese etmek suretiyle, sabit yatırım unsurlarının tedarikinden satış fiyatlarının analizine kadar daha ayrıntılı bir değerlendirmeye gitmesinde fayda olacaktır.

5. ÇEVRESEL ve SOSYAL ETKİ ANALİZİ

5.1. Çevresel Etki

Yapılacak yatırımda toprak, hava, su kirliliği **ne neden olacak veya solunum, deri** veya ağız yoluyla **zehirlenmeye sebep olacak**, flora ve fauna üzerinde olumsuz etki ya da türlerin yokmasına neden olacak olumsuz bir etki söz konusu olmayacağıdır. Üretim konusu ÇED raporu gerektirmemektedir. Bununla birlikte “ÇED gerekli değildir belgesi” için de raporlama yapmak gereklidir.

Namlı üretimi metal işleme, kesme, taşlama adımlarından oluşur. Üretimde muhtelif sertlikte alaşımı ve yüksek nitelikli çelik hammadde olarak kullanılır. Bunun yanı sıra üretim faaliyeti su, muhtelif yardımcı malzemeler ve enerji kullanımını da gerektirmektedir. Dolayısı ile hem yatırım hem de işletmeye geçtikten sonra üretim sürecinde bu faaliyetlerin çevre boyutuna olan etkisi her üretim faaliyetinde olduğu gibi temelde iki türlü olacaktır:

1. Tüketilen **kaynaklar**
2. Oluşturulan atık ve artıklar

Bu **iki** ana çevresel etki kaynağını tamamen ortadan kaldırırmak mümkün değildir. Bununla birlikte üretim faaliyetinde tüketilen kaynakları ve üretilen atık/artıkları azaltmanın ve minimuma indirmenin yöntemleri vardır ve bunların uygulanması üretim faaliyeti ile ilgili bir dizi yönetim sisteminin hayatı geçirilmesini gerektirecektir. Bu yönetim sistemleri aşağıda sıralanmıştır.

1. ISO 20121 Etkin Sürdürülebilirlik Yönetim Sistemi
2. ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi
3. ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi
4. ISO 50001 Enerji Yönetim **Sistemi**
5. OHSAS 18001 veya ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi

Dolayısı ile yatırımin fiziki olarak tamamlanması ile işletmeye geçilmesinden önce, diğer bir deyişle sabit yatırım döneminde bu yönetim sistemlerinin kurulması yönündeki adımların atılması hem çevresel etkileri en aza indirmek hem de işletmenin kârlılığını artırmak adına gereklidir.

Üretim faaliyetinin gerektirdiği kaynak kullanımı ve üretilen atıkların, üretim verimini ve kalitesini düşürmeden en aza indirilmesinin bir alt sınırı olacaktır. Diğer bir deyişle her türlü üretimde olduğu gibi proje konusu bu üretimden kaynaklı olumsuz çevre etkisini de minimuma indirmek mümkün iken, sıfırlamak mümkün olmayacağıdır. Dolayısı ile olumlu çevre etkisi sağlamak adına yıllık düzenli ağaç

dikimi gibi faaliyetlerin işletmenin faaliyet programında olması hem çevreye olumlu katkı sağlamak hem de sosyal sorumluluk projesi olması açısından tavsiye edilir.

Üretim sürecinde tüketilen kaynaklar ile üretilen atıkların bertaraf biçimine ilişkin öneriler ve düzenlemeler *ilgili* tabloda özetlenmiştir.

Tablo 46: Atık ve Kullanılan Kaynak Türleri, Miktarları ve Bertaraf Önlemleri

Katı Atıklar	Teknik Kapasitede Atık Miktarı	İdeal Bertaraf Biçimi
- Metal artıkları ve metal tozları		Hurda satışı mümkün olanlar ayırtılarak satılmalı, satılamayan kısımların bertarafı atık yönetmeliğine uygun şekilde yapılmalıdır.
- Ofis faaliyetlerinden çıkan atıklar	Ölçülmesi Gerekli	Ayrıştırılarak geri kazanıma gönderilmelidir.
- Pil, atık yağı vb tehlaklı atıklar	Ölçülmesi Gerekli	Tehlikeli atıkların bertarafı yönetmeliğine uygun şekilde lisanslı firmalara teslim edilmelidir.
- Mutfak organik atıklar	Ölçülmesi Gerekli	Kompost gübre yapılarak geri kazandırılabilir
- Ambalaj vb (Plastik, kâğıt, metal teneke, içceklik vb kutular)	Ölçülmesi Gerekli	Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğine göre atık ayrıştırma ve geri kazanım önlemleri alınmalıdır.
Sıvı Atıklar	Teknik Kapasitede Atık Miktarı	İdeal Bertaraf Biçimi
- Proses kaynaklı atık su	Ölçülmesi Gerekli	Aritlip geri kazanılabilen kısmı kapalı devre sisteme alınabilir. Gri su kullanımı projelendirilebilir. Kapalı devre dışındaki atık Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği, Atıksuların Kanalizasyon Şebekesine Deşarj Yönetmeliğine uygun şekilde deşarj edilir.
- Kullanım suyu (Personel kullanımı)	Kişi başı günlük 25 litre	
Gaz Atıklar	Teknik Kapasitede Atık Miktarı	İdeal Bertaraf Biçimi
- Doğal gaz kullanımından kaynaklı karbondioksit ve türevleri	Ölçülmesi Gerekli	Enerji verimli kazanlar, izolasyon teknikleri ile yakıt kullanımı azaltılmalıdır. Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliği Kontrolü Yönetmeliğine uygun emisyon değerleri izlenmelidir. ISO 20121, ISO 14001 kapsamında izlenmeli, kayıt altına alınmalı ve azaltılmalıdır.
Doğal Kaynak Kullanımı	Teknik Kapasitede Yıllık Kullanım Miktarı	Önlem
Elektrik Tüketiminin Verimliliği		Tüketimi azaltma önlemlerinin yanı sıra GES paneli ve/veya RES kurulumu düşünülerek tüketim yenilenebilir enerjiye kaydırılmalıdır. ISO 50001 ile enerji kullanımı kontrol, izleme ve azaltmaya tabi olmalıdır.
Su Tüketiminin Verimliliği		Tüketimi azaltma önlemlerinin yanı sıra, yağmur suyu depolama sistemleri düşünülmelidir. ISO 14001 ve ISO 20121 kapsamında izlenmeli, kayıt altına alınmalı ve en aza indirilmelidir.
Girdi kullanımının verimliliği		ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi ile optimize edilmelidir.

Sabit Yatırım Tutarı çatı üstü bir GES yatırımı da içermektedir.

5.2. Fiziksel Altyapıya ve Üretim Süreçlerine İlişkin Asgari Gereklilikler

Yatırımın yapılacak olduğu OSB veya Sanayi Sitesi veya Teknoloji Endüstri Bölgesinin sağlayacağı altyapı yatırım için yeterli olacaktır. Kritik konu enerji temininde aksama olmamasıdır. Bu nedenle yatırıma bir çatı üstü GES ve yardımcı ekipmanlara bir jeneratör eklenmiştir.

5.3. Sosyal Etki

Yatırım hem stratejik, hem de bölgesel getirileri nedeni ile toplumsal düzeyde her kesimden insanın hem ekonomik refahına hem de güçlü bir savunma sanayi altyapısının getireceği diğer sanayi, **Ar-Ge** üretimlerinin açılmasına fayda sağlayacaktır.

KAYNAKLAR

[1] https://www.rifleshootermag.com/editorial/gunsmithing_rsgunsmith1/83442#ixzz4NCoGP3fg

[2] <https://www.star-su.com/cutting-tools/gundrills/rifle-buttons-push-pull-reamers/>

[3] <https://absolutemachine.com/product/precihole-button-rifling-series/>

[4] <https://gun.deals/product/centurion-arms-cold-hammer-forged-chf-barrel-27999>

[5] https://web.archive.org/web/20100914213447/http://world.guns.ru/machine/mg_book-e.htm

[6] <http://150.60.37.238/english/business/fs/gfm.html>

[7] MKE kurumu üretim verileri. MKE kurumu Stratejik Planı 2011-**2015**

[8] **JUNISIG firearm** proformasında verilmiştir.

[9] Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), Sınıflama Sunucusu, Sınıflamalar

[10] Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Yatırım Teşvik Sistemi, Yatırımlarda Devlet Yardımları (Sunum), **Ocak 2020**.

[11] Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Teşvik Uygulama ve Yabancı Sermaye Genel Müdürlüğü

[12] <https://www.mevka.org.tr/Page.asp?Dil=0&pid=42>.

[13] TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri ve Yıllık Sanayi ve Hizmet İstatistikleri

[14] TÜİK, 2012 Yılı Girdi-Çıktı Tablosu

[15] ITC, Trade Map İstatistikleri

[16] Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Sanayi Veri Tabanı

[17] **TCMB**, İmalat Sanayi KKO verileri

[18] TÜİK, Dış Ticaret İstatistikleri

[19] TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, Dinamik Sorulama

[20] <https://www.aselsan.com.tr/tr/yatirimci-iliskileri/haber-detay/aselsan-konya-silah-sistemleri-anonim-sirketinin-kurulmasi>

[21] <http://www.konyadayatirim.gov.tr/yatirim.asp?SayfaID=35>

[22] Harita 7/1/2020 tarih 2033 sayılı Cumhurbaşkanı Kararının ekinden alınmıştır

[23] Selçuk Üniversitesi 2019 yılı Faaliyet Raporu, Karatay Üniversitesi 2019 yılı Faaliyet Raporu, Necmettin Erbakan Üniversitesi 2019 Faaliyet Raporu

[24] <https://www.experto.com.tr/konya-arge-merkezi-listesi>

[25] <https://www.kso.org.tr/haber/818/konya-osbde-son-5-yilda-109-yeni-fabrika-acildi#>

[26] <https://www.ekonomist.com.tr/solesi/konyada-sanayi-savunma-ile-buyuyecek.html>

[27] <https://www.haberturk.com/teknoparklarin-2018-yili-performans-sonuclari-belli-oldu-2541674-ekonomi>

[28] Sanayi Bakanlığı, <https://www.sanayi.gov.tr/arge-ve-teknoloji-merkezleri>

[29] <https://vortakt.com/learn/barrel-rifling-methods/>

[30] <https://www.star-su.com/cutting-tools/gundrills/rifle-buttons-push-pull-reamers/>

[31] <https://www.engineeringclicks.com/linear-broaching-rotary-broaching/>

[32] <https://www.thefirearmblog.com/blog/2016/10/18/chf/>

[33] **PROFILING OF MANDREL FOR ROTARY FORGING** Received: 18 May 2014 / Accepted: 12 June 2014, *Journal of Production Engineering, Original Scientific Paper*

[34] **Notes on Hammer Forged Barrels James Higley & Vern Briggs**

[35] Schuler Firması ürün kataloğu

[36] <https://www.totalmateria.com/page.aspx?ID=CheckArticle&site=kts&LN=TR&NM=277>

[37] <https://www.gfm.at/radialschmiedemaschinen-automobilindustrie/?lang=en>

[38] <https://vortakt.com/learn/barrel-rifling-methods/>

[39] TÜİK, Bölgesel İstatistikler, Eğitim.

[40] TÜİK, Nüfus İstatistikleri

[41] Türkiye İş Kurumu (İŞKUR), Yıllık İstatistik Bültenlerinden yararlanılarak hesaplanmıştır.

[42] **Emolument, Average Salary in Europe. Haziran 2020.** <https://www.emolument.com/salary-reports/locations/europe/7248>

[43] **Paylab, Worldwide Salaries. Haziran 2020.**

<https://www.paylab.com/report/professional/foreman/production/germany>

[44] http://www.cmo.org.tr/mesleki_denetim/ced.php

[45] <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/03/20200310-7.htm>

EKLER

Ek-1: Fizibilite Çalışması için Gerekli Olabilecek Analizler

Yatırımcı tarafından hazırlanacak detaylı fizibilitede, aşağıda yer alan analizlerin asgari düzeyde yapılması ve makine-teçhizat listesinin hazırlanması önerilmektedir.

Ekonominik Kapasite Kullanım Oranı (KKO)

Sektörün mevcut durumu ile önmüzdeki dönem için sektörde beklenen gelişmeler, firmanın rekabet gücü, sektördeki deneyimi, faaliyete geçtikten sonra hedeflediği üretim-satış rakamları dikkate alınarak **hesaplanan ekonomik** kapasite kullanım oranları tahmini tesis işletmeye geçtikten sonraki beş yıl için yapılabilir.

Ekonominik KKO= Öngörülen Yıllık Üretim Miktarı /Teknik Kapasite

Üretim Akım Şeması

Fizibilite konusu ürünün bir birim üretilmesi için gereken hamadden, yardımcı madde miktarları ile üretimle ilgili diğer prosesleri içeren akım şeması hazırlanacaktır.

İş Akış Şeması

Fizibilite kapsamında kurulacak tesisin birimlerinde gerçekleştirilecek faaliyetleri tanımlayan iş akış şeması hazırlanabilir.

Toplam Yatırım Tutarı

Yatırım tutarını oluşturan harcama kalemleri yıllara sari olarak tablo formatında hazırlanabilir.

Tesis İşletme Gelir-Gider Hesabı

Tesis işletmeye geçtikten sonra tam kapasitede oluşturulması öngörülen yıllık gelir gider hesabına yönelik tablolar hazırlanabilir.

İşletme Sermayesi

İşletmelerin günlük işletme faaliyetlerini yürütebilmeleri bakımından gerekli olan nakit ve benzeri varlıklar ile bir yıl içinde nakde dönüşebilecek varlıklara dair tahmini tutarlar tablo formunda gösterilebilir.

Finansman Kaynakları

Yatırım için gerekli olan finansal kaynaklar; kısa vadeli yabancı kaynaklar, uzun vadeli yabancı kaynaklar ve öz kaynakların toplamından oluşmaktadır. Söz konusu finansal kaynaklara ilişkin koşullar **ve maliyetler belirtilebilir.**

Yatırımın Kârlılığı

Yatırımı değerlendirmede en önemli yöntemlerden olan yatırımın kârlılığının ölçümü aşağıdaki formül ile gerçekleştirilebilir.

Yatırımın Kârlılığı= Net Kâr / Toplam Yatırım Tutarı

Nakit Akım Tablosu

Yıllar itibariyle yatırımda oluşması öngörülen nakit akışını gözlemlemek amacıyla tablo hazırlanabilir.

Geri Ödeme Dönemi Yöntemi

Geri Ödeme Dönemi Yöntemi kullanılarak hangi dönem yatırımin amorti edildiği hesaplanabilir.

Net Bugünkü Değer Analizi

Projenin uygulanabilir olması için, yıllar itibariyle nakit akışlarının belirli bir indirgeme oranı ile bugünkü değerinin bulunarak, bulunan tutardan yatırım giderinin çıkarılmasıyla oluşan rakamın sıfıra eşit veya büyük olması gerekmektedir. Analiz yapılırken kullanılacak formül aşağıda yer almaktadır.

$$NBD = \sum_{t=0}^n \frac{NA_t}{(1+k)^t}$$

NA_t : t. Dönemdeki Nakit Akışı

k: Faiz Oranı

n: Yatırımin Kapsadığı Dönem Sayısı

Cari Oran

Cari Oran, yatırımin kısa vadeli borç ödeyebilme gücünü ölçer. Cari oranın 1,5-2 civarında olması yeterli **kabul** edilmektedir. Formülü aşağıda yer almaktadır.

Cari Oran = Dönen Varlıklar/ Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

Liquidite Oranı, yatırımin bir yıl içinde stoklarını satamaması durumunda bir yıl içinde nakde dönüşebilecek diğer varlıkllarıyla kısa vadeli borçlarını karşılayabilme gücünü gösterir. Liquidite Oranının 1 olması yeterli kabul edilmektedir. Formülü aşağıda yer almaktadır.

Liquidite Oranı = (Dönen Varlıklar - Stoklar)/Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar

Söz konusu iki oran, yukarıdaki formüller kullanılmak suretiyle bu bölümde hesaplanabilir.

Başabaş Noktası

Başabaş noktası, bir firmanın hiçbir kar elde etmeden, zararlarını karşılayabildiği noktayı/seviyeyi belirtir. Diğer bir açıdan ise bir firmanın, giderlerini karşılayabildiği nokta da denilebilir. Başabaş noktası birim fiyat, birim değişken gider ve sabit giderler ile hesaplanır. Ayrıca sadece sabit giderler ve katkı payı ile de hesaplanabilir.

Başabaş Noktası = Sabit **Giderler / (Birim Fiyat - Birim Değişken Gider)**

Ek-2: Yerli/İthal Makine-Teçhizat Listesi

İthal Makine / Teçhizat Adı	Miktarı	Birim (Adet, kg, m³ vb.)	F.O.B. Birim Fiyatı (\$)	Birim Maliyeti (KDV Hariç, TL)	Toplam Maliyeti (KDV Hariç, TL)	İlgili Olduğu Faaliyet Adı
Yerli Makine / Teçhizat Adı	Miktarı	Birim (Adet, kg, m³ vb.)	Birim Maliyeti (KDV Hariç, TL)	Toplam Maliyeti (KDV Hariç, TL)	İlgili Olduğu Faaliyet Adı	

**Konevi Mahallesi Feritpaşa Caddesi No:18 42040 Meram/KONYA
Tel: 0 (332) 236 32 90 – Faks: 0 (332) 236 46 91**

E-posta: bilgi@mevka.gov.tr | www.mevka.org.tr

ISBN

Kalkınma Ajansı Yayınları Bedelsizdir, Satılamaz